

LOUIS BERGMAN ...goed besteed...

110E JAARGANG — NO.: 179 VRIJDAG 20 AUGUSTUS 1993

AMIGOE

Statenleden Aruba stinken er weer in

Voor onderzoek na FIOD-beschuldigingen in smeergeldzaak

President van Surinaamse Centrale bank op non-actief

PARAMARIBO - De president van de Centrale bank van Suriname, Henk Goedschalk, is buiten functie gesteld hangende onderzoek in de smeergeldaffaire van de Nederlandse bedrijven Begogenaar en Insulair. De raad van commissarissen van de Centrale bank heeft de regering met klem geadviseerd een justitieel onderzoek te laten instellen. De Nederlandse ambassadeur in Suriname Pieter Koch is inmiddels in opspraak gebracht. Parlementariër Arnold Kruisland van de partijencombinatie waarop de huidige regering steunt verwijt hem voor de zoveelste maal inmenging in Surinaamse aangelegenheden. Eerder was er van Surinaamse zijde kritiek op zijn functioneren. Evenzo was het geval onder het militaire bewind.

Volgens de raad van commissarissen van de Centrale bank wordt in de processen verbaal van FIOD-rapporten bij herhaling de naam van Goedschalk genoemd in verband met het accepteren van smeergelden. De raad schrijft aan de minister van Financien, Humphrey Hildenberg, dat het onderzoek in het belang van de staat en van Goedschalk zelf is. Goedschalk zou voor het loskrijgen van een lening van ruim 34 miljoen dollar bij de ABN-AMRO-bank in Nederland voor vier procent aan steekpenningen hebben ontvangen. Een van de regeringspartijen, de Surinaamse partij van de Arbeid (SPA) had aangedrongen op het buiten functie stellen van Goedschalk. Volgens SPA-voorzitter Fred Derby heeft Goedschalk de afgelopen jaren de naam van de Centrale bank herhaaldelijk in opspraak gebracht met vermeende strafbare handelingen. Goedschalk spreekt zelf van "aantijgingen zonder bewijzen".

SINDS 1985

Ook in Nederland is de laatste dagen vaker gepleit voor het naar huis sturen van Goedschalk. Volgens Tweede-Kamerleden van CDA en VVD zou er geen dubbeltje ontwikkelingsgeld naar Suriname moeten worden overgemaakt als Goedschalk werd gehandhaafd. Goedschalk was sinds 1985 presisdent van de Centrale bank. Hij werd tijdens het militaire bewind van Desi Bouterse benoemd en later door de gekozen regeringen gehandhaafd in 1987 en 1991. Volgens Goedschalk heeft hij zich steeds aan uitvoeringsbesluiten van de regering gehouden.

De Surinaamse parlementariër Kruisland beschuldigt de Nederlandse ambassadeur in Paramaribo Pieter Koch van "onacceptabele inmenging in interne aangelegenheden en doorkruising van het ontwikkelingsbeleid". Kruisland kwalificeert het optreden van Koch als "volksvijandig". De parlementariër heeft president Ronald Venetiaan donderdag gevraagd een onderzoek in te stellen en bij gebleken juistheid "de meest geëigende maatregelen" te treffen.

ONVEILIG

Koch zou aan Indonesische investeerders, die zich momenteel in Suriname oriënteren, hebben gezegd dat de situatie in het binnenland onveilig is. Het onstabiele wisselkoersregime en het belastingsysteem zouden volgens Koch investeren in Suriname onaantrekkelijk maken. De Indonesische ondernemers, die opereren onder de naam Musa groep, willen volgens berichten in Paramaribo ruim 1,4 miljard dollar investeren in Suriname. Zij hebben daarover aftastende gesprekken gevoerd met verscheidene ministers. President Ronald Venetiaan brengt in september een officieel bezoek aan Indonesie.

Al eerder had Kruisland zijn beklag gedaan over het optreden van de Nederlandse ambassadeur. Enkele weken geleden zei de parlementariër, die ook inspecteur diplomatieke dienst is, dat Nederland zijn ambassadeur moet terugroepen. Toen was Kruisland geïrriteerd omdat Koch hem een fotokopie had gestuurd van een artikel uit een wetenschappelijk tijdschrift waarin het begrip 'aide-memoire' wordt uitgelegd. Kruisland had in de Nationale assemblee gezegd dat het ongepast was dat via een dergelijk diplomatiek schrijven de Surinaamse regering op de hoogte werd gebracht van het feit dat Nederland had besloten de ontwikkelingshulp gedeeltelijk stop te zetten.

BOUTERSE

Als uit onderzoek blijkt dat aan de voormalige legerleider Bouterse op Nederlandse bodem smeergeld is betaald, is het mogelijk dat hij voor de Nederlandse rechter moet verschijnen. Dat zei de Haagse advocaat mr. G. Spong donderdag in Avro-radiojournaal.

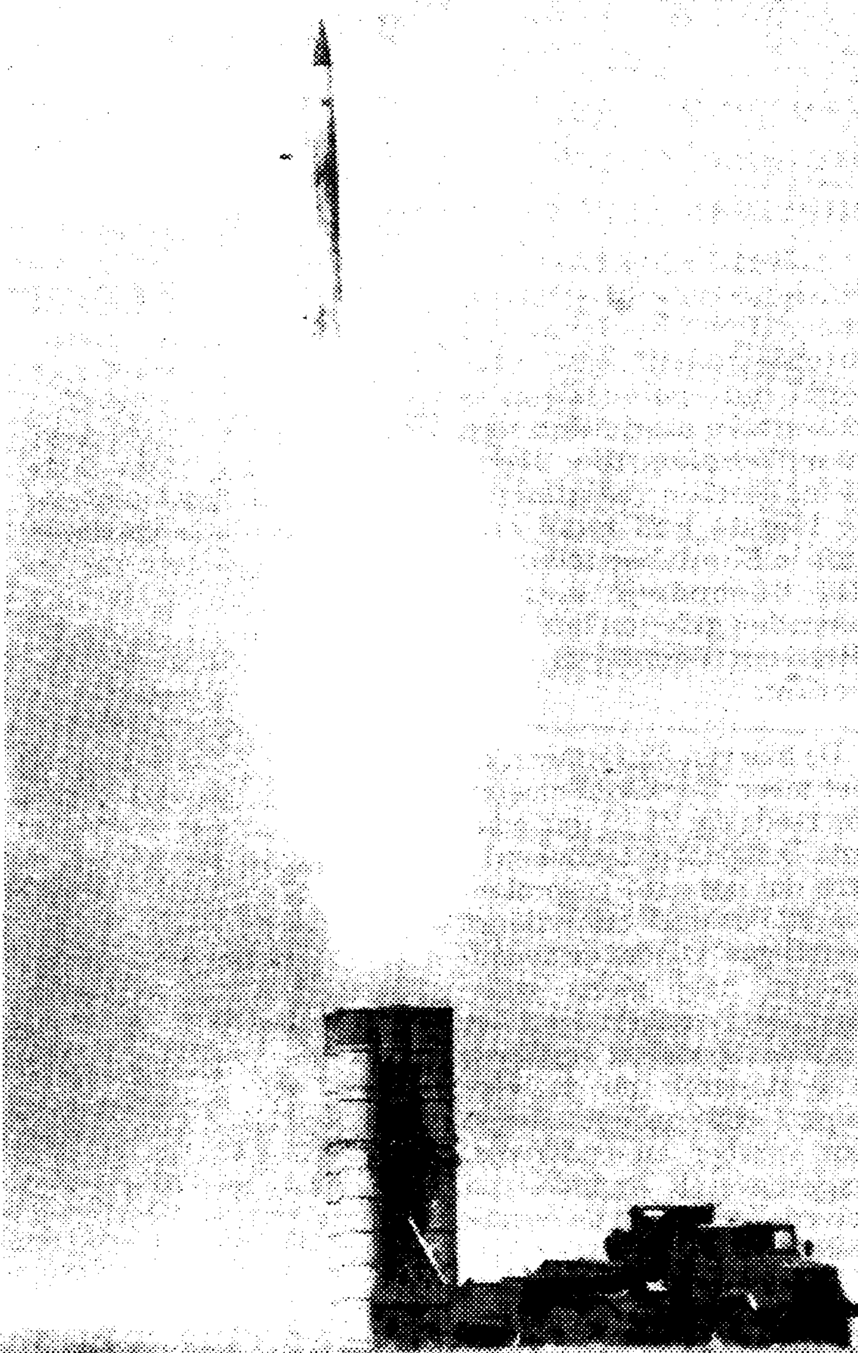
De advocaat is raadsman van Van der B., die verdacht wordt van het betalen van steekpenningen aan Surinaamse politici en zakenlieden. Spong heeft de rechter-commissaris verzocht tien mensen als getuige te horen in Suriname. Naast Bouterse zijn dit onder anderen A. Mungra, voormalig directeur van de SLM en de onlangs afgetreden politicus D. Sardjoe. Spong acht "het volstrekt noodzakelijk dat deze mensen gehoord worden omdat zij wellicht duidelijkheid kunnen geven over de rol van mijn cliënt", aldus de advocaat. Volgens Spong zou uit de verhoren kunnen blijken dat het initiatief tot extra betalingen door mensen in Suriname is genomen en niet door zijn cliënt. Het is nog niet bekend of de rechter-commissaris de mensen gaat horen.

Toeristen: Hongersnood in Noord-Korea

WASHINGTON - Japanse toeristen die Noord-Korea bezochten, keren naar huis terug met verhalen over voedseltekorten en burgerlijke onrust in de Stalinistische noorderbuur van Zuid-Korea.

Dit heeft het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken donderdag bevestigd. "Wij horen al geruime tijd verhalen over voedseltekorten en enkele meldingen van onrust" in Noord-Korea, zo zei woordvoerder David Johnson. De Washington Post publiceerde donderdag een rapport met dergelijke verhalen van Japanse toeristen die Noord-Korea hadden bezocht. Volgens Johnson heeft de regering in Washington dezelfde verhalen gehoord. De Amerikaanse krant zei van Japanners in de havenstad Nigata verhalen gehoord te hebben "die aangeven dat naarmate de mensen minder te eten hebben en wanhopiger worden, de voedselrellen zich uitbreiden".

Russische Patriot gelanceerd

■KAPOESTIN YAR - Russische militaire specialisten hebben een nieuwe raket uitgeprobeerd: de S-300 PMU1 vanaf hun basis te Kapoestin Yar op duizend kilometer ten zuidoosten van Moskou. Dit nieuwe raketsysteem is gelijk aan dat van de Amerikaanse Patriot waarbij de Russische Patriot een reikwijdte heeft van drie tot 150 km. Hij kan vanaf een mobiele eenheid worden gelanceerd.

Amper afschrijvingen voor reparaties

Overheid eist onderhoudsprogramma van gesubsidieerde instellingen

WILLEMSTAD — Stichtingen en andere instanties in de zorgsector zullen in de toekomst geld moeten reserveren voor het onderhoud van de gebouwen vanwaaruit zij opereren. Dat wil het eilandgebied, aldus een overheidsadviseur.

Uit een onderzoek onder 97 gesubsidieerde instellingen is gebleken dat zij niet tot nauwelijks rekening houden met afschrijvingen. Reserveringen op de begroting voor klein en groot onderhoud zijn ongebruikelijk. Dat leidt tot ad hoc financiële uitgaven of tot de situatie waarin de overheid voor een voldongen feit komt te staan en moet bijspringen om ernstige manco's aan de gebouwen te verhelpen.

Als de gesubsidieerde instellingen willen dat de overheid zaken met hen blijft doen, zullen zij hun beheer, hun administratie en hun begroting op orde moeten hebben. Boekhoudkundige afschrijvingen, renteafdracht-calculaties en een onderhoudsprogramma zullen verplicht worden gesteld.

Lichtend Pad begaat massamoord onder indianen

LIMA - Tenminste 55 leden van een indianengemeenschap, onder wie vrouwen en kinderen, zijn donderdag vermoord en zeker veertien anderen werden zwaar verwond door een eenheid van de Peruaanse Maoistische terreurbeweging Sendero Luminoso (Lichtend pad).

Het bloedbad vond plaats in het Amazonegebied in het centrale deel van het land. Dit hebben de Peruaanse autoriteiten bekendgemaakt. Volgens Lucila Shinzato, president van het district Andres Avelino Caceres, waren de slachtoffers, Ashaninka-indianen, ontvoerd door de Senderisten en later bevrijd door veiligheidstroepen die hen hadden teruggebracht naar hun dorpen. Daar werden zij afgemaakt.

Veertien kinderen, van wie de oren waren afgesneden, zijn overgebracht naar een ziekenhuis in Satipo, vierhonderd kilometer ten oosten van Lima. Volgens Shinzato "toonden de leden van Sendero Luminoso een wreedheid zonder weerga".

Door goudzoekers in grensgebied met Venezuela:

Brasilia: Veertig Yanomani indianen om leven gebracht

BRASILIA - Het aantal Yanomani-indianen dat in het noorden van Brazilië is vermoord door goudzoekers stijgt. In de deelstaat Roraima, bij de grens met Venezuela, zijn minstens veertig indianen vermoord. Dit heeft een woordvoerder van de Nationale stichting ter bescherming van de belangen van de indianen (FUNAI) donderdag bekendgemaakt. Het aantal slachtoffers kan mogelijk nog verder stijgen.

In relatief ontoegankelijke gebieden in het oerwoud, die exclusief zijn toegewezen aan de circa negenduizend Yanomani-indianen, zouden de *'garimpereiros'* (goudzoekers) onder deze bewoners ware slachtingen hebben aangericht. Eerder spraken de autoriteiten over negentien doden, onder wie tien kinderen, bij een aanval van goudzoekers op een indiaanse leefgemeenschap. Later liep dat aantal op tot dertig.

De Braziliaanse minister van Justitie, Mauricio Correa, is donderdag naar Boa Vista vertrokken, de hoofdstad van de provincie Roraima waar de indianengemeenschappen zich bevinden. Hij wil maatregelen nemen om hen te beschermen en de schuldigen te straffen. Parlementariers hebben inmiddels tevergeefs met helikopters gezocht naar het uitgemoorde dorp.

Correa wordt begeleid door de voorzitter van de Funai, Claudio Romero, en de Procureur-Generaal, Aristides Junqueira. Funai werd van de moorden op de hoogte gesteld door een brief van een zuster in het dorp Homoxi die van twee overlevenden het verhaal had gehoord. De goudzoekers zouden met hakmessen kinderen onthoofd hebben en mannen en vrouwen hebben doodgeschoten. Ook zouden zij de armen en benen van hun slachtoffers hebben afgehakt.

De afgelopen jaren zijn de Yanomani's al vaker het slachtoffer geworden van geweld door kolonisten die het alleenrecht opeisen van exploitatie van het oerwoud. De Braziliaanse regering heeft speciale reservaten aangewezen waar zij geen last van de blanken zouden hebben. De afgelopen vijf jaar zijn echter al zo'n achttigduizend goudzoekers weggestuurd, die illegaal in deze gebieden verbleven.

John Demjanjuk komt niet vrij

JERUZALEM - Het Israëlische hooggerechtshof heeft vrijdag de vrijlating van John Demjanjuk opgeschort en opdracht gegeven de procedure voort te zetten tegen de vermeende kampbewaker uit de Tweede wereldoorlog.

Er moet worden nagegaan of Demjanjuk, die werd vrijgesproken van de beschuldiging Iwan de Verschrikkelijke te zijn vervolgd kan worden op grond van nieuwe beschuldigingen.

De president van het hooggerechtshof, Meir Shamgar, zei dat een beslissing hierover binnen vijftien dagen moet worden genomen. Daarmee kwam het hof tegemoet aan verzoeken van onder meer het Simon Wiesenthal centrum. Volgens deze organisatie heeft Demjanjuk in het concentratiekamp Sobibor als kampbewaker gewerkt. De 73-jarige exautomonteur uit Cleveland (Ohio) werd drie weken geleden vrijgesproken omdat niet bewezen kon worden dat hij de opzichter was die in het concentratiekamp Treblinka duizenden gevangen genomen joden heeft gemarteld en vermoord.

Re-contra's blijven strijden in Nicaragua

■ EL ZUNGANO - Een groep zwaar gewapende Recontra's verlaat het Nicaraguaanse stadje El Zungano, dat 186 mijl ten noorden van Managua ligt. Hun bestemming was op dat ogenblik onbekend, maar het was een plaats waar zij een groep volksvertegenwoordigers, soldaten en overheidsfunctionarissen gegijzeld hielden. Deze groep Re-contras, bekend als Noordelijk front, wil met zijn actie bereiken dat generaal Humberto Ortega verdwijnt als minister en dat ook minister Antonio Lecayo aftreedt die belast is met Presidentiele zaken. Re-contra's zijn guerrillastrijders van rechts: het zijn verklaarde tegenstanders van het Sandinisme. Humberto Ortega was indertijd commandant van de Sandinistische strijdkrachten en is nu minister van Defensie. Het Noordelijk front maakt kennelijk geen gebruik van de mogelijkheid voor een algemene amnestie voor guerrillastrijders van linkse en rechtse origine, waartoe het parlement dezer dagen besloot.

(AFP-satellietfoto)

Havana rebelleert: vandalisme, volkswoede

HAVANA - Langdurige nachtelijke stroomstoringen in Havana hebben geleid tot een serie ongeëvenaarde uitbarstingen van vandalisme en oplaaiende volkswoede tegen de communistische regering van Cuba. Dat hebben buitenlandse diplomaten en inwoners van Havana donderdag gezegd.

De afgelopen weken hebben individuen en groepen in de Cubaanse hoofdstad publieke en particuliere eigendommen beschadigd en luidkeels de regering bekritiseerd. Het gaat om vele incidenten, die spontaan zijn en niet met elkaar samenhangen, aldus de bronnen. Misdaad en vandalisme bereiken vooral 's nachts ongekende hoogten in een stad die voorheen bekend stond om zijn veilige straten.

De strak gecontroleerde staatsmedia hebben niets gemeld over de gebeurtenissen. Regeringsfunctionarissen geven op persoonlijke titel toe dat er onder de bevolking onvrede over de economische crisis bestaat, maar zij minimaliseren de politieke gevolgen daarvan. De gevoelens van spanning en frustratie over de voortdurende problemen van alledag komen steeds vaker zichtbaar aan de oppervlakte bij de twee miljoen inwoners van de hoofdstad. "De mensen zijn erg agressief op het moment", zei een inwoner.

De Cubanen hebben normaal al te kampen met gebrekkig openbaar vervoer en tekorten aan allerlei produkten, variërend van tandpasta tot vers vlees. De situatie is nog moeilijker geworden doordat de elektriciteit, in de zinderende hitte, dagelijks zo'n twaalf tot twintig uur uitvalt. De stroomstoringen ontregelen het normale leven en beroven de elf miljoen Cubanen 's avonds van een van hun laatste bronnen van massavermaak: de televisie.

De economische crisis is het gevolg van de ineenstorting van het vroegere Oostblok, in welks sympathie Cuba zich vroeger mocht verheugen. Ook doet het Amerikaanse handelsembargo zich ten zeerste voelen.

Meer tijd en energie nodig dan gedacht

Citco werkt gestaag door aan project Spaanse Water

WILLEMSTAD — De Citco heeft zich verkeken op de enorme hoeveelheid tijd die de voorbereiding van een project als *Santa Barbara at Spanish Waters Resort* kost. Het wachten is nu op de laatste vergunningen en dan kan de verkoop van de kavels op de Goudkust beginnen.

Begin juni kondigde de Citco dit ontwikkelingsplan voor het gebied ten oosten van het Spaanse Water aan. Sindsdien is er hard gewerkt vertelden Dick de Rooy en Louis Bergman (Citco) gisteren. "Het heeft weliswaar langer geduurd dan we dachten, maar het was *time well spent*", aldus Bergman.

In die tussenliggende periode heeft men veel tijd en energie besteed aan onder andere het milieu. "We hebben met allerlei instanties en particulieren gepraat en naar hen geluisterd. Het tot op de bodem uitzoeken van de verschillende wensen en verlangens kost echter wel tijd", maakte De Rooy duidelijk.

De Citco wil zoveel mogelijk voorkomen dat het 'mooie stuk Curaçao' en de ongerepte omgeving van het Spaanse Water nadelig worden beïnvloed door de bewoning. De Rooy gaf daarbij echter direct toe, dat er door de bebouwing altijd enige schade wordt veroorzaakt. Zo komt er een rioleringstelsel, ter voorkoming van lozingen in het water of op het land.

Het instandhouden van de natuurlijke omgeving is ook in het belang van de toekomstige bewoners zelf. Dat waarborgt hun rust en privacy.

De privacy wordt ook gegarandeerd door twee bewaakte toegangspoorten tot het Goudkust-terrein.

Verder mogen de bewoners straks slechts een deel van hun tussen de 3500 en 8000 vierkante meter grote kavels voor bebouwing en tuin gebruiken. Een deel van de bestaande begroeiing moet blijven staan. Die voorwaarde wordt in de koopovereenkomst opgenomen.

Ook de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming van hinder van de activiteiten van de mijnmaatschappij (zie elders in deze editie), hebben de nodige tijd gekost.

Daarnaast moest de Citco voor allerlei deelprojecten telkens opnieuw de gang ter verkrijging van de noodzakelijke vergunningen maken. Voor de Goudkust zijn alle vergunningen binnen, op die voor het wegdek na. Als die er is, kunnen de bouwvergunningen worden aangevraagd.

De olietanks die bij fort Beekenburg staan zullen in de toekomst moeten verdwijnen. De overheid heeft ook beloofd dat dat zal gebeuren en de Citco beschouwt dat als een intentieverklaring. Bergman: "Als die tanks blijven staan, krijgen we geen hotelketen van enige naam en faam zo gek om bij het Spaanse Water een hotel te exploiteren".

De Rooy sprak nog de hoop uit dat minister van Koninkrijkszaken Hirsch Ballin niet met al te grote olifantspoten door de porseleinkast zou lopen. Dan zouden de investeerders, die nu hun beslissingen uitstellen, misschien weer initiatieven nemen.

■ *Dick de Rooy en Louis Bergman (rechts) van Citco geven uitleg over het grootschalige project aan het Spaanse Water.*

Vroege bus geeft avondscholieren ongemak zegt PNP

WILLEMSTAD — Eilandsraadslid Nelson Lucas (PNP) heeft aan het autobusbedrijf ABC verzocht het probleem op te lossen van studenten van avondscholen die vroeg de les moeten verlaten om de laatste bus naar hun huis in Bandabao te halen. Het busbedrijf staakte maanden geleden late busritten om redenen van efficiëntie.

De bus van 22.15 uur rijdt niet meer. Cursisten moeten dus reeds om 21.15 uur naar huis. Dat geldt ook voor bewakers die normaal gesproken om 22.00 uur hun dienst beëindigen. Omdat de avondscholen heel gauw weer beginnen, vraagt Lucas het ABC met spoed het ongemak te bestuderen en te verhelpen. De gedeputeerden voor vervoer en onderwijs, respectievelijk Arrindell en Peternella, zijn op de hoogte gesteld.

Lucas was vanochtend niet bereikbaar.

Mijnmaatschappij gaat Tafelberg uithollen

WILLEMSTAD — Ondanks voortgaande afgravingen van de Tafelberg blijft het karakteristieke aanzicht van dit bekende punt op Curaçao bestaan. De mijnmaatschappij gaat de berg de komende vijftig jaar van binnenuit uithollen. Bij dat proces blijven drie van de vier wanden behouden.

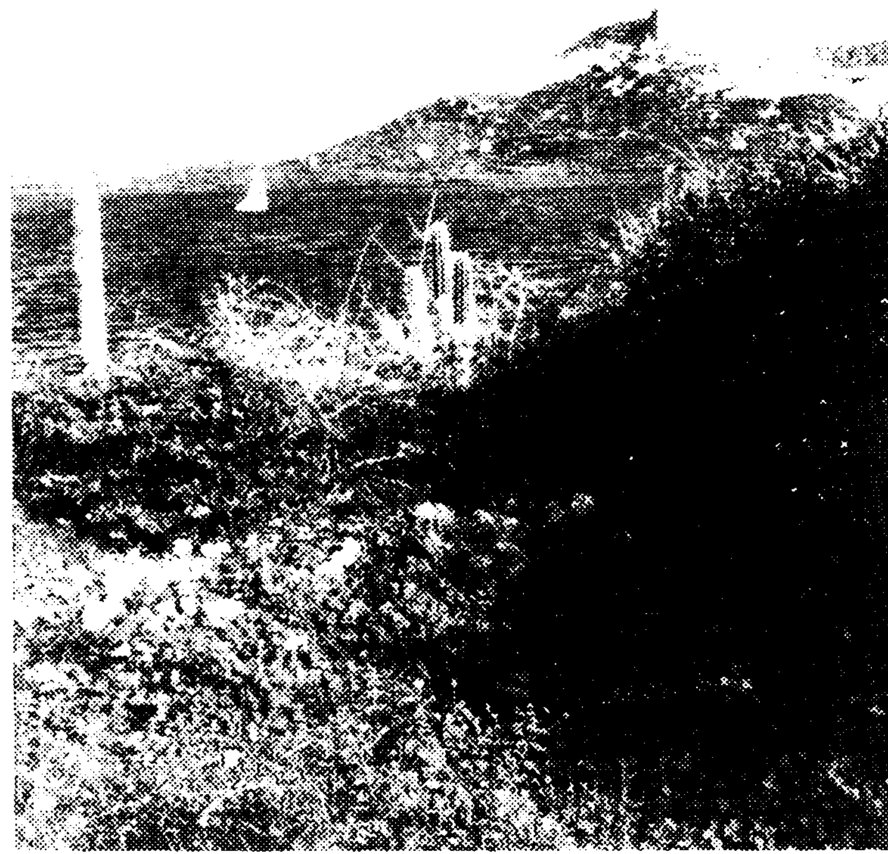
Het Citco-project *Santa Barbara at Spanish Waters Resort* kijkt uit op de Tafelberg. In overleg en samenwerking met de Citco heeft de Mijnmaatschappij tot enkele maatregelen besloten, die het zicht op de berg intact houden.

Door de uitholling van binnen uit, 'als een holle kies', blijft het uiterlijk van de Tafelberg behouden. De zijwanden vormen een natuurlijk windscherm.

Nog dit jaar wordt begonnen met de opruiming van de vroeger gestorte kalksteen aan de westelijke kant van de berg. Die *dump*, zoals Dave Janse van de Mijnmaatschappij het noemt, wordt opnieuw gebruikt als een soort bermwal. De functie van de bermwal is tweeledig: hij weert het geluid van de mijnactiviteiten en hij maakt het uitzicht vanaf het Spaanse Water aantrekkelijker. Door het verwijderen van de *dump* wordt bovendien de Tafelberg in haar oorspronkelijke vorm teruggebracht. Het kalksteen werd daar gestort ten tijde van de fosfaatwinning. Het werd als onbruikbaar restmateriaal beschouwd.

De fabrieksactiviteiten worden verplaatst en er komt een modern stofafzuigapparaat. De Ready Mix Betoncentrale, die bij de ingang van Santa Barbara stond, is al verhuisd naar industriecentrum Brievengat.

■ *Het uiterlijk van de karakteristieke Tafelberg blijft ondanks afgravingen behouden.*

Kijkdag op onderzeebootjager uit VS

WILLEMSTAD — De Amerikaanse onderzeeboot-jager USS Stump blijft drie dagen in de Curaçaose haven en is zondag opengesteld voor bezichtiging door het publiek.

Het 172 meter lange schip ligt aangemeerd aan de Prins Hendrik Werf aan Otrobandazijde. Commandant L. Wildemann voert het bevel over 23 officieren en 295 bemanningsleden. De bezichtiging is alleen mogelijk van 13.00 tot 16.00 uur. Het schip vertrekt maandag, aldus scheepsagent Anthony Veder & Co.

Milieubeweging:

Milieutaken herorganiseren

WILLEMSTAD — D... milieudienst en al... andere instanties d... met milieu te mak... hebben zouden moete... worden geherorgani... seerd. Dat stellen d... milieu-organisatie... voor aan de stuurgroep... Nieuw Beleid.

De organisaties Amigu d... Tera en Defen... Ambiental hebben de over... heid een aantal milie... maatregelen voorgest... die geen of weinig ge... kosten. Evaluatie van h... beheersinstrumentarium... op milieugebied is ni... gratis. De organisatie... menen echter dat de t... bereiken efficiency- en kwa... liteitsverbetering d... kosten ruimschoots zullen... compenseren.

Zij stellen dat he... leggen van de eerste ver... antwoordelijkheid voor h... milieu bij een GGD-afde... ling (de Milieudienst) ee... 'wereldwijd achterhaal... standpunt' is. Daarnaast... zijn allerlei milieutaken... versnipperd over verschil... lende diensten. De dienst... Openbare Werken... beheert het afvalwater en... de autokeuring, de dienst... Ruimtelijke Ontwikkeling... en Volkshuisvesting de... ruimtelijke ordening... Selikor de afvalstroom en... de Milieudienst de hinder... verordeningen.

De milieubeweging... vraagt om structurele ver... anderingen in het kader... van een slagvaardig milieu... beleid. Dat zou betekenen... dat alle milieutaken in... een hand zouden moeten... komen.

Als dat gebeurd is, kan... ook het 'thans volstrekt... niet adequate Milieube... leidsplan' worden herzien... en geactualiseerd, schrijft... de milieubeweging aan de... stuurgroep.

ZELFS DE Amerikaanse regering heeft haar ambtenaren opgedragen bij te ondernemen dienstreizen gebruik te maken van Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen. Deze bepaling geldt ook voor de ambtenaren die in het buitenland, bijvoorbeeld op ambassades of consulaten werken. De maatregel moet strikt worden doorgevoerd: als ergens geen Amerikaanse maatschappij vliegt, moeten de ambtenaren de kortste route nemen naar een plaats, die wel wordt bediend door carriers van de Verenigde Staten, zelfs als de reisroute daardoor langer wordt.

In dit licht bezien is het toch al te gek dat onze toerisme-gedeputeerde zich lijkt te hebben vastgelegd op het steunen van American Airlines middels een promotiecampagne waaraan Curaçao de komende vijf jaar in totaal 2,5 miljoen gulden zal bijdragen. Dat gebeurt nota bene op de Miami-route die al uitstekend wordt bediend door de ALM, namelijk met elf vluchten per week. De ALM vervoert jaarlijks 80.000 passagiers op deze vluchten, inclusief de mensen die vanuit Haïti naar Miami worden vervoerd.

De gesprekken, die de gedeputeerde startte met American Airlines, waren overigens in eerste instantie bedoeld om broodnodig, rechtstreeks luchttransport te herstellen tussen New York en Curaçao. Daar bestaat enorme behoefte aan, dat blijkt unaniem uit de meningen van toeristische instanties in Willemstad. Een directe luchtverbinding vanuit New York kan een uitbreiding teweegbrengen van het aantal Amerikaanse toeristen dat naar Curaçao komt. Dat is voor onze toeristenindustrie en de economie van wezenlijk belang.

De Amerikaanse markt is de afgelopen jaren immers sterk ingezakt, op dit eiland is in een jaar tijd een 500-tal hotelkamers/appartementen erbij gekomen en tevens lijkt het erop dat de Nederlandse markt voorlopig is verzadigd. American Airlines ziet kennelijk niets in rechtstreekse New-York-vluchten en heeft gebruik gemaakt van het reciprociteitsrecht: daar de ALM op de VS mag vliegen, mogen Amerikaanse carriers dat ook op Curaçao. De redenering van de gedeputeerde, dat er nu meer mogelijkheden zijn geschapen voor Amerikaanse toeristen om vanuit andere delen van de VS naar Miami te reizen en vandaar naar Curaçao, snijdt geen hout.

De ALM voorziet al uitgebreid in die mogelijkheid. Verantwoord zou het eventueel zijn geweest promotiegeld te spenderen aan New York-vluchten, niet aan het doel waar het nu aan wordt besteed. Zeker valt er iets voor te zeggen dat Amerikanen liever met hun eigen maatschappijen reizen, maar de ALM-vluchten zijn lang niet vol en geen enkel marktonderzoek heeft uitgewezen dat Amerikanen in andere delen van de VS staan te trappelen om met de AA-vluchten naar Curaçao te komen.

De realiteit is dat een Curaçaose gedeputeerde onze eigen noodlijdende luchtvaartmaatschappij een geduchte concurrent in de maag heeft geduwd. Misschien past dit in 's mans opvatting dat de ALM geen enkel economisch belang dient, zoals hij een viertal maanden geleden verkondigde.

Amerikaanse maatschappijen, inclusief AA, staan tevens bekend om de rock-bottom tarieven die zij hanteren. Nog deze week werden in de VS verlaagde luchttarieven geïntroduceerd, die meer weg hebben van busreizen: 19 (negentien) dollar bijvoorbeeld voor een vliegreis van Baltimore naar Cleveland. Als AA op de Miami-route ook een tarievenoorlog op gang brengt, ziet het er voor de ALM (en ook voor Air-Aruba) somber uit.

Het kernpunt is dat AA niet kan worden belet naar Curaçao te vliegen, maar wij niet kunnen inzien waarom Curaçao daar 2.5 miljoen voor moet neertellen in plaats van de ALM te steunen in haar promotie of hier ter plekke de toeristische attracties verder te verbeteren.

Flamboyant door overheid toegezegd

Leerlingen PBO zitten zonder dak boven hoofd

WILLEMSTAD — De leerlingen van het Praktisch Beroepsonderwijs (PBO) zitten thuis. Zij kunnen niet terecht in de Flamboyant-school te Montaña, zoals de overheid medio dit jaar had toegezegd.

Enkele maanden geleden waren er problemen met de omgeving van de school aan de Frederikstraat. Zowel een leerkracht als de directeur van de PBO-school werd mishandeld door chollers uit de buurt. Deze chollers vielen ook de leerlingen lastig. De directie en de dienst Onderwijs vonden het pedagogisch onverantwoord de leerlingen langer in de Frederikstraat naar school te laten gaan. Zij werden tijdelijk in een school aan het Waaigat ondergebracht. Dat gebouw is echter veel te klein.

C. Lau van de dienst Onderwijs vertelt dat de renovatiewerkzaamheden aan de Flamboyant-school twee keer zoveel gingen kosten als oorspronkelijk begroot, namelijk vier ton. Dat geld heeft het eiland niet en dus is het gebouw niet opgeknapt.

De dienst heeft nu voorgesteld om de theorie op de Flamboyant-school te laten plaatsvinden en de praktijk op de Jan Ruimer. Dat voorstel is echter nog niet uitgewerkt en inmiddels hebben de leerkrachten van de PBO-school een brief aan de dienst Onderwijs gestuurd, aldus Lau.

Lau heeft de brief zelf nog niet gelezen, maar hij heeft begrepn dat de docenten willen dat de dienst tegemoetkomt aan de school. Om het probleem zo snel mogelijk uit de wereld te helpen, meent hij dat gesprekken met de directie op korte termijn moeten plaatsvinden, mogelijk nog dit weekeinde.

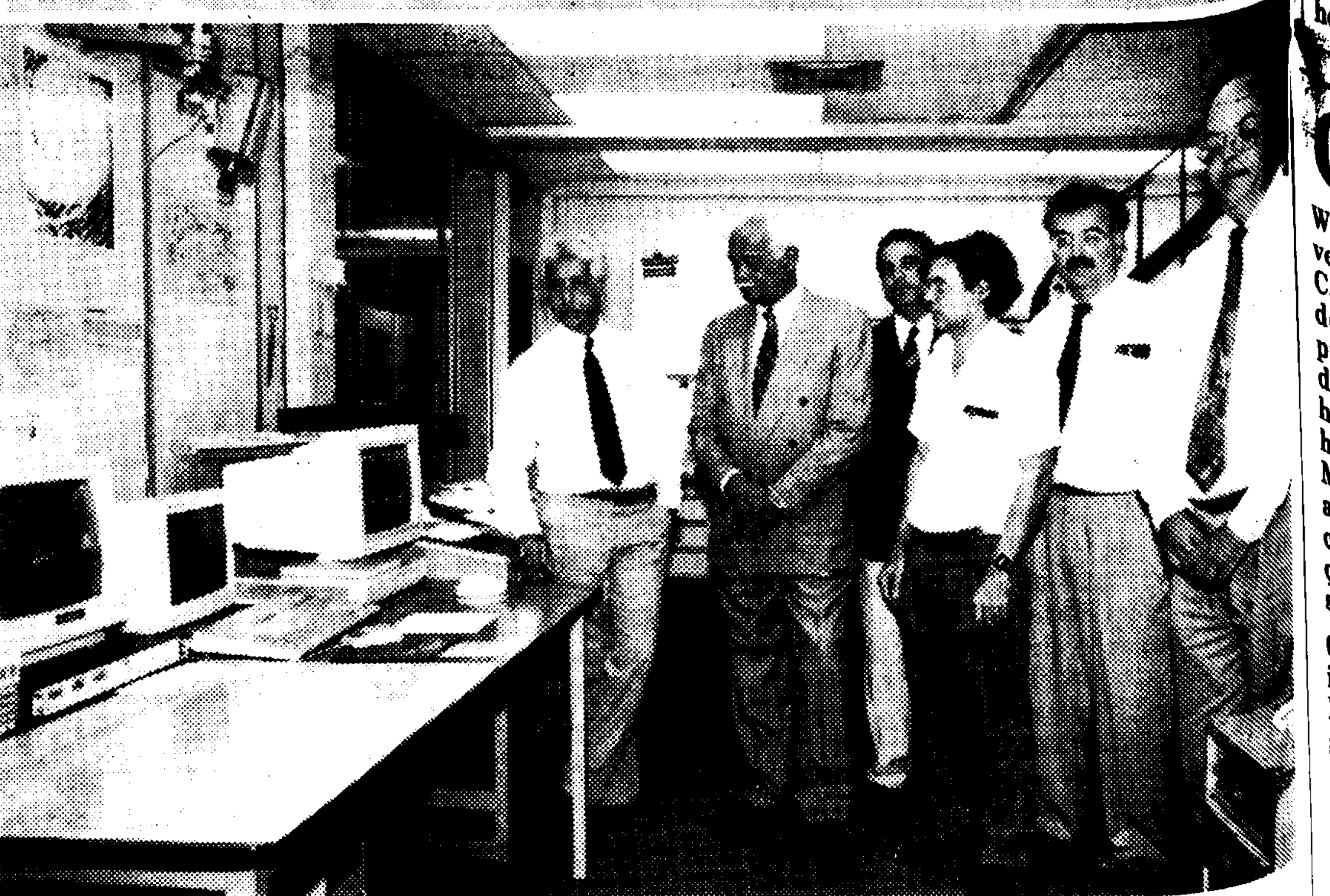
De directie van de PBO-school wil pas reageren, als de dienst Onderwijs op de brief heeft geantwoord.

Klokkendief

WILLEMSTAD — Woensdagmorgen is een 28-jarige man aangehouden door de bewakingsdienst SKS. Hij liep op de Scharlooweg rond met gestolen wandklokken. Ze waren afkomstig van een school in de Oranjestraat waar was ingebroken.

WILLEMSTAD — Een 36-jarige man uit Jan Doret is woensdag gearresteerd in verband met de mishandeling op zondag van een man in de buurt van een snack op de Jan Noorduynweg. Hij bekende met een kapmes de man toegetakeld te hebben.

Moderne apparatuur voor Meteo

■ *WILLEMSTAD — Minister van Verkeer en Vervoer Dester Nisbeth, heeft deze week officieel het nieuwe FMC-8 Meteorogogische datavergaringssysteem in gebruik gesteld bij de Meteorologische Dienst op Curaçao. Met dit nieuw, volledig geautomatiseerd systeem voor registratie, opslag en weergave van meteorologische gegevens (wind, temperatuur, luchtdruk, vochtigheid, zonneschijn, regenval enz.) zal naast een verhoogde betrouwbaarheid ook een verlaging van onderhoudskosten worden bereikt.*

Gebruikers van luchtvaart-meteorologische gegevens, zoals de verkeerstoren op Hato, zullen direkte toegang hebben tot deze gebruiksvriendelijke apparatuur. Op de foto: minister Nisbeth samen met de heren Dania, Trappenberg en van Ommen van de Meteorologische Dienst, de heer Cohen-Henriquez van de kerngroep automatisering van het Land en de heer Chumaceiro van de firma Chumtronix die de apparatuur leverde.

WILLEMSTAD — Bisschop Ellis draagt op zondag 22 augustus een heilige mis op ter ere van Santa Rosa de Lima. Dat gebeurt in de kerk van Santa Rosa. De Santa Rosa-parochie viert op zondag haar 150e bestaan. De mis begint om 9 uur.

Nederlandse actie om Antilliaanse jeugd van kinderboeken te voorzien

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — De stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB) begint in september samen met de stichting Biblionef een grote inzamelingsactie van nieuwe kinderboeken bestemd voor Suriname en de Nederlandse Antillen. Tijdens de kinderboekenweek van 13 tot en met 23 oktober moet de actie haar piek bereiken, zo is het plan.

Dat heeft directeur H. Kraima van het CPNB donderdagmiddag bevestigd. Iedereen die een kinderboek koopt, wordt gevraagd eveneens een boek te kopen voor een kind in Suriname of de Antillen.

Ook kan men gewoon een kinderboek voor deze actie kopen. Daarna wordt een "enorme stapel" kinderboeken door de stichting Biblionef verscheept naar Suriname en de Antillen. De nieuwe boeken zijn onder meer bestemd voor scholen en bibliotheken. De actie valt samen met het thema van de kinderboekenweek 'Vriendjes, maatjes, kameraadjes'.

De actie is een initiatief van Biblionef, een internationale stichting die sinds vorig jaar ook in Nederland actief is. Biblionef is opgericht door mr. M. Vegelin van Claerbergen, oud-ambassadeur van Nederland in onder meer Suriname en Portugal. In 1992 zijn door de stichting al boeken aangekocht voor Suriname. Met de komende grote actie samen met het CPNB hoopt Biblionef echter nog meer te bereiken en tevens meer bekendheid te krijgen. Vanaf 6 september is het de bedoeling dat alle boekhandels materiaal en folders hebben over de actie die "Laat ze lezen" heet.

GIGANTISCH GROOT

Surinaamse kinderen krijgen in elk geval van Biblionef 30.000 exemplaren van het kinderboekenweekgeschenk "Het weer en de tijd" geschreven door Joke van Leeuwen. Volgens bestuurslid Laseur is het zeker dat de nieuwe boeken een goede bestemming vinden. De behoefte aan kinderboeken is volgens haar in Suriname en de Antillen gigantisch groot. Aan boeken voor volwassenen bestaat al een tekort, laat staan aan kinderboeken.

"Gestaalde prijs en carnaval"

WILLEMSTAD — Het staal dat de Curaçaosche Dok Maatschappij verwerkt bij haar onderhoud en reparaties is het duurste ter wereld. Betaalt een land als Polen slechts drie dollar per kilo verwerkt staal, Curaçao is 12 dollar kwijt.

Het Curaçaose prijspeil is onder meer zo hoog omdat het staal moet worden geïmporteerd uit Europa. Dat brengt nogal wat vervoerskosten met zich mee. Bovendien moet op voorraad ingeslagen worden, wat nogal wat investeringen vergt, aldus Mario Evertsz (Effective Management Group). Hiervoor moet geld geleend worden, waar weer rente over betaald dient te worden.

Het door de CDM gebruikte staal kan niet dichterbij gehaald worden vertelt hij. "Hoewel Brazilië, Mexico en Venezuela staal produceren, willen we daar niets vandaan halen. De kwaliteit van het materiaal is slechter; bovendien zijn deze landen onbetrouwbare leveranciers."

Werven in Europa kennen deze kostenverhogende factoren niet. Ze bestellen wanneer er staal nodig is en krijgen niet te maken met hoge vervoerskosten.

Het relatief hoge prijspeil van de op Curaçao verwerkte staal heeft ook te maken met hoge lonen in combinatie met een relatief lage productiviteit. Evertsz: "Hoewel in een land als Duitsland even hoge lonen gelden, zijn daar de produktiekosten per saldo lager omdat er harder gewerkt wordt."

Wordt er hier minder hard gewerkt omdat het hier veel warmer is?

Evertsz: "Mogelijk, maar ik denk dat wij het ook erg graag een beetje rustig aandoen. We vinden bovendien pleziermaken erg belangrijk. Kijk maar naar het carnaval."

Shell-PDVSA constructie: nieuwe arbeidscontracten

Werknemers CDM-Holding ten dele naar werkmaatschappij

WILLEMSTAD — Alle 500 werknemers van de CDM-Holding zullen ontslagen worden. Een deel zal weer in dienst worden genomen ten behoeve van de werkmaatschappij NV Curaçaosche Dok Maatschappij. Hierover zullen de overheid en de toekomstige participant in de nieuw opgezette NV gaan beslissen.

Dit zegt president-commissaris Dito Mendes de Gouveia naar aanleiding van zijn gisteren gehouden nationale rede die te beluisteren was op TeleCuraçao.

Alle werknemers die zullen afvloeien krijgen hun cessantia uitbetaald en zullen mogelijk weer opnieuw in dienst treden van de NV CDM. Deze procedure is eveneens toegepast toen de Shell Curaçao verliet en de Venezolaanse PDVSA de raffinaderij ging exploiteren. De opnieuw aangenomen werknemers kregen toen aanmerkelijk minder gunstige arbeidsvoorwaarden.

Er zal een commissie worden opgericht die zich gaat bezighouden met de afvloeiingsoperatie. Mendes de Gouveia zegt het van het grootste belang te vinden dat de werknemers bij deze operatie sociaal begeleid worden.

In zijn rede zei hij dat de overheid, als grootste aandeelhouder, alle mogelijke alternatieven onder de loep heeft genomen. Uitgangspunt is dat de Dokmaatschappij voor Curaçao behouden moet worden. Werkgelegenheid is, naast het deviezengenererende aspect, kern van de strijd om het behoud van een van Curaçaos grootste economische pilaren, aldus de president-commissaris.

Na ampel overleg met experts, vakbonden en CDM-management kan volgens Mendes de Gouveia niet anders geconcludeerd worden dan dat er drastisch gesaneerd moet gaan worden.

Eind juni kwam, voor wat de vakbond Cadmu betreft, de crisis uit de lucht vallen. De Effective Management Group zei vervolgens 'keer op keer te hebben gewaarschuwd voor magere jaren'. De internationale wereld van de scheepvaart klapte in het eerste kwartaal van dit jaar in elkaar. Een recessie die zelfs die van 1983 overtreft in hevigheid, aldus Mendes de Gouveia. Toen werd de crisis bezworen met 157 miljoen overheidssteun. Een nagenoeg lege overheidskas maakt het deze keer onmogelijk het bedrijf met overheidssteun overeind te houden, vervolgt hij.

"We gaan een compleet nieuwe koers varen", laat hij weten. De CDM-Holding wordt voor de helft geprivatiseerd, het arbeidspotentieel wordt flexibel gemaakt en er zal een scholingsprogramma worden opgesteld om de kwaliteit van de arbeid te verhogen.

CONCURREREND

In een reactie zegt general manager van de Effective Management Group Mario Evertsz dat ook de arbeidsproduktiviteit een duw omhoog nodig heeft om mondiaal concurrerend te worden.

Hij ziet overigens nog wel wat haken en ogen aan de beslissing van de overheid om de Holding geheel te ontdoen van vast personeel middels een algehele afvloeiingsregeling. "Om een bedrijf te runnen heb je toch tenminste een basis nodig van mensen die het bedrijf aan de gang houden." De potentiële overnamekandidaat zal een organisatie moeten hebben om aan de slag te kunnen gaan.

Daarin had reddingsplan twee van de EMG wel voorzien, vervolgt hij. Dit voorstel handhaaft een minimumbezetting van 120 man, die de scheepsreparatie continueren. "Een kerngroep die essentieel is voor de supervisie van kwaliteits- en *know-how* behoud", aldus de EMG. Overige werknemers worden flexibel betrokken van *subcontractors* al naar gelang het werkaanbod.

Evertsz hecht evenwel zijn goedkeuring aan de beslissing van de overheid om de Holding te reduceren tot een beheersmaatschappij. "Zo hoort het ook", zegt hij. Het operationele gedeelte zal nu geheel bij de NV worden ondergebracht. "Wij hebben deze constructie begin 1992 ook voorgesteld, maar daar wilde de vakbond toen niets van weten."

Crisis CDM treft Carnefco

WILLEMSTAD — De veertig werknemers van Carnefco Marine, een van de dochtermaatschappijen van de CDM-Holding, hangt ontslag boven het hoofd. Evenals dochter DMCE is Carnefco Marine vrijwel volledig afhankelijk van opdrachten van de Curaçaosche Dok Maatschappij (CDM).

Carnefco is gespecialiseerd in scheepshuidbehandeling. Nu het aantal manuren dat gewerkt wordt in de dokken is gedaald tot ongeveer 2000 per dag, krijgt ook dochter Carnefco, die voor zeventig procent in handen is van de holding, te maken met een drastische daling van de bedrijvigheid, aldus de Effective Management Group (EMG).

Evenals bij de Drydock Marine Construction & Engeneering (320 ontslagen) wordt bij Carnefco gedacht aan een afvloeiingsregeling voordat het tij definitief gekeerd is en het bedrijf haar deuren moet sluiten.

Met de andere CDM-dochters gaat het naar omstandigheden redelijk tot goed. Hoewel Curaçao Industrial Services (CIS, 100 werknemers) het 'erg moeilijk' heeft gehad, is er momenteel voldoende *cash-flow* aanwezig. CIS is de meest onafhankelijke loot aan de stam, omdat er ook voor andere opdrachtgevers dan CDM elektrotechnisch en werktuigbouwkundig werk wordt verricht aan installaties. "Hier is zeker geen faillissement aan de orde", aldus de EMG.

Ook de Curaçao Shiphandling Services (6 werknemers) en Curdin BV (3 werknemers), beide volle dochter van de CDM-Holding, hangt geen zwaard van Damocles boven het hoofd.

MAN: eilandsraad bijeen over landsbegroting

WILLEMSTAD — De oppositiepartij MAN zal een verzoek indienen om begin september een openbare eilandsraadvergadering te houden naar aanleiding van de door de partij geconstateerde 'manipulatie met cijfers in de Landsbegroting'.

Don Martina wenst dat de vergadering plaatsvindt na het bilaterale overleg over de staatkundige structuur, dat eind deze maand in Nederland zal plaats vinden. De partijleider zal zelf deel uit maken van de delegatie.

De blauwe partij wil bewerkstelligen dat het Bestuurscollege pressie gaat uitoefenen op de Landsoverheid om een deel van de gelden, die bestemd zouden zijn voor Curaçao, terug te boeken. Er zou dertig miljoen gulden verdwenen zijn op de Landsbegroting; geld dat terecht moet komen op de eilandelijke begroting. Dat geld heeft Curaçao hard nodig, aldus Martina, 'want het liquiditeitstekort is voor 1993 beraamd op 123 miljoen gulden'.

De MAN heeft met de partijen Fol en SI eveneens een openbare vergadering van de eilandsraad aangevraagd over de crisis bij de Dokmaatschappij. Deze zal aanstaande maandag plaatshebben.

Idee: persoonlijke aansprakelijkheid O.M.

"Dan laat je je als politicus toch in de kaart kijken ?"

WILLEMSTAD — Op het parket van het Openbaar Ministerie is nuchter gereageerd op uitlatingen van de MAN als zou minister Römer voornemens zijn officieren van justitie persoonlijk aansprakelijk te stellen voor schade berokkend aan personen die ten onrechte zijn beschuldigd.

Ten eerste blijkt uit door de MAN verspreide correspondentie absoluut niet dat het gaat om een voornemen van Römer. Integendeel, veeleer gaat het om een geuite wens van Statenleden (volgens MAN-lid Benny Demei waren dat Rufus McWilliam van de PNP en George Hueck van de SI) waarop de minister beloofde te reageren via een nog op te stellen nota.

Ten tweede is er reeds jurisprudentie van het Hof en de Hoge Raad waarin de aansprakelijkheid van het Openbaar Ministerie bij fouten afdoende is geregeld, aldus hoofdofficier Dick Piar en officier van justitie Oscar Kraal. De wet biedt de mogelijkheid voor het indienen van een schadeclaim. Maar het is 'het Land' dat aansprakelijk is, niet haar ambtenaren, aldus het parket.

In kringen van juridische experts is overigens ook glimlachend gereageerd op de wens van Statenleden om - kennelijk met het oog op de veelheid van fraude-onderzoeken - gevrijwaard te blijven van 'onzalige acties' van het Openbaar Ministerie. Zo zou onder meer, volgens een meester in de rechten, eind vorig jaar een Statenlid aangegeven hebben dat naar zijn oordeel het O.M. zich beter bezig kan houden met het bestrijden van de kleine criminaliteit en geweldadige delicten dan met witteboordencriminaliteit. Te meer daar het Nederlandse deel van het O.M. weinig begrijpt van hoe het op de Antillen eraan toe gaat. De jurist: "Als je zoiets zegt, dan laat je je als politicus toch in de kaart kijken."

Inzameling vuurwapens verloopt "bevredigend"

WILLEMSTAD — De vuurwapen-inleveringsactie loopt vannacht om 24.00 uur af. Politiewoordvoerder Mando Daveläär noemt geen cijfers over het aantal ingeleverde wapens. Hij zegt dat de actie bevredigend verloopt: "E ta bai basta bon". Maar volgens andere bronnen in politiekringen is aangegeven dat er tot vanochtend door burgers "ongeveer" drie vuurwapens zijn ingeleverd bij de politie.

Het bureau bijzondere verordeningen zegt dat de lijst van uitgegeven vergunningen niet is bijgehouden. Het exacte aantal legale wapenbezitters is derhalve niet bekend. Volgens dezelfde afdeling hebben niet meer mensen dan normaal inlichtingen gevraagd over welke richtlijnen er zijn voor wapenbezit voor burgers. Het is bekend dat sommige personen vanwege de belangrijkheid van hun positie wapens mogen dragen ter zelfverdediging.

Leden van het Openbaar Ministerie hebben donderdag gezegd dat het niet aannemelijk is dat de periode van genade voor illegaal wapenbezit verlengd wordt. Het is volgens officieren van justitie ook niet te verwachten dat de overheid een vergoeding uitkeert voor elk ingeleverd wapen. Het toepassen van een dergelijke stimulans zou niet de opzet zijn van de aangescherpte regels op verboden wapenbezit. Bovendien is het de vraag of de overheid in de huidige financiële situatie geld beschikbaar moet stellen voor ingeleverde wapens.

Over de verhoging van de eis van straf in rechtszaken, gerelateerd aan de omstandigheden van de dader, moet intern nog nader overlegd worden, zegt een van de officieren van justitie. Tot nu toe stond maximaal twee maanden hechtenis op wapenbezit. Volgens de nieuwe wetgeving kan dit tot vier jaar oplopen.

Service KLM kan beter

Rapport RLD: charters op Curaçao niet nodig

WILLEMSTAD/SCHIPHOL — Voorlopig worden er geen chartervluchten uitgevoerd tussen Amsterdam en Curaçao. Uit onderzoek van de Rijksluchtvaartdienst (RLD) blijkt dat de huidige capaciteit voldoende is. Wel zal de RLD de lijn 'in de gaten blijven houden'. De dienstverlening van de KLM moet 'op details' worden verbeterd.

Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van minister Maij van Verkeer en Waterstaat, zo blijkt uit een bekendmaking vrijdag van het ministerie. Aanleiding voor het onderzoek was een aanvraag van Air Holland om chartervluchten te mogen uitvoeren tussen Amsterdam en Curaçao. Dat werd vorig jaar afgewezen omdat Nederland en de Nederlandse Antillen in hun afspraken over het luchtvervoer een duidelijke voorkeur voor lijndiensten hebben neergelegd.

Die afwijziging was voor Maij reden om te laten onderzoeken of de huidige lijnvluchten van de KLM wel voldoende capaciteit bieden. Met enige regelmaat krijgt de minister de vraag of chartervluchten niet voor aanvullend vervoer kunnen zorgen. In de studie werd niet gekeken naar de prijsstelling van de lijnvlucht.

De RLD heeft voor het onderzoek gesprekken gevoerd met onder meer de Nederlandse vereniging van reisorganisatoren (ANVR), de Curaçaose hotel-associatie, de toerismeorganisatie van het eiland en het Van der Valk-concern. Daaruit bleek onder meer dat alleen tijdens het hoogseizoen sprake is van volle vliegtuigen.

Volgens de RLD behoeft de dienstverlening van de KLM verbetering. Zo zijn de aankomst- en vertrektijden niet altijd even ideaal en zouden de vliegdagen beter gespreid moeten worden.

Na uitstel-aanvraag van mr. Donker

Advocaat Sulvaran beticht politie van 'slordig werk'

WILLEMSTAD — Advocaat mr. E. Sulvaran betichtte de Curaçaose politie vanmorgen wederom van het leveren van 'slordig werk'. Dit nadat officier van justitie mr. H.J. Donker om uitstel vroeg van een strafzaak, waarin verdachte R.M. beschuldigd wordt van het doodschieten van slachtoffer Pantoflet. Rechter mr. F.W. Stuger kwam vanmorgen met een compromis, uitstel van slechts een week, dat voor beide partijen acceptabel was.

De twintigjarige verdachte R.M. verscheen vanmorgen voor zijn strafzitting met zijn linkerarm nog steeds in het gips. Afgelopen juni zou de verdachte ruzie hebben gehad met het slachtoffer. In de toentertijd verschenen kranteberichten werd vermeld dat de dader door het slachtoffer met een houten balk mishandeld werd, alvorens hij een schot afvuurde richting slachtoffer. Deze overleed later aan de opgelopen verwondingen, meerdere ingewanden werden doorboord door de kogel.

Officier van justitie mr. Donker was het niet eens met raadsman Sulvaran, dat de politie 'alweer slorig werk' heeft verricht. Feit is volgens Donker dat het een ernstige zaak betrof waarbij het politioneel onderzoek eigenlijk nog niet afgerond is. De politie wil namelijk nog twee getuigen horen.

Verder meende de officier van justitie dat zowel het Openbaar Ministerie als de verdediging er baat bij heeft dat het onderzoek afdoende wordt afgerond. Hij wenste de politie met andere woorden de kans te geven om de getuigen te verhoren. Hij maakte echter ook kenbaar dat voor hem persoonlijk het geen punt was om de zaak voort te zetten. Volgens de informatie die hij had, kon de verdachte zich onmogelijk beroepen op noodweer.

Sulvaran was op zijn beurt de mening toegedaan dat een van die getuigen al was gehoord, en dat de politie sinds juni de tijd had gehad voor het vooronderzoek. Hij ageerde tegen uitstel van de strafzaak, omdat hij niet wilde dat zijn cliënt de dupe werd van dat geleverde (hij hield vol met die benaming) 'slordige werk' door de politie.

Voorts verklaarde de raadsman dat de strafzaak dus wel kan doorgaan, als het geen punt voor de officier van justitie blijkt. Besluitend zei Sulvaran ook dat hij in ieder geval voor zelfverdediging zal pleiten door zijn cliënt, omdat deze duidelijk zijn arm niet zelf zou hebben gebroken.

Rechter Stuger kwam tussenbeide en verklaarde dat hij zich kan vinden in de bezwaren van advocaat Sulvaran, maar dat beide partijen eventueel profijt kunnen trekken indien de politie het vooronderzoek afrondt. Hij stelde voor om de zaak slechts voor een week uit te stellen. Verder zou hij zelf contact opnemen met de politie daarvoor, gezien de ernst van de zaak. Het bereikte compromis houdt in dat de zaak nu vrijdag 27 augustus om 16.00 uur zal dienen.

Laatste rustplaats bankovervaller wordt nu zeker Curaçao

WILLEMSTAD — De op 27 juli doodgeschoten bankovervaller Jose Gregorio Bravo Flores wordt toch op Curaçao begraven.

Die beslissing is gisterochtend gevallen en zou vandaag definitief geregeld worden. Aldus de persofficier van justitie Oscar Kraal. Het stoffelijk overschot van de 34 jaar oud geworden Venezolaan zal worden begraven te Brievengat, vermoedt Kraal. Hij bericht dat het Openbaar Ministerie geen reactie van het Venezolaanse consulaat heeft gekregen over wat er gedaan moet worden met het stoffelijk overschot. Transport naar Venezuela vindt derhalve niet plaats.

Vrijwel gelijk met Carl Lewis

Arubaanse sprinter maakt verbluffende starttijd

ORANJESTAD — Zoals Amigoe zaterdag al berichtte, is het de Arubaanse altleet Miguel Janssen niet gelukt om tijdens de wereldkampioenschappen atletiek in de Duitse stad Stuttgart verder te komen dan de eerste ronde. Opmerkelijk was echter zijn snelle start-reactietijd op de 100 meter sprint.

De reactietijd na het startschot bedroeg 144-duizendste seconde; vrijwel gelijk met bijvoorbeeld Carl Lewis (142/1000) en Linford Christie (140/1000).

In een sterk bezette eerste serie 100 meter met onder andere topsprinters Dennis Mitchell (VS) en de junior wereldkampioen Ato Bolden uit Trinidad, bereikte Miguel een vijfde plaats en bleef met een tijd van 10.62 seconden slechts vierhonderdste seconde verwijderd van zijn nationaal record.

Van de in totaal 66 sprinters die aan de start verschenen gingen er 32 verder naar de kwartfinales. Van de 34 atleten die werden uitgeschakeld, waren er 28 minder snel dan Miguel. Op de 200 meter bleef hij met een tijd van 21.51 seconden negenhonderdste seconde van zijn beste tijd verwijderd.

Harry Janssen, voorzitter van de Arubaanse Atletiek Bond (AAB), die in Stuttgart het 39e IAAF congres bijwoonde, kreeg van de internationale federatie de toezegging dat deze 6500 dollar zal bijdragen voor de aanschaf van elektronische tijdwaarneming voor de nieuwe atletiekbaan op Aruba.

TeleAruba herhaalt Miss-verkiezing

ORANJESTAD — TeleAruba heeft besloten een herhaling uit te zenden van de verkiezing van Miss Aruba 1993/1994 die afgelopen zaterdag in het Entertainment Center plaatsvond.

In tegenstelling tot de verkiezingsavond, toen TeleAruba om 22.00 uur de uitzending staakte, zal nu het hele Miss-programma worden uitgezonden. De herhalingsuitzending is aanstaande zondag van 17 tot 19 uur.

...BA
AGENDA

...NTOORUREN AMIGOE
...van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; ...dag gesloten.

...LEFOON
...3.
...r spoedgevallen na kantoortijd: 21639, ...16 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

...REKENINGNUMMER
...445 Banco di Caribe.

...LITIE
...00 (centrale) en 11141 (informatie).

...ARMCENTRALE
...

* * * * * * * *

...EKERTJES verschijnen op dinsdag ...vrijdag en kunnen iedere dag tussen ...00-12.00/14.00-17.00 uur worden opge...en; behalve op zaterdag. Alleen zoe...jes, die op maandag en donderdag ...r 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag ...rop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * * * * * * *

...CHTREGELING DOKTOREN
...andag tot zaterdag van 18.00-07.00 ...)
...njestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki ...endert, Paradera en Sta. Cruz: dokter ...ze via Dr. Horacio Oduber Hospitaal ...24300) of via Alarmcentrum (115).
...s Chiquito, Savaneta en San Nicolas: ...ter Zaandam via Centro Medico San ...colas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum ...15).

* * * * * * * *

...TICA'S
...chtdienst)
...eden de brug:
...rahacha, Havenstraat 30. Tel.: 34908.
...ven de brug:
...n Lucas, B. v/d Veen Zeppenveldtstraat. ...l.: 45712.

* * * * * * * *

...OOR BRANDGEVALLEN, onge...llen of een of ander ongeluk gelieve ...armcentrale (tel.: 115) op te bellen.

* * * * * * * *

...NTRO MEDICO CARABOBO
...gelandstraat 7, tel.: 21777)
...e wacht heeft dra Lili G. Beke-Martínez, ...l. 24696.

* * * * * * * *

...IT GELE KRUIS ARUBA
...UIGELINGENBUREAU
...ningstraat 22, tel.: 24444)
...agelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: ...543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San ...icolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) ...an 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota ...28008), Oranjestad (23168), Savaneta ...47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 ...uur.

* * * * * * * *

...ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft ...nformatie en brengt u in contact met leden ...de zwangerschapsbegeleiding, verloskun...dige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

* * * * * * * *

...INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kan...kerbestrijding op Aruba)
...Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HEL...PLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * * * * *

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

* * * * * * * *

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

* * * * * * * *

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

* * * * * * * *

TELEARUBA
VRIJDAG: 18.00 Sesame Street; 19.00 3-2-1 Contact; 19.30 Ripiti y Gana; 20.00 Telenoticias; 20.30 Material World; 21.20 CNN Int'l Hour; 21.50 Movie: **Young Cas...sidy;** 23.35 Sports Tonight; 24.00 Slui...ting.

* * * * * * * *

ZATERDAG
DIVERSEN
...BIJBELMUSEUM: geopend op elke wer...dag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

Stinkbom maakt einde aan rumoerige Statenvergadering

ORANJESTAD — De voortzetting van de al eerder geschorste openbare Statenvergadering over de door de AVP gevraagde verdubbeling van het ouderdomspensioen, heeft ook gistermiddag het einde niet gehaald. Nadat Statenvoorzitter Felix Flanegien de rumoerige mensen op de tribune herhaalde malen tot de orde had geroepen, werd een stinkbom in de zaal gegooid. Flanegien gaf hiervan onderwijzeres mevrouw F.R. Croes-Rodriquez, wiens echtgenoot politiek kandidaat is, de schuld.

Tijdens de vergadering, die minder dan een uur in beslag nam, kwamen de ministers Flanegien en Refunjol aan de beurt om vragen in de eerste ronde te beantwoorden. Bij de aanvang van de vergadering kwam AVP-fractieleider mr. Henny Eman met het voorstel voor toevoeging van het nieuwe agendapunt 'intrekking van de financiële maatregelen', daar de AVP anders een nieuwe vergadering over de financiële maatregelen zou vragen. Voorzitter Flanegien liet Eman weten dat het beste zou zijn een vergadering aan te vragen.

Na afloop van de vergadering gaf Statenvoorzitter Flanegien een uitvoerige verklaring waarom hij gedwongen werd de openbare vergadering van de Staten te schorsen. Dit kwam in hoofdzaak doordat de mensen op de publieke tribune, volgens Flanegien grotendeels AVP-activisten, zich niet wist te gedragen.

Nadat hij de tribune herhaalde malen tot de orde had geroepen, werd een stinkbom in de zaal gegooid. Flanegien gaf hiervan onderwijzeres mevrouw F.R. Croes-Rodriquez, wiens echtgenoot politiek kandidaat is, de schuld. Hij noemde het onverantwoordelijk dat mensen die de jeugd moeten opvoeden met een stinkbom in hun tas lopen en veroordeelde dit optreden ten scherpste.

Op de verklaring van voorzitter Flanegien reageerde mevrouw Croes omdat zij de enige onderwijskracht op de tribune was, die met een politieke kandidaat is gehuwd. Zij noemt de verklaring van voorzitter Flanegien voor TeleAruba een pertinente leugen. Zij ontkent ten stelligste een stinkbom in de Statenzaal gegooid te hebben en noemt de verklaring van Flanegien alleen maar een poging om de goede naam van personen in diskrediet te brengen en de zaak op te hitsen.

Mevrouw Croes is verder van mening, dat het niet de eerste keer is dat zij de Statenvoorzitter op een leugen betrapt. "Ik heb hem in het verleden herhaalde malen verklaringen horen afleggen, die niet met de waarheid strookten. Daarna kwam de waarheid aan het licht dat het leugens betrof. Ik was steeds tevreden dat de Statenvoorzitter terecht werd gewezen, zeker voor iemand, die een dergelijke hoge en eervolle functie vervult. Nooit had ik verwacht dat de Statenvoorzitter een dergelijk pertinente leugen en beschuldiging aan mijn adres zou richten. Vermoedelijk voelt Flanegien de hete adem van het volk in zijn nek. Hij is zo bang dat de werkelijkheid naar voren komt, dat hij met dergelijke leugens komt. Hij behoort tot de groep van politici die herrie veroorzaken om te voorkomen dat de waarheid naar voren komt," aldus mevrouw Croes.

AVP-leider mr. Henny Eman uitte felle kritiek over het optreden van Statenvoorzitter Flanegien. Hij noemde het een ongelofelijke zaak dat de voorzitter het minste of geringste aangrijpt om de vergaderiung te schorsen. Eman is er dan ook van overtuigd dat de vergadering opzettelijk werd geschorst.

Inmiddels heeft de AVP-fractie de voorzitter in een brief laten weten dat de activiteiten van de Staten te zullen deelnemen totdat hij deze geschorste vergadering weer bijeen geroepen heeft. Voorts dat Flanegien de vergadering uitschrijft die door de oppositie werd aangevraagd om over de maatregelen van de regering en de financiële situatie te spreken.

OLA-leider Glenbert Croes wijst er in een verklaring op dat uit het gebeuren van gisteren, waarbij de voorzitter meende de vergadering te moeten schorsen, duidelijk blijkt dat de regering nog geen overeenstemming bereikte over verhoging van het ouderdomspensioen. Weliswaar werd door de premier bekend gemaakt dat de AOV met 200 florin per maand wordt verhoogd, maar tot op heden heeft nog niemand die verhoging ontvangen.

OLA ziet de aankondiging van de premier dan ook alleen maar om campagne te voeren, waardoor de maatregelen die de gemeenschap treffen op de achtergrond kunnen raken. OLA zal onder geen omstandigheden aanvaarden dat de regering nu met het smoesje komt dat de verhoging niet uitbetaald wordt omdat er geen Statenvergadering kan worden gehouden.

In dit verband wijst OLA erop dat de regering de maatregelen wel introduceerde zonder de Staten hierover in te lichten. OLA is van mening dat, mede gezien de moeilijke positie voor vele gepensioneerden, behandeling van verhoging van het AOV-pensioen zonder uitstel in de Staten behandeld dient te worden.

Vijftig jaar holocaust

■*ORANJESTAD — Gouverneur mr. Olindo Koolman opende maandagavond onder grote belangstelling de expositie 'The courage to remember' in de Nationale Bibliotheek. De tentoonstelling, over vijftig jaar holocaust, is opgezet door leden van de Israëlische gemeente van Aruba. Op de foto gouverneur Koolman, geflankeerd door Isio Gotfried, voorzitter van de Israëlische gemeenschap, en andere genodigden. De expositie, bestaande uit vele collages, foto's en posters met engelstalige teksten, is tot en met 28 augustus tijdens openingstijden van de bibliotheek te bezichtigen.*

Minister Croes terug van druk werkbezoek Nederland

ORANJESTAD — Uit het verslag over zijn bezoek aan Nederland blijkt dat minister Rudy Croes van Justitie en Sportzaken een groot aantal besprekingen op velerlei gebied heeft gevoerd. 'Amigoe' berichtte hierover reeds het een en ander toen een gesprek met de bewindsman voor vertrek naar Nederland plaats vond.

Het voorstel van minister Croes voor uitwisseling van gedetineerden van nabuurlanden, zoals hij ook recentelijk in Venezuela besprak, werd met instemming begroet. Besloten werd dit voorstel voor alle landen van het Koninkrijk te laten gelden en de nodige verdragen hiervoor met de betrokken landen te sluiten.

Het uitwisselen van gedetineerden geldt voornamelijk voor Venezuela, Colombia, Jamaica en Santo Domingo. Daarnaast werd de nadruk gelegd op het tot stand komen van een overeenkomst tussen Aruba en Colombia op het gebied van samenwerking bij de drugsbestrijding, hetwelk opgenomen zal worden met de Colombiaanse regering.

Minister Croes voerde besprekingen met de Economische Controle Dienst van het Ministerie van Economische Zaken, directie Brandweer van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het Ministerie van Defensie, Binnenlandse Veiligheidsdienst, Internationale Commissie van Juristen, KabNa, Nederlands Olympisch Comite en de Nederlandse Sportfederatie, Bureau Industriële Eigendommen en de Raad voor Casinospelen. Ook vond een tripartiet overleg plaats onder leiding van minister Hirsch Ballin met de ministers van Justitie van de Antillen en Aruba. Croes maakte bovendien kennis met de president en procureur-generaal van de Hoge Raad.

Bij Industriële Eigendommen werd gesproken over het ontwerp landsverordeningen met betrekking tot het Auteursrecht en de Octrooien in verband met de technische bijstand voor de uitwerking en invoering van regelgeving op dit gebied. Met de heer E. Vrijman, expert op het gebied van dopingcontrole in de sport, sprak minister Croes over samenwerking bij het opstellen van wetgeving voor dopingcontroles op Aruba, welke reeds door minister Croes werd aangekondigd om in 1994 van kracht te worden.

Met secretaris Polders van de Raad voor Casinospelen werden de laatste ontwikkelingen in Nederland en Aruba besproken en de te verlenen assistentie bij opleidingen, waaronder controle en afstelling van speelmachines en casino-administratie en het functioneren daarvan, in het algemeen. Ook de controle op te betalen belasting door casino's is besproken.

Met Alejandro Artucio van de Internationale Commissie van Juristen besprak minister Croes de situatie ten aanzien van de mensenrechten. Hierbij kwam ook het zwartboek van Amnesty International, waarin Arubaanse politieagenten beschuldigd worden van mishandeling, ter sprake. Vertegenwoordigers van Amnesty zullen worden uitgenodigd Aruba te bezoeken en de werkelijke situatie onder ogen te zien.

Met Ernesto Rubio zijn de mededeling van verdragen en het lidmaatschap van OMPI besproken. Daarnaast zal advies worden gegeven terzake de wetgeving voor auteurs- en octrooirecht. In verband met de verdragen werd uitleg gegeven over het koninkrijk en Aruba. Ook met Michaly Ficsor, directeur van het Copy Rights Department, werd de situatie van Aruba binnen het Koninkrijk besproken.

In gesprekken met KabNa werd gesproken over de technische bijstand van de politie in verband met functiewaardering, technische bijstand KIA en technische bijstand wetgeving senior juristen wetgeving en volksgezondheid. Ten aanzien van projecten werd gesproken over: het gebouw van het Openbaar Ministerie, een olympische zwembad, de sporthal te Santa Cruz, nieuwbouw Huis van Bewaring te Dakota en de aankoop van het Imeldahof voor het opvoedingsgesticht GOG. Voorts over: Antt-drugsplan kustwacht marine inzet, juridische documentatie toelating en uitzetting, automatisering van DOOV, BIE en KPA, keuringslokaal en vertaling wetgeving.

Bij de directie Brandweer sprak minister Croes met de heer Herkemij over de lopende projecten op Aruba en eventuele verlening van technische bijstand, de nieuwe brandweerkazerne, organisatie en calamiteiten. Verder is gesproken over de toekomstige kapitaal investering zoals het grootwater transport. Ook is besproken de selectie van een nieuwe brandweer officier en cursussen voor onderofficieren.

* * * * *

ZEILEN / ALKMAAR — Op de eerste wedstrijddag van de Alkmaarder week kon wegens windstilte niet worden gezeild. De organisatie overweegt de komende dagen een inhaalprogramma samen te stellen.

SPA accoord met opgelegde datum functiewaardering

ORANJESTAD — Politievakbond SPA heeft gisteren voor de rechter de door de regering opgelegde datum van 1 januari 1994 voor het ingaan van de functie-waarderingsregeling voor politie-functionarissen geaccepteerd. De SPA wenste de terugwerkende datum van 1 augustus 1993, maar liet deze, naarmate de besprekingen vorderden, vallen.

"Om wederom onze goede wil te tonen, hebben we de door de regering opgelegde datum geaccepteerd", zo stelt de tweede secretaris A. Winterdal in een door hem, niet namens het bestuur maar namens de SPA-voorzitter, ondertekend communiqué. Daarin wordt het gebrek aan ethiek van de zijde van de regering betreurd. "Terwijl de regering tijdens de besprekingen iedere keer weer een beroep deed op de SPA om niet naar de nieuwsmedia te lopen met gegevens, vond de minister van Justitie het goed om woensdagavond op de televisie luid en breed met het protocol te zwaaien", aldus SPA.

De bereikte overeenkomst werd gisteren ten overstaan van de rechter door beide partijen ondertekend. Volgens het communiqué van Winterdal, bevat deze overeenkomst een groot aantal punten. Het eerste punt is dat twee weken na ondertekening van de overeenkomst het functiewaarderings-onderzoek voor leden van het Korps Politie Aruba (KPA) begint. Twee dagen na de ondertekening moeten Directie en Personeels Organisatie (DPO) en de politieleiding met de voorbereidingswerkzaamheden beginnen. Het functiewaarderingsonderzoek zal gebaseerd zijn op het op het Nederlandse politiekorps gedane onderzoek.

Het tweede punt is dat het onderzoek gedaan zal worden door een neutrale buitenlandse firma (Berenschot) in samenwerking met DPO. Er zal een stuurgroep worden gevormd die er voor moet zorgen dat het onderzoek op behoorlijke wijze wordt gedaan en binnen de vastgestelde tijd wordt afgerond. In deze stuurgroep hebben zitting: één vertegenwoordiger aangewezen door de minister van Justitie, één persoon aangewezen door de politieleiding en twee personen aangewezen door de SPA.

Het onderzoek wordt gebaseerd op de werkzaamheden die politiefunctionarissen momenteel verrichten. Indien in de toekomst uitbreiding van werkzaamheden komt, dan zal een herevaluatie moeten plaatsvinden. Het functiewaarderingsonderzoek moet binnen drie maanden na aanvangsdatum klaar zijn.

De stuurgroep komt om de tien dagen bijeen, waarbij Berenschot/DPO een rapport van het proces indient. Het resultaat van dit rapport moet binnen vier dagen na de bijeenkomst van de stuurgroep worden ingediend bij de regering en de SPA. Binnen een week na beëindiging van het functiewaarderingsonderzoek, moeten partijen de onderhandelingen openen op basis van dit rapport.

Het salarissysteem van de politie, gebaseerd op het resultaat van de onderhandelingen, treedt in werking met terugwerkende kracht tot 1 januari 1994.

Nisbet overlegt in VS over belasting cruise-toeristen

ORANJESTAD — Minister van Verkeer en Communicatie, Benny Nisbet, vertrekt vandaag naar de Verenigde Staten om met de directie van toeristenschepen maatschappijen en andere autoriteiten te spreken over de plannen van de Arubaanse regering om per 1 januari aanstaande een cruise-belasting van 3,50 dollar per cruise-toerist in te voeren. De regering wil zich eerst op de hoogte stellen van de voors en tegens.

Nisbet gaat de eigenaren van de schepen op de hoogte stellen van de plannen en wil graag hun reacties horen voordat de regering per 1 januari aanstaande deze belasting definitief gaat invoeren. Het cruise-toerisme is belangrijk voor Aruba en brengt ruim 15 miljoen dollar per jaar op.

De bewindsman stelt dat wat het bedrag betreft, het een principe beslissing is. Vooralsnog worden de reacties van de gesprekken in de VS afgewacht. Op de vraag of andere eilanden in de regio een dergelijke belasting gaan invoeren, is Nisbet van mening dat ieder eiland voor zich moet beslissen een dergelijke belasting in te voeren.

Volgens minister Nisbet spreken de werkgevers en werknemers organisaties over de invoering van een cruise-belasting van 10 dollar per cruise-toerist. De regering vindt dit bedrag te hoog en is bevreesd dat dit de genadeslag kan betekenen voor het afgelopen jaren met veel zorg opgebouwde cruise-toerisme.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

ORANJESTAD — De recherche heeft, in verband met de overval op de SOS geldwagen bij de ingang van het La Cabana casino, nog drie personen aangehouden. Het totale aantal verdachten bedraagt nu acht.

Het grootste gedeelte van de buit is nog niet terecht. De verdachten zijn gisteren voor de rechter-commissaris geleid, die hun aanhouding verlengde. Onder de verdachten zouden zich enige personen bevinden, die ook bij andere strafzaken betrokken zouden zijn.

Inmiddels heeft de recherche in verband met de overval op de chickenranch drie Jamaicanen als verdachten aangehouden. Allerwege bestaat waardering voor de snelle wijze waarop de politie deze zaken tot een oplossing heeft gebracht, hetgeen blijkt uit de vele reacties die de politie dagelijks ontvangt.

***

De luchtvaartma[atschappij] AIR CANADA he[eft] tweede kwartaal va[n] een nettowinst ge[...] 14 miljoen canad[ese] (Nf 21 miljoen) [...] verlies van 129 [...] dollar in dezelfde pe[riode] 1992. De omzet gr[...] 886 miljoen dollar [...] miljoen dollar (Nf [...] jard).

***

Gottlieb-stadion voor de eerste keer uitverkocht

STUTTGART — Voor de eerste maal was donderdag bij het WK-Atletiek in Stuttgart het Gottlieb Daimler Stadion met ruim 50.000 toeschouwers voor een ochtendsessie uitverkocht. De oorzaak, het begin van de tienkamp. Het fel, met de prestaties van de Duitse favorieten, meelevende publiek heeft ook eerbied voor de prestaties van de *allrounders*.

Na de eerste dag bedraagt het verschil tussen de Amerikaanse wereldrecordhouderentitelverdediger Dan O'Brien en de Duitser Paul Meier slechts vier punten. O'Brien was een jaar geleden niet in Barcelona, omdat hij bij de Amerikaanse kwalificatiewedstrijden met de polsstok de aanvangshoogte miste en zich niet kwalificeerde. De titel ging naar de Tsjech Robert Zmelik, die donderdag in Stuttgart na drie nummers geblesseerd afhaakte.

O'Brien compenseerde zijn ontbreken op de Montjuic door een maand na Barcelona in Talence het wereldrecord op 8891 punten te brengen. Zijn doel voor het WK was het wereldrecord boven de 9000 punten te brengen. Dat lijkt na de eerste dag vrijwel uitgesloten omdat hij met uitzondering van de 400 meter op de eerste vier onderdelen aanmerkelijk beneden zijn prestaties van Talence bleef.

Eerste goud na dertien jaar sprint

WK-Atletiek kan helemaal niet meer stuk voor Marlene Ottey

STUTTGART — Eindelijk goud voor de Jamaicaanse atlete en morele winnares op de honderd meter sprint. Het WK-Atletiek in Stuttgart kan niet meer stuk voor haar. Na een zilveren en bronzen tijdperk van dertien jaar liet Marlene Ottey een traan bij de eerste onderscheiding van die ene gouden medaille. Met een witte zakdoek veegde ze de emotie van haar fraaie gezicht. Als 33-jarige benutte ze haar misschien wel laatste kans en won ze de 200 meter tijdens de wereldtitelstrijd atletiek in Stuttgart.

Na de 100 meter voelde Marlene Ottey zich wereldkampioen. Pas na de 200 meter was ze het. De bronzen koningin, was ze al genoemd, om haar gewoonte belangrijke wedstrijden te "verliezen".

Tientallen keren liet ze het woord 'happy' vallen in haar praatje achteraf. Met trillende stem bedankte ze het Duitse publiek dat haar zo had gesteund. Ze noemde de Russin Privalova, derde, een fantastisch persoon. "Even dacht ik dat ik nooit meer zou winnen. Ik was ongerust. Ik dacht aan al die keren dat het net misging. Ik had wel een been kunnen breken."

In 1980 meldde Ottey zich op de Olympische Spelen van Moskou bij de wereldtop. Ze liep in de jaren daarop tegen de Oostduitsen Gohr en Koch, tegen de Amerikaansen Ashford en Griffith, tegen Krabbe van voor en na die Wende. Ottey overleefde ze allemaal op de kunststofbaan, maar won nooit goud, tot haar groeiende frustratie. In tegenstelling tot al haar gestopte concurrentes. Op de individuele nummers van spelen en WK's (buiten) verdiende ze wel negen bronzen medailles en twee zilveren.

Vandaar het medelijden van het publiek afgelopen maandag. Nadat Ottey met miniem verschil, Devers googide haar linkerschouder naar voren op het ultieme moment, was verslagen op de 100 meter. Bij de, door het protest, met een dag uitgestelde prijsuitreiking kreeg Ottey een ovatie van bijna vier minuten. Aanvankelijk ergerde ze zich, omdat ze dacht dat het chauvinistische publiek zich verlustigde aan een prestatie van een of andere Duitser. Later ontdekte ze, dat het eerbetoon voor haar was: "Ook het publiek heeft mij als eerste gezien", zei ze toen. "Ik weet dat ik de wedstrijd heb gewonnen."

Een opmerking, misschien, tegen beter weten in. Een dag voor de finale over de dubbele afstand vertelde ze dat het moeilijk was geweest zich te concentreren op haar volgende klus. Met een tijd van 22,12 plaatste ze zich donderdagochtend als snelste voor de eindstrijd, waarin ze dankzij een uitstekende start met ruime voorsprong de bocht uitkwam. De ruim 50.000 toeschouwers, voor het eerst was het stadion helemaal uitverkocht, sidderden toen Torrence in de laatste tachtig meter angstvallig dichtbij kwam. Maar een hernieuwde kennismaking met de finishfoto was net niet nodig: 21,98 voor de Jamaicaanse liefhebster van mode en stijl en 22,00 seconden voor Torrence.

"Ik wilde zo graag winnen, dat ik de eerste 100 meter te snel liep, waardoor ik problemen kreeg op het laatste stukje. Ik was de concentratie kwijt in de laatste tien meter. Ik kon alleen maar proberen niet te verliezen. Eindelijk: Na dertien jaar heb ik goud." De mooie vrouw van het Jamaicaanse plattelandkreeg meteen twee nationale vlaggen in de handen gedrukt, alsof ze iets goed had te maken. Ze straalde bij de ontvangst van de mooiste medaille en kreeg applaus.

De zege van Ottey, die in Italië woont, was ook een beetje de overwinning van Henk Kraaijenhof, die haar traint. Het is ook een ode aan de Jamaicaanse sprint, want het zonnige eiland van zon, kokosnoten en armoede brengt sprinttalent voort als Bob Marley zaliger reggaesongs. In de zeventiger jaren was Don Quarrie de man die Ottey tot de korte nummers aanzette. Tegenwoordig heeft Jamaica Stewart, bij de vrouwen Jackson, Cuthbert, Ottey. Ook Christie en Johnson zijn van Jamaicaanse afkomst.

Jamaicanen kunnen door hard te lopen de armoede ontvluchten, want Amerikaanse universiteiten stropen de scholen af op zoek naar snelle jongens en meisjes. Bovendien is een Jamaicaan van nature uitgerust met een zogenaamde 'sprinterskont', een spiermassa onderaan de rug, belangrijk voor een snelle start. Daarover zei Kraaijenhof ooit: "Alle topsprinters zijn in het bezit van zo'n kont die erachter hangt. Goede sprinters herken je aan zo'n gat, waarop je bijna kunt meerijden."

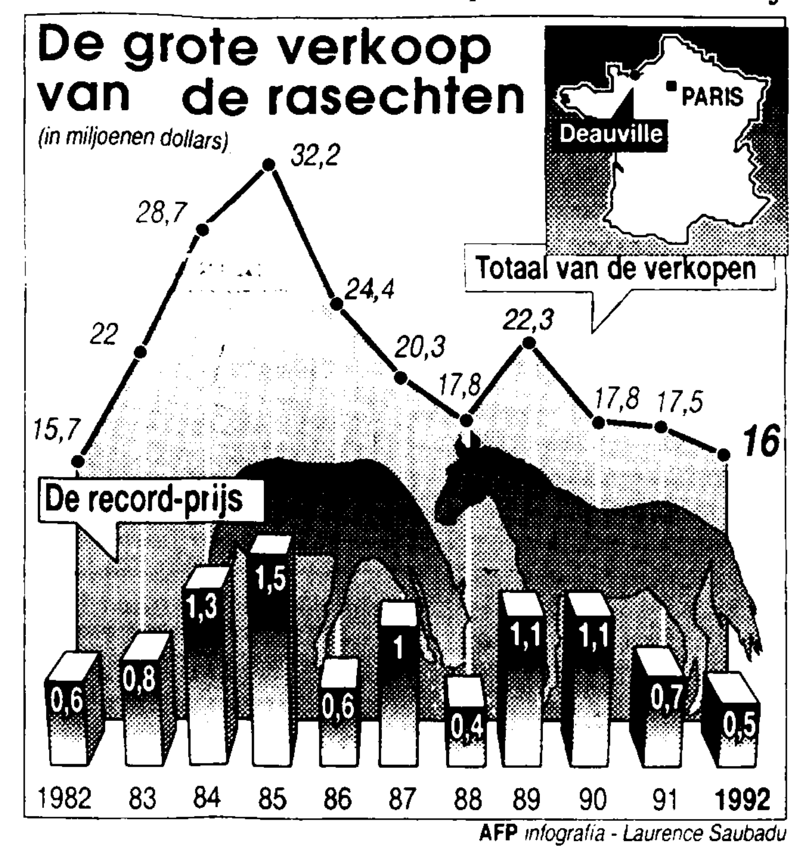
Maar voor Ottey was het goud vooral een genoegdoening, na al die jaren waarin ze vaak de beste was, maar nooit goud omhangen kreeg. Het lukte haar bij de misschien wel laatste gelegenheid. "Ik denk niet dat ik nog een kans had gekregen op een WK. Ik maak het seizoen af en beslis daarna of ik nog doorga."

■ STUTTGART — Marlene Ottey (zie foto) heeft na dertien jaar hardlopen op de disciplines honderd en 200 meter, eindelijk goud gehaald. Op de 200 meter bleef de Jamaicaanse atlete de Amerikaanse Torrence en de Russin Privalova voor, voor haar eerste goud. In Stuttgart is Ottey uitgegroeid tot een van de sterren van het WK-Atletiek.

■ DEAUVILLE — Voor dierenvrienden valt de paardensport te kwalificeren onder de noemer dierenmishandeling, voor anderen is het gewoon een activiteit waar goklustigen op grote schaal hun geld verspelen en voor een derde groep mensen is het gewoon sport. In ieder geval is het een activiteit die veel bezoekers trekt tijdens wedstrijden. De Kentucky-derby is zeer bekend inmiddels.

Een ander onderdeel is de jaarlijkse verkoop van raschte paarden. Zaterdag begint dan ook de verkoop van de eenjarigen in de aristocratische Franse badplaats Deauville. Deze markt van raspaarden is een van de vier belangrijkste gebeurtenissen in de paardenfokkerij. Bijgevoegde illustratie geeft een grafisch beeld van de verkopen in de laatste tien jaren.

Zambiaans voetbalelftal voor trainingskamp naar Nederland

DEN HAAG — De nationale voetbalselectie van Zambia verblijft vanaf zondag in Nederland voor een trainingskamp van zestien dagen. Dat gebeurt op uitnodiging van de Nederlandse Sport Federatie (NSF) en het Nederlands Olympisch Comité (NOC). Het ministerie van ontwikkelingssamenwerking draagt aan de oefenstage 150.000 gulden bij.

De trainingen van het Afrikaanse gezelschap, bestaande uit 22 spelers en vijf begeleiders, worden in Doorwerth gehouden. Zambia speelt oefenwedstrijden tegen Ajax 2, Kozakken Boys, Rheden, Holland en ADO Den Haag.

De selectie zal tevens de competitiewedstrijden Feyenoord - FC Twente en Vitesse - Ajax bekijken. Het team bereidt zich in Nederland voor op de beslissende serie kwalificatiewedstrijden voor het eindtoernooi om de wereldtitel.

Zambia verloor dit jaar bij een vliegtuigongeluk op 28 april in Gabon vrijwel de gehele nationale ploeg, met uitzondering van twee in Europa spelende voetballers. Het omgekomen elftal was een van de beste teams van het Afrikaans continent.

Rond PSV-aanvaller Bwalya Kalusha, die de fatale vliegreis niet meemaakte, is een nieuw, jeugdig elftal samengesteld. De recente WK-zege op het sterke Marokko heeft Zambia de hoop op een ticket voor de Verenigde Staten teruggegeven.

Nederland heeft met Zambia een nauw samenwerkingsverband. Minister Pronk van ontwikkelingssamenwerking besloot tot financiële steun gezien het grote maatschappelijke belang van voetbal in het land. Na de vliegramp werden in Zambia enkele dagen van nationale rouw afgekondigd.

Feyenoord verliest opnieuw met een grote score

VALENCIA — Feyenoord heeft op het Naranja-toernooi van Valençia constant gepresteerd. Twee keer werd verloren met 5-1. Woensdag van de thuisspelende club, donderdag van Werder Bremen.

Tegen de aanvoerder van de Bundesliga deed de Rotterdamse club de eerste helft nog redelijk mee. Door Maas kwam Feyenoord zelfs op voorsprong. De van RKC gekomen middenvelder scoorde in de 27e minuut. Hobsch maakte nog voor de rust gelijk.

Na de hervatting werd de Nederlandse kampioen weggespeeld door de club uit Bremen, titelhouder in Duitsland. Door de Nieuwzeelandse schutter Rufer (2), het Oostenrijkse talent Herzog en Eilts werd het verschil opnieuw groot. De finale van het toernooi in Spanje, waaraan drie teams deelnemen, gaat vrijdag tussen Werder Bremen en Valencia.

Maas trekt zich geblesseerd terug

Nederlandse atleten met slechte repetitie op WK

STUTTGART — De Nederlandse delegatie mag de koffers alvast beginnen in te pakken. Alleen niet met medailles. Het WK-Atletiek is namelijk met nog een rampzalige dag afgesloten voor de Nederlandse afvaardiging. Dat terwijl nog drie dagen te gaan zijn. Frans Maas kwam als laatste van het negental gestarte atleten in actie. Hij sprong 7,26 en 5,07 ver. De derde poging liet hij wegens een achillespeesblessure aan zich voorbij gaan.

Frans Maas had de kwetsuur een week of drie geleden opgelopen, maar dacht dat hij geen last zou hebben. Dat bleek bij de afzet van de eerste sprong wel zo te zijn. De Zeeuw, die in groep B van de kwalificatie twee beurten eerder dan wereldkampioen Mike Powell sprong, kon de eis van 8,10 wel vergeten, terwijl hij voor de wedstrijd nog wel zo positief was.

Bovendien had hij kamergenoot en vriend Erik de Bruin beloofd extra zijn best te doen. De discuswerper mocht niet aan de titelstrijd deelnemen door een positieve reactie na een dopingcontrole.

Maas' trainer Peter van Wijk spottend: "Wat een geweldig toernooi was dit voor ons. De problemen van Frans konden er nog wel bij." Van de 43 deelnemers die geldig sprongen, hield Maas alleen Al-Moomary uit Oman en Fifita uit Tonga achter zich.

Eerder op donderdag hadden Ine Langenhuizen en Robin Korving gefigureerd op hun specialiteit: De horden. Langenhuizen, een zenuwpees bij uitstek, liep naar de matige en kansloze 13,50. Korving, gekwetst aan de lies, had zijn slechtste wedstrijd van het seizoen en hield al voor de laatste horde in.

De Nederlandse ploeg, althans wat daarvan over is, mag de overige drie dagen als toerist volgen. Met de wetenschap, dat net als twee jaar geleden in Tokyo een medaille is gehaald: Wegatleet Van Vlaanderen pakte brons op de marathon, waar Erik de Bruin destijds tweede werd bij het discuswerpen.

Uitslagen Major League

NEW YORK — American league: Minnosota Twins-Kansas City Royals 2-4; Boston Red Sox-Cleveland Indians 1-5 en California Angels-Milwaukee Brewers 5-4.

Nationale league: St. Louis Cardinals-San Diego Padres 3-2; Pittsburgh Pirates-San Francisco Giants 3-6; Colorado Rockies-Philadelphia Phillies 6-5; Atlanta Braves-Los Angeles Dodgers 5-7; Chicago Cubs-Montreal Expos 2-10 en Houston Astros-Florida Marlins 8-3.

BROWARD — Michael Dokes draait voor de vierde keer in zijn leven de gevangenis in. De oud-wereldkampioen boksen in het zwaargewicht heeft in Broward (Florida) in beschonken toestand met zijn auto een krantenverkoper geschept en een eind op de motorkap meegesleurd.

De 35-jarige Dokes verloor in februari als uitdager door een knockout van Riddick Bowe. Tussen '82 en '83 was hij houder van de WBA-titel. Hij werd drie keer eerder tot celstraffen veroordeeld voor aandelen in drugshandel.

Het bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao maakt hierbij bekend dat wegens onvoorziene omstandigheden de **onthulling van het borstbeeld van wijlen Willy Franco** welke plaats zou vinden op zondag 22 augustus a.s. **tot nader order is uitgesteld.**

De Gezaghebber	De Secretaris
Drs. E.R. Wilsoe	Mr. E.A. Vlieg, M.B.A.

Polstokhoogspringer Boebka wederom wereldkampioen

Engelse Sally Gunnell zorgt voor eerste wereldrecord in Stuttgart

STUTTGART — Na Marlene Ottey op de 200 meter sprint, waren verder twee vrouwen donderdag op de vijfde dag van het WK-Atletiek in Stuttgart uniek. De Engelse Sally Gunnell zorgde voor het eerste wereldrecord door de 400 meter te winnen in 52,74 seconden. Het derde hoogtepunt werd bereikt door toedoen van Sergei Boebka, de tsaar van de polsstok, die zijn vierde wereldtitel behaalde.

De Olympisch kampioene Gunnell en de Amerikaanse Sandra Farmer-Patrick keken nadat zij de finish waren gepasseerd ongelovig naar het scorebord. De 27-jarige Engelse was verbijsterd over de tijd. De woensdag 30 jaar geworden Amerikaanse van Jamaicaanse afkomst kon niet geloven dat zij met een tijd van in de 52 seconden slechts tweede was geworden.

"Het is ongelooflijk wanneer je wereldkampioene wordt met een wereldrecord", was Gunnell's eerste commentaar. "Ik weet niet of ik het gebeuren van vanavond indrukwekkender vind dan mijn Olympische titel. Winnen bij de Olympische Spelen is iets geweldigs. Maar misschien denk ik er over enkele dagen wel anders over. Ik moet het eerste eens goed tot mij laten doordringen."

Haar zilver droeg Farmer-Patrick, die in een *desperate finish* kwam te vallen, op aan haar coach Bob Kersee. "Ik lag na die val in de EHBO-kamer toen Bob binnen kwam. Hij zei alleen maar, je hebt niks. Je kunt niets hebben wanneer je zo'n fantastische wedstrijd hebt gelopen. Ik ben opgestaan en had ook niets."

Kersee traint de Amerikaanse pas sedert de Grand Prix-wedstrijd van Oslo (10 juli). "Ik heb een heel moeilijk seizoen gehad. Ik werd per fax getraind. Er was nooit iemand die op mijn fouten lette. In Oslo heeft Kersee zich over mij ontfermd. En zie wat gebeurd is in de ruim drie weken dat wij hebben kunnen trainen. Aan het slot van de wedstrijd heb ik alleen aan mijn pasritme lopen denken. Het was de eerste maal dat ik echt een wedstrijdplan had."

Sergei Boebka is een uniek atleet. De man, die in totaal 34 maal het wereldrecord polsstokhoogspringen, 16 in de open lucht en 18 indoor, werd donderdagavond "onaanraakbaar" door voor de vierde maal achtereen wereldkampioen te worden. De 29-jarige Oekraïner, die door zijn atletische kwaliteiten miljonair is geworden, had zijn unieke prestatie nog extra luister willen bijzetten. Boebka had slechts drie sprongen nodig op respectievelijk 5,70, 5,90 en 6,00 meter. Op de zes meter was hij alleen overgebleven. De lat ging daarna naar de wereldrecordhoogte van 6,14 meter.

Boebka, die de winnende hoogte met superieur gemak had genomen, werd bij het begin van zijn wereldrecordpoging in zijn concentratie gestoord door naar de letter van het reglement handelende juryleden. De Oekraïner wilde rustig de tijd nemen, maar moest zich houden aan de twee minuten regel, die een jaar geleden in Barcelona uitschakeling ten gevolge had. In de praktijk heeft een atleet wanneer hij alleen in de wedstrijd is overgebleven alle tijd. Door het optreden van de jury, dat voor opwinding in het stadion zorgde, verloor Boebka zijn concentratie en mislukten zijn drie pogingen.

Kevin Young behaalde een jaar geleden in Barcelona de Olympische titel 400 meter horden in de wereldrecordtijd van 46,78 seconden. De lange Amerikaan leek een regeringsperiode tegemoet te gaan als zijn illustere landgenoot Edwin Moses, die jaren achtereen ongeslagen bleef.

Young, opgegroeid in de beruchte wijk Watts van Los Angeles, moest dit seizoen buigen voor twee tegenstanders: De Zambiaan Samuel Matete, de wereldkampioen van twee jaar geleden en de Jamaicaan Winthrop Graham. Matete versloeg Young bij de Grand Prix van Londen (23 juli) en Graham was hem op 4 augustus in Zürich te snel af.

"Die nederlagen hadden mij toch wat zenuwachtig gemaakt", gaf de Amerikaan later toe. "Wij drie medaillewinnaars kennen elkaar al jaren van het college. In iedere wedstrijd leer ik, zelfs in deze race is dat nog gebeurd. Ik ben tot het eind gedisciplineerd geweest. Als ik tegen Matete en Graham moet lopen, denk ik altijd dat het een dobbelspel is. Deze jonge generatie ontloopt elkaar nauwelijks in kracht." Young vertelde in hetzelfde pasritme als in Barcelona te hebben gelopen. Aanvankelijk in twaalf en vervolgens overschakelend naar dertien passen tussen de horden.

Nebiolo wil elk jaar WK

STUTTGART — Primo Nebiolo wil elk jaar wereldkampioenschappen atletiek laten organiseren. Dit heeft de voorzitter van de IAAF donderdag gezegd voor de tv-zender Vox. "De atletiek moet sterker worden", meende Nebiolo, "daarom moeten er meer grote wedstrijden komen."

Sinds 1991 (Tokyo) worden de wereldkampioenschappen atletiek eens per twee jaar gehouden en niet meer eens per vier jaar. Nebiolo verwees naar andere takken van sport, die ook jaarlijks wereldkampioenschappen kennen. "Voetbal is zeer populair. Dat is omdat er elke week wedstrijden zijn."

Op het thema doping, in Stuttgart weer zeer actueel, reageerde Nebiolo terughoudend. "We voeren een uitzichtloze strijd. We beschikken over weinig middelen. Het probleem zit in de logistiek. Wereldwijd zijn er veel te weinig laboratoria voor dopingonderzoek. In heel Afrika is er slechts een, in het grote Azië zijn er maar twee."

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
Open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar en van 19.30-23.00 uur voor geïnteresseerden vanaf zestien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

DAMACOR BOWLING CLUB
(Chuchubiweg)
Openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

VRIJDAG

VOETBAL
(schema Asiento/Curoil toernooi)
19.30 uur (A) Willemstad vs Benfika; 21.15 uur (vet.) Asiento vs De Koning - Asiento.

BASKETBALL
(Wijken Basketbal toernooi)
19.30-23.00 uur - Sentro Deportivo Korsou (Sporthal).

VOETBAL
(playoff FFR-IBM)
18.15 uur Porta Blancu vs Streanan Uni; 20.15 uur Centro Dominguito vs Sithoc - Stadion Antoine Maduro.

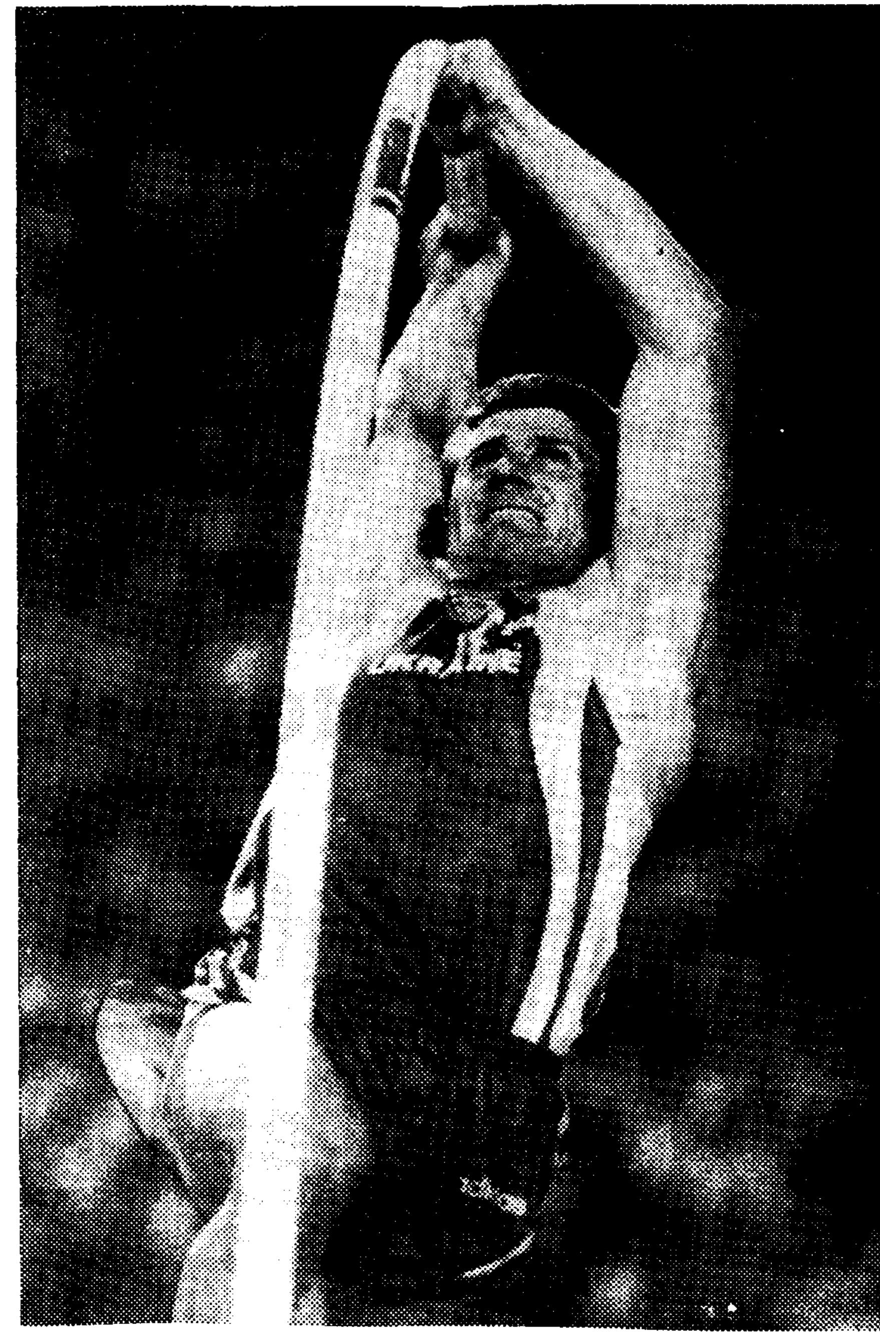
Uitslagen Bridgepartijen

WILLEMSTAD — Woensdag 18 augustus werd er weer competitie gespeeld bij Bridgeclub Baranca. Er waren 17 paren en de uitslag is als volgt: 1. heren Brown - Blufpand 66.07%; 2. dames Bergsma - Geenen 60.36%; 3. dames Van Beek - Blankevoort 60.12%; 4. dames Nijdam - Boudewijns 58.04%; 5. mevrouw Van Werkhoven - heer Pattinaja 57.44%; 6. heren Groot - Cloose 55.06%; 7/8. mevrouw Den Dulk - heer De Paula/ mevrouw Van de Net - heer Van Hees 55.00% en 9. dames Pieters Kwiers - Mous 51.79%.

De overige paren scoorden beneden het gemiddelde. Woensdag 25 augustus zijn alle bridgers weer van harte welkom bij B.C. Baranca te Scherpenheuvel.

* * * * *

MOTORSPORT / ARNHEM — De KNMV heeft Henk Knuiman (125cc), Jan van Oorschot en Toine van Dijk (beiden 250cc), Corne van Oorschot en Simon Schram (500cc viertakt) geselecteerd voor de 68e Internationale Motorzesdaagse, in oktober in Assen. Marco Reit, Rene Opstals, Alex van der Broek en Frank Ewalds vormen het Nederlands team voor het WK trial, op 2 oktober in het Ierse Kilbroney Park.

■ *STUTTGART — Sergei Boebka (zie foto) heeft voor de vierde keer op rij de wereldtitel polsstokhoogspringen behaald. De Oekraïner had opnieuw geen problemen met de concurrentie en was eigenlijk de alleenheerser op deze discipline.*

IAAF maakt het meest haast met het bestraffen van dopinggebruikers

STUTTGART — Van de wereldsportbonden voert de internationale amateur atletiek federatie (IAAF) de strijd tegen doping het hardst. Sedert het toernooi om de wereldtitels van 1991 in Tokyo tot halverwege het WK in Stuttgart zijn 125 atleten betrapt op het gebruik van verboden middelen.

Wanneer het om amfetamine-achtige stoffen gaat, volgt een uitsluiting van drie maanden. Het gebruik van anabole steroiden heeft een schorsing van vier jaar tot gevolg. Erik de Bruin, van wie maandag bekend werd dat hij positief had gereageerd op een controle na de grand prix wedstrijd in Keulen, was sedert augustus 1991 het 125e en het 37e 'zwarte schaap' van dit jaar.

De IAAF bestrafte betrapte atleten tot augustus 1991 met een maximale schorsing van twee jaar. Bij het congres voor het WK in Tokyo, twee jaar geleden, werd de maximale straf op vier jaar gesteld. Het was een uitvloeisel van de opwinding die wereldwijd ontstond na de positieve reactie van de Canadese sprinter Ben Johnson na diens overwinning in de 100 meter finale van de Spelen van Seoul. Hij werd voor twee jaar geschorst. Een Canadees regeringsonderzoek bracht daarna een schokgolf teweeg.

Dat atleten in hun drang naar steeds betere prestaties in herhaling vervallen werd eind februari van dit jaar duidelijk toen Johnson na een controle in Canada opnieuw positief werd bevonden. Hij werd vervolgens voor het leven uitgesloten.

De internationale atletiekwereld was op dat moment nauwelijks hersteld van de affaire Krabbe. De Duitse atlete, die bij het WK van Tokyo de 100 en 200 meter had gewonnen, werd in januari 1992 met haar clubgenotes Gritt Breuer en Silke Moller betrapt bij een onaangekondigde controle tijdens een trainingskamp in het Zuidafrikaanse Stellenbosch. De Duitse professor Donike van het laboratorium in Keulen, die ook De Bruins urinemonsters onderzocht, stelde vast dat de drie atletes hadden gemanipuleerd door gelijke urine in te leveren.

VRIJSPRAAK

Vijf maanden later werd Krabbe c.s. door een speciale commissie van de IAAF vrijgesproken, nadat zij door haar bond was geschorst. De commissie had slechts een half uur nodig om vast te stellen dat bij de controle in Stellenbosch procedurefouten waren gemaakt en sprak het drietal vrii.

Krabbe ligt opnieuw in een procedure met haar nationale bond en indirect met de IAAF omdat zij kort voor de Olympische Spelen in Barcelona, waar zij overigens niet zou starten, betrapt was op het gebruik van het middel Clenbutorol. Dit preparaat, waarvan de hormonale werking omstreden is, wordt toegepast bij ademhalingsproblemen maar ook voor het mesten van kalveren. Op het moment dat Krabbe bij een onaangekondigde controle werd gepakt, stond het middel echter niet op de lijst van verboden middelen.

In de strijd tegen doping klagen de atleten maar ook bonden over de ongelijkheid die er bestaat. In een groot aantal landen wordt niet gecontroleerd omdat de apparatuur en kennis niet voor handen is (derde wereldlanden) en men controleurs niet of nauwelijks toelaat (China).

In de Verenigde Staten zijn de controles uit angst voor gerechtelijke stappen van atleten minimaal. De IAAF is in deze geconfronteerd met een uitspraak van een Amerikaanse rechter, die de wereldrecordhouder op de 400 meter, Harry 'Butch' Reynolds, een schadevergoeding van 50 miljoen toekende wegens gederfde inkomsten en beschadiging van zijn reputatie. Reynolds werd in augustus 1991 na een grand prix wedstrijd in Monaco betrapt. Er zijn echter duidelijke aanwijzingen dat toen urinemonsters zijn verwisseld in een laboratorium. De angst voor gerechtelijke procedures heeft de IAAF, die overigens over financiële middelen niet hoeft te klagen, doen besluiten zijn hoofdkwartier binnen afzienbare tijd van Londen over te brengen naar Monaco.

56 IN 1992

In 1992 sloot de IAAF 56 atleten (26 mannen en 30 vrouwen) uit. De bekendste van hen waren de Amerikaanse discuswerper Keshmiri, de Engelse sprinter Livingston en de Russische middenafstandloopster Artjomova, die bij een controle na een wedstrijd in Scandinavië urine van een ander trachtte in te leveren. Keshmiri, die weigerde een controle te ondergaan, en Artjomova werden voor het leven geschorst.

Dit seizoen werden vooral in het discuswerpen veel positieve gevallen bekend. Drie van de acht vrouwen, die bij de Spelen van Barcelona in de finale uitkwamen, zijn betrapt. Het gaat om de Bulgaarse Christova, de wereldkampioene van 1991 en tweede in Barcelona, haar landgenote Simova (achtste OS) en de Cubaanse Hilda Ramos, zesde in Barcelona. Alle drie werden betrapt op het gebruik van het 'ouderwetse' hormoon Dianobol. Andere discuswerpsters waren de Chinese Xiao Yanling, met 71,68 m de aanvoerster van de ranglijst van 1992, en de Russin Ellina Sverjeva (beste prestatie 68,82 m).

Dat de controles invloed hebben blijkt uit de afstanden die worden geworpen. Dit seizoen kwam alleen de Russin Larissa Korotkevitsj verder dan 68 meter (68,14 m). De jaren daarvoor slaagden in totaal 35 atletes erin de een kilogram wegende discus verder dan 68 meter te werpen. Ironisch genoeg plaatste Korotkevitsj zich dinsdag tijdens de kwalificatie niet voor de finale van donderdag. De Russin wierp 61,12 meter, waarmee zij veertiende van de 34 deelneemsters werd en slechts zes plaatsen voor de Nederlandse Jacqueline Goormachtigh eindigde.

De Noorse atletiekbond greep hard in bij het kogelstoten door drie twintig meter stoters, (Anderson en Nilsen, zilver en brons bij het WK in Tokyo alsmede Sagedal) uit te sluiten. Anderson zelfs levenslang. De afgelopen maanden heeft de IAAF verschillende opzienbare gevallen van gebruik van dope gemeld met de Russin Narosjilenko, die in het indoorseizoen driemaal het wereldrecord op de 60 meter horden verbeterde en in Stuttgart haar wereldtitel had moeten verdedigen. Een ander geval uit de voormalige Sovjetunie is de Oekraïnse Tatjana Dorovskik-Samolenko, de wereldkampioene 1991 op de 3000 meter en winnaar van het zilver op dit nummer in Barcelona.

Opvallend is dat de IAAF voor het WK in Stuttgart haast lijkt te hebben met het bekend maken van positieve dopingcontroles. In de Zuidduitse stad werd bekend dat de Italiaanse discuswerper Zerbini had gebruikt alsmede drie Nigeriaanse atleten. Wat Erik de Bruin betreft had de IAAF duidelijk haast. De Nederlander werd zondag 1 augustus gecontroleerd. Op 6 augustus was het positieve resultaat bekend. Vijf dagen later en dat nog na een verzoek om uitstel werd de contra- expertise uitgevoerd en 'hing' De Bruin.

MEXICO-STAD —Spanje krijgt zijn fraaie salto na een doelpunt nog een jaartje te zien. Hugo Sanchez gaat dit seizoen voor Rayo Vallecano voetballen. De Mexicaan, jarenlang de vaste spits van Real Madrid en in die functie vijf keer topscorer van Spanje, bereikte een akkoord voor een seizoen.

Hij is intussen 34 jaar. Sanchez speelde een jaar in zijn vaderland en heroverde zijn plaats in de nationale ploeg van Mexico.

Na 5-3 zege op Groot Kwartier

Sta Rosa Indians gaat door naar finaleronde

WILLEMSTAD — De hoogste baseballtitel zal dit jaar worden betwist door Royal Scorpions en Sta. Rosa Indians. De tweede finalist werd gisteravond bekend toen de Indianen hun derde overwinning boekten in de best-of-five serie tegen Groot Kwartier Stars. Pitcher Mitchel Paulo vervulde daarbij een glansrol door GK Stars vanaf de vierde inning op nul punten te houden en aldus zijn teamgenoten in staat te stellen de in de eerste drie innings opgelopen 0-3 achterstand om te zetten in een 5-3 zege.

De kwalificatie van de formatie van manager Robby de Haas was daarmee een feit. Dit positieve resultaat in de play-offs is in feite een voortzetting van de reeks successen die de Indianen in de laatste ronde van de voorcompetitie registreerden. Van de zeven gespeelde partijen won het Sta. Rosa negental er namelijk 6. Met de drie overwinningen tegen GK Stars is de totaalscore van de Sta. Rosaploeg in de laatste ronde en de play-offs 9-2.

Sta. Rosa's belangrijkste werper, Rupert Straker, was gedurende de eerste drie innings niet overtuigend in zijn optreden. GK Stars kon daardoor uitlopen tot 3-0. Bovendien had hij last van een armblessure. Manager De Haas moest hem daardoor noodgedwongen na drie innings uit de partij halen. Ofschoon geforceerd, bleek dit een fortuinlijke wissel want vervanger Mitchel Paulo weet zich in de resterende zes innings op sublieme wijze van zijn taak.

Het offensief van GK Stars werd beperkt tot drie honkslagen en, wat belangrijker is, hun produktie bleef nihil. Paulo bewees zijn kwaliteiten in vooral de zesde inning de eerste twee slagmensen van GK Stars, Orlando Nicolina (vierwijd) en Edward Cannister (tweehonkslag) het derde en tweede honk bereikten zonder outs. De eerstvolgende slagman werd via drieslag uitgeschakeld, gevolgd door een intentional walk en met alle honken bezet presteerde Paulo het tweemaal drieslag te laten noteren om de slagbeurt van de GK Stars af te sluiten.

Ondertussen liep het Sta. Rosa-negental in de derde inning de achterstand in met twee punten, de produkten van een infieldhit van Ferdinand Rosalina, een fout van de shortstop en een wildpitch. In de vierde inning werd de score rechtgetrokken dankzij Eldred Juliana en in de daaropvolgende slagbeurt werd het 4-3 voor het Sta. Rosateam. De vierde run werd gescoord door Hugh Lopez op een sacrifice-fly van Jundry Balentina. In de negende inning voegden de Indianen er voor alle zekerheid een vijfde punt bij voor een 5-3 eindstand.

De eindcijfers luidden: 5-6-1 en 3-6-1 met Paula als winnende werper en Clemencia als verliezer. Besten aan slag waren Eldred Juliana van GK Star met 3-2 en Edward Cannister met 4-2. De eerste finalewedstrijd tussen Royal Scorpions dat, zoals bekend Wild Cats via de kortst mogelijke route (3-0) elimineerde, en Sta. Rosa Indians dat de serie tegen GK Stars met 3-1 won, vindt waarschijnlijk volgende week dinsdagavond plaats.

Op NIVRA-symposium over fraude:
Soliana pleit voor actievere controle RC op werk van officieren van justitie

WILLEMSTAD —De rechter-commissaris (RC), als een van het Openbaar Ministerie onafhankelijke instantie, moet beter controleren of het OM eigenlijk wel een 'zaak' heeft en zou minder snel moeten toestaan dat er door het OM dwangmiddelen als het afluisteren van telefoons en het doen van huiszoekingen aangewend worden om bewijsmateriaal te vergaren. Dat vindt de Deken der Orde van Advokaten, Ernst Soliana. Hij zei dit op het NIVRA-symposium 'Fraude', dat gistermiddag werd gehouden in de UNA-aula.

De kring Nederlandse Antillen van het NIVRA (Nederlands Instituut van Register Accountants) organiseerde gisteren haar eerste symposium onder de titel *Fraude*. Het onderwerp was een groot succes; niet alleen was de opkomst met 140 personen in de UNA-aula veel groter dan de organisatoren hadden verwacht, ook vroegen verschillende deelnemers om een vervolgsymposium met dit onderwerp. Verschillende fraudegevallen die de afgelopen jaren bekend zijn geworden, hebben immers geleid tot discussies over de toereikendheid van de huidige wetgeving om fraude te bestrijden en over wie welke rol daarin heeft.

Of er een vervolg op het onderwerp fraude zal komen, is nog niet bekend, misschien begin volgend jaar. Allereerst staat voor het najaar een symposium gepland getiteld *Wet op jaarrekeningen in de Nederlandse Antillen -een noodzaak of een luxe?* De Antilliaanse kring van het NIVRA is van plan zo'n drie maal per jaar een bijeenkomst te organiseren.

Inleider gisteren was registeraccountant Anthony Cijntje, voorzitter van de Antilliaanse kring. Sprekers waren mr Ernst Soliana, Deken van de Orde van Advokaten (*Enkele paradoxen tussen de civielrechtelijke en strafrechtelijke gevolgen van fraude*), rechter mr Ludo Goossens (*Fraude, de rol van de accountant en de rechter-commissaris*), prof dr A.J. Bindenga RA, lid van de Raad van Bestuur van een Nederlands Accountantsbureau en hoogleraar aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam (*De plannen tot melding van fraude door accountants*) en de heer C.G. Lopez, vice-president van de ING Bank Curaçao (*Fraude vanuit een ondernemingsgezichtspunt*).

Soliana, die vindt dat het Openbaar Ministerie via haar 'P.R.'-officier de publieke opinie bewerkt, vergeleek de huidige situatie op de Antillen met de jaren zeventig in Nederland: "In Nederland ontstond het besef dat met fraude niet slechts het maatschappelijke verschijnsel wordt bedoeld - waarbij individuen 'getild' worden- maar men juist een situatie op het oog heeft waarbij de overheid en indirect de burgers lijden bij de overtreding van sociale en fiscale wetgeving. Ook de benadeling en verstoring van het handelsverkeer valt hieronder.

In een aantal gevallen is er duidelijk zichtbaar dat van regelrechte fraude gesproken kan worden, maar er is ook een heel groot, 'grijs' gebied. Van belang is het daarom dat het begrip fraude nader gedefinieerd wordt. Want 'fraude' is geen wettelijk begrip en dus voor juristen moeilijk grijpbaar, aldus Soliana. Omschrijven kan wel: gesjoemel met de feiten die de waarheidsvinding belemmeren. Fraude is juridisch gezien niet zozeer een delict, als wel een methode van opeenvolgende handelingen om met bedrog het plegen van een ander delict mogelijk te maken. Het bedrog, het rookgordijn dat wordt gelegd om het delict te kunnen plegen, wordt ook steeds ingewikkelder.

Strafrechtelijk kan bedrog verschillende dingen inhouden: oplichting, oneerlijke mededinging, bankbreuk, vervalsing en flessentrekkerij, gepleegd door een fysieke dader. Civielrechtelijk is bedrog een opzettelijk opgewekte dwaling. Maar steeds meer niet-fysieke daders (BV's, NV's, organisaties) blijken betrokken te zijn bij fraude. Bij een onderneming wordt dan ofwel de ondernemer aangesproken, dan wel de onderneming met eigen rechtspersoonlijkheid toegekend.

Maar in het verouderde strafrecht kan alleen de fysieke dader worden aangesproken, hetgeen er toe leidt dat officieren van justitie creatief moet zijn bij het vertalen van strafwetnormen naar de maatschappelijke praktijk. En hier schuilt een gevaar, aldus Soliana. Onjuiste interpretaties van die wetten is niet ondenkbeeldig en de gevolgen daarvan kunnen aanmerkelijk zijn, terwijl het O.M. ondertussen een machtsmonopolie bezit terzake zeer ingrijpende dwangmiddelen. Overigens heeft Soliana sterk het gevoel, dat Nederland zich behoorlijk bemoeit met de fraudebestrijding op de Antillen.

De rechter-commissaris behoort een van het O.M. onafhankelijke rol te spelen. Maar volgens Soliana wijst de praktijk de laatste tijd anders uit, waardoor een strafzaak pas vastloopt bij de zitting, bij voorbeeld wegens onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal. Maar de verdachte is daarmee al wel blootgesteld geweest aan een strafzaak. De RC zou volgens Soliana actiever moeten controleren of er wel 'een zaak' is en minder snel O.M.-verzoeken tot telefoon-tap, huiszoekingen en dergelijke moeten toestaan.

Boendien wordt bij huiszoeking verkregen materiaal soms aangewend om een civielrechtelijke zaak rond te krijgen, bijvoorbeeld door de belastingdienst. En daarvoor zijn die dwangmiddelen eigenlijk niet bedoeld.

Soliana wees er tot slot op, dat de Landsverordening strafbaarstelling witwassen van gelden een 'potentiële tijdbom is voor het offshorebedrijf'. "Behoede u dat een al te ijverige fraude-officier zonder enige kennis van zaken van het offshoregebeuren, zou gaan experimenteren."

WILLEMSTAD — De komende twee weekeinden strijden sunfish-zeilers op het Spaanse Water weer om het Curaçaose kampioenschap. De eerste wedstrijd begint zaterdag 21 augustus om 15 uur. Vanaf 13 uur kan men zich inschrijven bij het Marine Watersport Centrum te Brakkput Ariba.

Deelname is gratis voor leden van de CSSA. Nietleden betalen tien gulden. De organisatie is in handen van de Curaçao Sunfish Sailing Association (CSSA) en de Koninklijke Marine.

Drukke wegen krijgen nieuwe deklaag

■WILLEMSTAD - *Op het drukke kruispunt bij Biesheuvel is men begonnen met het opnieuw asfalteren van het wegdek, wat uiteraard voor de automobilisten enig ongerief oplevert. Na het beëindigen van deze werkzaamheden zal de uitvoerder, de Curaçaose Wegenbouw Maatschappij, doorgaan met het voorzien van een nieuwe asfaltlaag van de weg die in Punda leidt naar de Koningin Julianabrug. Gedeputeerde van Openbare Werken, Hendriks Abraham vond de klus bij Biesheuvel kennelijk zo belangrijk, dat hij zijn drukke werkzaamheden onderbrak om samen met uitvoerder R. Cijntje van de Wegenbouw voor de fotograaf van de P.R.-afdeling Eilandgebied te poseren.*

Twee agenten naar politieacademie

WILLEMSTAD — Twee politieagenten zijn dit jaar gestart met de opleiding tot politie-officier aan de Nederlandse Politie Academie te Apeldoorn.

Het gaat om de agent eerste klasse R.P. Ellis en de agent M.J. Loor. Dit maakt de regeringsvoorlichtingsdienst bekend. Het politiekorps heeft mankracht tekort. Het is bekend dat in de afgelopen jaren een aantal academisch geschoolde officieren overstapten naar andere overheidsdiensten of de particuliere sector vanwege betere perspectieven.

St. Maarten: 15 procent aan deviezen

WILLEMSTAD — Sint Maarten draagt niet voor 80 procent bij aan de deviezeninkomsten van het Land, maar voor 15 procent. Aldus een bericht van de Centrale Bank in reactie op een ANP-bericht van afgelopen maandag.

In dat bericht werd tevens geïnformeerd dat de Centrale Bank wijst op de consequenties van het uiteenvallen van de Antillen voor Curaçao, dat nu het meeste profiteert van de deviezenbijdrage van Sint Maarten. "Terzake laatstgenoemde informatie willen wij hierbij graag aantekenen dat de Bank van de Nederlandse Antillen zich nimmer in deze zin heeft uitgelaten," aldus de Bank.

Van de totale deviezenopbrengsten in 1992, 4 miljard gulden, is 601 miljoen gulden afkomstig uit Sint Maarten, die dit bedrag verwierf uit het toerisme. Dit is ongeveer 15 procent van het totaalbedrag. De netto deviezenopbrengst uit Sint Maarten bedroeg uit het toerisme 517 miljoen gulden. Hier tegenover staat echter de netto afvloei van deviezen in de goederensfeer á 525 miljoen. "Per saldo betekent dit dat het tekort op de goederenrekening van Sint Maarten het overschot op haar dienstenrekening met 8 miljoen gulden overtreft."

Suzy Römer: 'Constant bezig met verbetering van bestuur'

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Nederland moet de status aparte voor Curaçao niet koppelen aan eisen voor een goed bestuur. "Met verbetering van het bestuur zijn we constant bezig, zoals bijvoorbeeld de afgelopen dagen. Tussen de Antillen, Aruba en Nederland zijn afspraken gemaakt over een betere bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit. Binnen het koninkrijk willen we dat doen op basis van een nieuwe rijkswet die gezamenlijke instructies voor het openbaar ministerie, de vervolging en het overdragen van verdachten regelt. Daarbuiten hebben de Antillen belang bij verdragen over het strafrecht en uitlevering met Colombia, Venezuela, Jamaica en Santo Domingo. Daar gaan we aan werken". Dat zegt mr Suzy Römer in een gesprek met NRC-Handelsblad.

Zij herhaalt dat de Nederlandse Antillen zich hun bestuurlijke autonomie niet laten ontnemen. "De eilanden moeten niet in ruil voor een zelfstandiger positie binnen het koninkrijk hun bevoegdheden op het gebied van wetgeving en rechtshandhaving en hun eigen centrale bank aan Nederland overdragen, want dan gaan ze er sterk op achteruit" stelt de minister van Justitie. Eind deze maand zal ze als vertegenwoordiger van de Antilliaanse regering aanwezig zijn bij het bilaterale overleg in Den Haag tussen het eilandsbestuur van Curaçao en de Nederlandse regering.

De eilandbesturen moeten zelf hun keuze maken voor een nieuwe verhouding met Nederland, vindt Römer, maar ze voegt daar dreigend aan toe dat volgens het geldende koninkrijksstatuut "alle partijen instemming moeten geven met de verandering van de huidige structuur". De Antilliaanse regering is nog steeds de belangrijkste partij. Ze vindt de sterk toegenomen technische bijstand in het kader van de Nederlandse ontwikkelingshulp en de bijstand van eenheden van politie en marechaussee ook een belangrijke bijdrage bij de verbetering van het bestuur op de Antillen, maar voor de maatregel van Hoger Toezicht op het bestuur van Sint Maarten heeft ze nog steeds geen goed woord over.

"Nederland heeft dat geforceerd en Sint Maarten en de Antilliaanse regering behandeld als een Nederlandse gemeente. Dat zijn we niet. Bij de noodzakelijke verbetering van het bestuur hebben we wel hulp nodig, maar dit doet ons nog steeds denken aan de koloniale verhoudingen van vóór het koninkrijksstatuut van 1954".

Er moet naar haar mening zo snel mogelijk duidelijkheid komen over de toekomstige verhoudingen binnen het koninkrijk. Dat is ook een economisch belang "want je hoort nu al dat buitenlandse investeerders een andere vestigingsplaats kiezen, omdat men er niet zeker van is of de beschermende hand van Nederland een blijvende is. Maar dat betekent niet dat we onze toekomst met de Franse slag willen regelen. Het mag voor ons geen achteruitgang worden".

Volgens haar zijn de Antillen van Vijf inmiddels een fictie geworden en zijn de betekenis en het gezag van de Antilliaanse regering daarmee ondergraven. Maar wanneer de nieuwe verhoudingen worden geformaliseerd, wil ze wel een samenwerking tussen de eilanden op het gebied van de rechthandhaving overeind houden".

"In het belang van de rechtsgelijkheid. Dat kun je niet vanuit Nederland regelen. Mijn ideaal is behoud van ons gemeenschappelijke gerechtshof en de mogelijkheid van hoger beroep voor alle inwoners van de Antillen, bij de Hoge Raad in Den Haag. Evenals de procureurs-generaal op Aruba en Curaçao die nauw samenwerken. Dat is niet zo moeilijk". Ze denkt dat er misschien ook op de andere eilanden pg's moeten komen "maar als Bonaire uit practische overwegingen beslist op het gebied van de rechtspleging met Curaçao samen te werken, dan heb ik daar geen moeite mee. Dan moeten we alleen een vorm van democratische verantwoording vinden tegenover het Bonairiaanse volk. Dat kan door de Staten voor zo'n debat met vertegenwoordigers van Bonaire uit te breiden", aldus mevrouw Suzy Römer in NRC-Handelsblad.

ZOEKERTJES

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

PORCHE SALE: Zaterdag 21-8-93: Volkswagen Golf CL (1986), 1600cc, blauw metallic, in zeer goede staat Naf.10.000,-; duikset U.S. divers, incl. fles en kompas Naf.1.250,-; geloogd grenen 2-persoonsbed met latten bodem en matras + 2 nachtkastjes Naf.1.500,-; twee antracietgrijze lederen banken, 2½-zits, Leolux Naf.2.500,- per stuk; Manou bed + lattenbodem + matras, boekenkast, draaifauteuil, salontafel + 2 stoeltjes, spiegel Naf.1.500,-; eettafel rookglas + 4 stoelen Naf.1.500,-: Ikea bureau + ladenblok, bureaustoel en boekenkast Naf.400,-; servies-goed, tapijten etc. etc. Andromedaweg 7 (vanaf 10.00 uur).

VOLKSWAGEN Parattistationwagen 1987 Naf.6.200,-. Architektenweg 22A. Tel.:655940.

DIVERSE huisraad waaronder: airco's, eikentafel met stoelen, porch etc. Tel.:671719.

KLOPBOORMACHINE Makita. 2700 toeren p/m, 115V 4 A, met reverse. Als nieuw, in metalen koffer, met boorsetje. Van NAf 450,- voor NAf 300,-. Tel. na 17.00 uur: 676060.

HONDA CRX '89 met motor schade. Tel.:367115.

SLAAPKAMER-set (lessenaar-boekenkast, bed, nachtkastje, wandspiegel en lamp) z.g.s. fl.400,-. Tel.:611649 (tussen 09.00 - 18.00 uur).

MAKO 19ft open fisherman i.g.s. 90pk outboard. Tel.:657642.

OPEL KADETT diesel '87, V.W.-pickup Saviero '87. P.n.o.t.k. Tel.:678396.

WEGENS OVERCOMPLEET: Volvo 244GL, bouwjaar 1980 prijs: f.5.500,- direct beschikbaar. Tel.:374837.

SUZUKI SWIFT 1989 automatic zonder airco. Prijs f.12.500,-. Kan over prijs gesproken worden. Informatie na 18.00 uur tel.:671255.

BL. EIKEN tafel + 6 stoelen f.1.500,-. Tel.:373094.

KLEUREN T.V. Sony 14', prijs f.250,-. Tel.:672542.

RADIO SHACK Tandy Colour, computer 64K model TRS-80, dot matrix printer DMP-105, Tandy diskdrive FD-501NAf.350,-. Auto alarm met: pager - remote control security mode - motion sensor (nieuw) Naf.350,-. Tel.:623675.

JEEP CHEROKEE '92 Huntersgreen "Laredo de Luxe" 2 and 4 wheel drive, full automatic A.B.S. Tel.:601517.

MACINTOSH SE computer met ingebouwde 40mb harddrive, 4MB RAM incl. software systeem prijs: NAf.2.900. Tel.:372733.

EASY GLIDER, zo goed als nieuw f.55,-. Tel.:379247 Erosweg 113.

Auping Auronde wit 2x90x200 en twee tafels f.3.500,-; wasmachine vol.aut. f.350,-; auto-radio-cassette nieuw f.300,-. Tel.:674472.

BANKSTEL: ruim en comfortabel in goede conditie f.975,-; een uitklapbare fauteuil f.195,-. Informaties tel. 375325.

YAMAHA XT 550 off-road motorfiets bj. 1986. Tel.:672946 (na 18.00 uur).

VOLKSWAGEN Kever bj. 1983 goedgek. t m '95 f.2.600,-. Tel.:377862 Matancia kv. 23.

VIDEO RECORDER, automatische wasmachine en auto Toyota Corolla 1978. Tel.:688000.

SUBARU STATION DL-5 '82 f.3.150,- + 2 waterscooters Yamaha wave-runner f.6.700,-. Tel.:671227.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

GEBRUIKTE duiksets en of flessen. Tel.:641652.

2DE HANDS 386 laptop of notebook voor een scherpe prijs. Tel.:367115.

DIVERSEN CURAÇAO

OPPASHUIS gevraagd voor de periode van 27 dec. '93 t m 15 jan. '94. Inl. Tel.:649506.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

WOONHUIS met min. 2 slaapkamers, ongemeubileerd tot max. f.750,- p.m. in rustige buurt. Tel.:655984 (na 17.00 uur).

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

HUISHOUDELIJK hulp gevraagd voor 4 middagen per week. Tel.:375336.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

VOOR oppas en huishoudelijke werkzaamheden. Bellen 21149 voor afspraak.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

AIRCONDITIONING Toshiba window-type 12.500 BTU z.g.a.n. Morgenster 43A (na 18.00 uur).

TE HUUR GEVRAAGD BONAIRE

MET SPOED: kamer gezocht (per 1 sept.) in Bonaire voor stagiaire, graag bellen tussen 5 - 7 uur. Tel.:375718.

AGENDA

[...]E:	8000/
[...]:	11
[...]WEER:	8222/
[...]:	11
[...]NTRALE:	8845
[...]AL:	8900/
	7446/
[...]:	14
[...]DENTEHUIS:	8350

****

[...]RE BIBLIOTHEEK
[...]tijden voor het publiek:
[...]ag en donderdag van 14.00-18.00
[...]dag en vrijdag van 08.00-12.00/
[...]20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

[...]tijden voor lezers:
[...]dag van 14.00-19.00 uur.
****

[...]SLUITING
[...]dag t/m vrijdag aangetekende [...]n om 15.30 uur; gewone stukken om [...] uur.

****

[...]ICE CLUBS
[...] informatie H. van Bommel, tel.:

[...] woensdag 12.00 uur - Restaurant [...]ter.

****

[...]CHTHUIS LVV
[...] (393)
[...]an maandag t/m vrijdag van 06.00- [...] uur. In verband met planning van te [...] aantal slachtdieren bij keurmeester [...]en.

****

[...]ENARTS
[...] Lagoen 24-A, Antriol)
[...]kuren maandag, woensdag en [...] van 13.30-14.30 uur; spreekuur te [...] elke donderdag van 17.00-17.30 [...] bij Hulpbestuurskantoor.
[...] spoedgevallen gelieve tel.: 4255 te [...] of fax 7655.

[...]CHTING [...]AIRE DIERENASIEL
[...] Animal Shelter Foundation
[...]weg 26. Tel.: 4989)
[...]ngstijden maandag t/m zaterdag van [...]0-12.00/15.00-17.00 uur.
****

[...]CHTEN(BEZORGING)
[...] Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, [...] 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).
****

Cecilia: 'Goede voorlichting bij privatisering van belang'

KRALENDIJK — Tijdens het radioprogramma voor politieke partijen heeft partijleider Willem Cecilia van de Partido Democratico Bonairiano (PDB) zijn mening gegeven over de privatisering van overheidsdiensten die de laatste tijd hebben plaats gevonden. Cecilia vergelijkt de situatie op Bonaire met die van andere landen in de wereld.

Wat Bonaire betreft vroeg de PDB-leider zich af, welk doel de overheid daarmee eigenlijk beoogde. Hij denkt dat de economische factoren daar een groot deel van uit maken. "Als een dienst geld verliest, dan kan de overheid daar niet telkens opnieuw geld inpompen. Dan zal er uitgekeken moeten worden naar een ondernemer, die misschien mogelijkheden ziet om het verlies in winst om te zetten". Dat zegt Willem Cecilia van de PDB. Hij gelooft echter niet dat het verstandig zou zijn om het bedrijf te verkopen op het moment dat dit verliesgevend draait.

De waarde van dat bedrijf is dan immer niet erg hoog", concludeert Cecilia. Een tweede reden voor privatisatie ziet Cecilia in het feit, dat het 'runnen' van een bedrijf een oneigenlijke taak is van een overheid. "Daarnaast spelen concurrentie, marktontwikkeling en winst, die een overheid zou kunnen maken natuurlijk een belangrijke rol", zegt Willem Cecilia. Hij gelooft dat al deze voorwaarden nauwkeurig onder de loep genomen moeten worden, alvorens de overheid tot privatisering zal mogen overgaan. Hij verwijst naar de gang van zaken rond de steenbrekerij.

"Die is ook geprivatiseerd, zoals ook gaat gebeuren met andere overheidsdiensten. Maar de overheid blijft toch altijd aandeelhouder in de n.v. Soms zelfs voor de volle 100 procent". Dat zegt PDB-leider Willem Cecilia. Hij wijst trouwens ook op de negatieve zijde van de privatisering. Werknemers die hun werk verliezen aangezien de nieuwe eigenaar bijvoorbeeld heeft besloten om met minder mensen hetzelfde werk te doen. Cecilia ziet echter steeds een groot aantal werknemers voor de overheidsdienst kiezen. Hij wijt dat aan te weinig of slechte informatie waarover de werknemer beschikt. Hij sluit trouwens ook niet uit, dat onder de werknemers een zekere vrees bestaat, dat er harder gewerkt zal moeten worden in de nieuwe n.v. dan er in overheidsdienst werd verlangd.

"Bij de nieuwe n.v. blijken vaak de Bonaireanen zelf niet in aanmerking te komen voor een kaderfunctie. Het zijn de buitenlanders die aangetrokken worden om de geprivatiseerde diensten te leiden. Dat geeft nog al eens ongenoegen met de mensen die reeds in de dienst werkzaam waren. Uiteraard zijn dit soort schermutselingen tussen de nieuwe leiding en de werknemers niet ten gunste van Bonaire", aldus Willem Cecilia. Zijn advies is dan ook, om elke werknemer die geconfronteerd wordt met de privatisering van zijn dienst, duidelijke voorlichting te geven.

Hij weet dat veranderingen vaak problemen met zich mee brengen. Daarbij ziet Cecilia een grote taak weggelegd voor de vakbonden. Zij zullen naar zijn mening moeten zorgen, dat geen enkele werknemer bij de overgang naar een n.v. tussen wal en schip raakt.

Cecilia herinnert aan de uitspraken van gezaghebber mr Frits Goedgedrag tijdens diens voorlaatste bezoek aan Aruba. Goedgedrag riep toen Bonaireanen op om terug te keren naar hun eiland en een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van Bonaire.

Folkloristische cd

KRALENDIJK — Tijdens zijn verblijf in Nederland bracht Nico de Haan ook een bezoek aan het Antillenhuis. Daar overhandigde hij de gevolmachtigde minister Edsel Jesurun de onlangs uitgebrachte cd met folkloristische muziek van Bonaire. Het initiatief voor het opnemen van de cd kwam van De Haan die daarin technisch ook een groot aandeel had. Op de foto de heren Jesurun, De Haan met de nieuwe — op Bonaire — opgenomen cd.

Mede gevolg verval volksgezondheid

Lang verdwenen ziekten duiken weer op in Rusland

MOSKOU - Cholera, tyfus, en zelfs pest - ze leken uitgestorven in de ex-Sovjetunie. Nu steken ze weer de kop op als gevolg van de verslechterde sanitaire omstandigheden en het verval van de volksgezondheidsdiensten.

Artsen in Rusland proberen de paniekverhalen in de media over epidemieën te temperen, maar moeten erkennen dat de toestand wat difterie betreft "beangstigend" is. Difterie, een ziekte aan de amandelen die hart en nieren kan aantasten, is een kwaal die gemakkelijk voorkomen kan worden. Toch zijn er dit jaar zo'n vierduizend besmettingen gemeld, waarvan 106 sterfgevallen. Dat is evenveel als in het hele jaar 1992. De toestand is vooral ernstig in de steden Moskou, Sint Petersburg en Krasnodar, het Verre Oosten en de zuidelijke regio Saratov. De stad Abakan in de Siberische republiek Chakassie werd eerder deze week onder quarantaine geplaatst toen zeven soldaten van een militaire basis besmet bleken.

Het zijn vooral de duizenden daklozen, die op straat zijn beland als gevolg van de economische crisis en de burgeroorlogen in de ex-Sovjetunie, die het meeste gevaar lopen. "De toestand is dramatisch in de treinstations van Moskou", zegt dokter Nikolaj Filatov, hoofd van de gemeentelijke gezondheidsdienst. Voor veel anderen is de gezondheidsdienst, die vroeger gratis was, inmiddels een onbereikbare luxe geworden, "zeker wat de preventie betreft". De autoriteiten hebben in Moskou zestigduizend kinderen zonder medisch dossier opgetekend, maar gezien de algehele desorganisatie en het wegvallen van sociale vangnetten zullen dat er wel veel meer zijn. Bovendien is er geen enkele sanitaire controle op het eten dat verkocht wordt op de straatkraampjes, die een hoge vlucht hebben genomen met de liberalisering van de economie. De zomerhitte maakt de toestand er niet beter op.

Moordpartij op Duitse vrachtboot

KOPENHAGEN - De Deense politie denkt dat een Russische matroos van het Duitse vrachtschip "Barbel" vier landgenoten en de Duitse kapitein heeft vermoord. Op het schip, dat naar de haven van het Deense Esbjerg is versleept, zijn veel aanwijzingen die op een moordpartij duiden, zei politiewoordvoerder Borge Baago Hansen donderdag. Zo troffen politiefunctionarissen bloedsporen en sporen van schermutselingen aan, die iemand nadien geprobeerd gehad uit te wissen.

Op bijgaande foto, het moment waarop minister Desta Nisbeth het nieuwe systeem in gebruik stelt op Bonaire in het bijzijn van de heer Pieter Trappenberg, Wnd Hoofd van de Meteorologische Dienst, de heer Anibal Clarenda, Chef Meteorologische Dienst, afdeling Bonaire, Luchthavenmeester Leo Domacassé en werknemers van de dienst op Bonaire.

Meteorologische Dienst voortaan computergestuurd

KRALENDIJK — Op donderdag, 19 augustus jl, heeft de minister van Verkeer en Vervoer van de Nederlandse Antillen, D.W.A. Nisbeth, officieel het nieuwe FMC-8 Meteorologische datavergaringssysteem in gebruik gesteld bij de Meteorologische Dienst op de Flamingo Luchthaven te Bonaire.

Met dit nieuw - volledig geautomatiseerd systeem - voor registratie, opslag en zichtbaar maken van meteorologische gegevens (wind, temperatuur, luchtdruk, vochtigheid, regenval enz.) zal, naast een verhoogde betrouwbaarheid en slagvaardigheid, verlaging van onderhoudskosten worden bereikt.

Voorts zullen de gebruikers van luchtvaart-meteorologische gegevens (de Meteorologische Dienst en Air Traffic Control Tower) directe toegang hebben tot dit gebruikersvriendelijk computergestuurd informatiesysteem.

Dit nieuwe systeem is volledig ontworpen door de Curaçaose firma Chumtronix, in nauwe samenwerking met medewerkers van de Meteorologische Dienst. De nieuwe apparatuur wordt op alle eilanden van de Nederlandse Antillen geïnstalleerd.

Jeltsin: Geen excuses invasie in Tsjecho-Slowakije

MOSKOU - De Russische president Boris Jeltsin heeft donderdag verklaard dat hij de Sovjet invasie van Tsjechoslowakije tijdens de "Praagse lente" van 1968 veroordeelt maar geen verontschuldigingen kan aanbieden. Jeltsin verklaarde tegenover een Slowaakse journalist dat Rusland er niets mee te maken heeft en dat "wij, net als Slowakije, het slachtoffer werden van een totalitair regime". Hij veroordeelde de invasie als een grove schending van het internationaal recht, gepleegd door de voormalige Sovjetunie. Jeltsin zal vanaf volgende week dinsdag Polen, Tsjechie en Slowakije bezoeken. De hegemonie van de Sovjetunie ligt nog vers in het geheugen van de Oosteuropeanen en speelt nog een pijnlijke rol bij het verbeteren van de betrekkingen tussen de Russische federatie en de Oosteuropese landen. Jeltsin ging niet in op de vraag van de Slowaakse journalist wat zijn antwoord zou zijn indien de Slowaakse regering een schadevergoeding zou eisen voor twintig jaar militaire bezetting.

***

De winst voor belasting van het Britse reclamebureau SAATCHI and Saatchi is in de eerste helft van dit jaar gestegen van 1,7 miljoen pond tot 9,1 miljoen pond (Nf 26 miljoen). De omzet groeide met twaalf procent van 362,3 miljoen pond tot 404,1 miljoen pond (Nf 1,15 miljard). Het bedrijf tekende dinsdag bij de bekendmaking van de gunstige cijfers wel aan dat de vooruitzichten voor de internationale reclamemarkt onzeker zijn.

Israel wreekt zich met bombardement op Hezbollah

WASHINGTON/BEIROET - De Israëlische luchtmacht heeft donderdag met raketaanvallen op stellingen van de pro-Iraanse Hezbollah in Libanon gereageerd op een aanslag van het verzet op een patrouille die eerder op de dag ten minste zeven Israëlische militairen het leven kostte. In totaal kwamen er negen Israëliërs om het leven. De Verenigde Staten verklaarden de aanslag op de Israëlische militairen te betreuren.

Dichtbij de plaats van de aanval op de patrouille kwamen later donderdag bij twee bomaanslagen van de Hezbollah nog twee Israëlische militairen om het leven. Twee andere militairen raakten daarbij gewond, zo is in Libanese veiligheidskringen vernomen.

Tien Israëlische gevechtsvliegtuigen bombardeerden donderdagmiddag vier stellingen van de Hezbollah in de omgeving van Baalbek. Daarbij kwamen volgens zegslieden in Libanese veiligheidskringen twee verzetsstrijders om het leven. Eerder was gemeld dat er geen slachtoffers waren gevallen omdat alle stellingen door de Hezbollah waren ontruimd.

De actie was blijkbaar een vergelding voor de aanslag eerder donderdag in de door Israël ingestelde veiligheidszone in zuid-Libanon waar Hezbollah-strijders een legerpatrouille te voet in een hinderlaag lokten. De Hezbollah liet bij het passeren van de patrouille in de buurt van de plaats Shinin een bom ontploffen. Als gevolg daarvan liep ook een tank aanzienlijke schade op. Het Israëlische leger bestrijdt dat er op de explosie een vuurgevecht volgde.

Washington veroordeelde de aanslag. "Deze gewelddadige aanval is een nieuwe berekende poging van extremisten om het vredesproces (over het Midden-Oosten) te dwarsbomen, nu de voorbereidingen gaande zijn om de onderhandelingen in Washington te hervatten", deelde het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken mee.

Het organiserend comité voor het derde lokale vistoernooi belegde deze week een persconferentie. Op de foto het bestuur vlnr Pancho Cecilia, Doei Diaz en Richard.

BST organiseert derde vistoernooi op Bonaire

KRALENDIJK — Voor de derde maal zal de Bonaire Sportfishing een lokaal toernooi organiseren voor op Bonaire geregistreerde boten. Er zijn stringente voorwaarden gesteld aan de deelnemers, die geen vis mogen binnenhalen die lichter is dan een halve kilo. Evenmin mag er vis gevangen worden die in de categorie 'rifvis' valt.

Het is vroeg dag voor de deelnemers, die reeds in de nachtelijke uren mogen uitvaren op 5 september. Voorwaarde is wel, dat zij voor 5.00 uur 's middags hun vangst hebben afgeleverd bij het huis van Doei Diaz. Na de weging krijgen de vissers hun gevangen vis weer terug.

Er zijn geen voorwaarden gesteld aan de deelnemende boten. Zij moeten echter wel op Bonaire geregistreerd staan. Er wordt in 2 categorieën gevaren. De zogenaamde kleine vissersboten en de grote boten. Het gebruik van aas is vrij. De organiserende commissie heeft al twee 'fundraisings' gehouden om geld bijeen te krijgen voor de prijzen. De derde 'fundraising' zal de verkoop zijn van allerlei soort zeevoedsel. De commissie heeft er vanaf gezien om — zoals gewoonlijk — sponsors voor de kosten te laten opdraaien. De inschrijving voor de deelnemende vissers is gratis. De hoofdprijs is een radioapparatuur van ruim 550 gulden.

Soldaten getroost bij dood kameraden

NOORDELIJK ISRAEL - De Israëlische legerbevelhebber, generaal Ehud Barak (links), troost soldaten van de eenheid welke acht soldaten verloor toen men in een hinderlaag van Hezbollah liep. Israël reageerde met een aanval door gevechtsvliegtuigen welke de guerrillabases in de Bekaa-vallei onder vuur namen.

(AFP-satellietfoto)

...OERSEN CENTRALE BANK

...GEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) ... OP VRIJDAG 20 AUGUSTUS 1993 EN TOT NADER ORDER:

		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
...LLAR	1.77	1.78	1.80
...OLLAR	1.330	1.350	1.370
...TERLING	2.605	2.660	2.720
...GLD	93.25	93.97	94.77
...ANCS	119.42	120.14	120.94
...ANCS	29.07	30.17	30.87
...E MARK	105.03	105.75	106.55
...E	0.79	1.09	1.15
...LORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
...SE YEN	169.30	170.16	170.96
	-.-	203.11	203.91

...BANKPAPIER
...R OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

...VOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT ...BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE ...RSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

...ONTO: 6%
...NINGSRENTE: 7%

...% obl. 1991/1993 koers: 100,20% Eff. rendement 6,33 % Land
...% obl. 1989/1994 koers: 99,58% Eff. rendement 7,50 % Land
...% obl. 1990/1995 koers: 101.99% Eff. rendement 7,875% Land
...% obl. 1991/1996 koers: 99,58% Eff. rendement 8,625% Land
...% obl. 1989/1999 koers: 96,24% Eff. rendement 8,75 % Land
...% obl. 1989/2004 koers: 95,52% Eff. rendement 8,875% Land
...% obl. 1990/1993 koers: 100,20% Eff. rendement 6,33 % Eiland
...% obl. 1991/1997 koers: 99,56% Eff. rendement 8,625% Eiland
...% obl. 1992/1997 koers 100.00% Eff. rendement 8,625% Eiland

...ogst mislukt door erosie

...GUCIGALPA - Meer ... honderd indianen ...Lenca-stam in het zuid... van Honduras zijn ... begin dit jaar van ...honger omgekomen. ... hebben twee parle...tleden dinsdag ...gd.

...ens Austra Flores en ...io Dominguez worden ...inwoners van de regio ...ranguila bedreigd door ...ersnood als gevolg van ... van het land die de ...ten heeft doen mis...ken. Een vertegenwoor...r van het ministerie van ...nbare gezondheid in het gebied zei dat gesproken kan worden van "het Somalie van Honduras", waar kinderen geen enkele kans op overleven hebben.

Een landbouwdeskundige verklaarde dat de inwoners in Yamaranguila niets anders te eten hebben dan suikerriet, bananen, boomwortels, larven en wilde zwijnen - "Als zij ze kunnen vinden". Regeringswoordvoerders ontkenden dat de hongersnood in het gebied mensenlevens heeft geeist. Het parlement heeft besloten een onderzoek in te stellen.

FINANCIEEL NIEUWS

Elsevier en VNU smaakmakers

AMSTERDAM - Na het inzakken donderdagmiddag gingen de koersen vrijdagmorgen op de Amsterdamse effectenbeurs toch weer verder omhoog. Wel was het volgens handelaren rustiger dan anders. De negatieve uitzondering was opnieuw Fokker, die in deze toch voorzichtig vriendelijke markt vijf dubbeltjes moest inleveren op f 21. Begin augustus stond Fokker nog op f 23,70.

De kopers kwam opnieuw in een lege markt terecht, waardoor de prijzen van sommige waarden toch nog flink omhoog konden schieten. "Veel kopers, weinig verkopers", zo typeerde een handelaar de markt. Zelfs beurskneus DSM lag goed in de markt. Bij drukke handel stond DSM na anderhalf uur handelen op f 100, een plus van f 1,50. Daarmee lijkt het chemiefonds af te stevenen op een nieuw hoogste punt van het jaar. Het oude record staat op f 101,20. In maart noteerden de Limburgers nog een laagste jaarkoers van f 66,40. Collega Akzo ging bescheiden omhoog na donderdag flink te hebben verloren. Vrijdagmorgen boekte Akzo een plus van f 0,30 op f 177,80.

De uitgevers waren in deze rustige markt vast. Donderdag doken geruchten op als zouden Elsevier en VNU willen fuseren. Tijdens de ochtendhandel schoven de twee waarden verder omhoog. Elsevier behaalde een winst van f 1,40 op f 145,40, een nieuw jaarrecord. VNU stond zelfs op f 141,60, een groei van f 1,60, nog net geen nieuw hoogtepunt voor het jaar. Wolters Kluwer, die volgende week dinsdag de halfjaarcijfers bekendmaakt, steeg bescheiden met vier dubbeltjes op f 96,40.

De beleggers keken vrijdagochtend nog eens goed naar de halfjaarcijfers van Van Ommeren en waren kennelijk onder de indruk van het onveranderde interimdividend. Van Ommeren noteerde een stijging van f 1,90 op f 40. Daarmee werd het verlies van f 2 op donderdag bijna geheel goedgemaakt. Nedlloyd bleef op deze vriendelijke beurs schommelen. Nu moest het kneuzenfonds f 0,40 inleveren op f 45,50.

De flink hogere halfjaarcijfers voor Fugro zorgden voor een winst van f 1 op f 33,80. Rond 10.00 uur stond Fugro nog op f 34,70, tot nu toe de hoogste koers van het jaar. De forse achteruitgang bij aluminiumverwerker Aalberts Industries van de cijfers over de eerste zes maanden zorgde voor een schok op de vloer. De koers knalde met f 3,50 omlaag tot f 51. Begin augustus lag Aalberts nog goed in de markt en noteerde het een hoogste jaarkoers van f 55.

De reorganisatie en de verliezen bij Textiel Twenthe kwamen niet onverwacht. Het fonds bleef onveranderd staan op f 71,70. Daarmee werd het laagste punt van dit jaar op f 70 al aardig benaderd.

Op de parallelmarkt kon Welna f 1,20 stijgen tot f 38,70.

De VS en CANADA hebben hun conflict over de handel in bier opgelost. De twee landen lagen jarenlang overhoop omdat de VS-brouwers vonden dat zij geen eerlijke kansen kregen op de Canadese markt. Dat leidde tot strafheffingen van de VS op de bierimport, die door de Canadezen werden beantwoord.

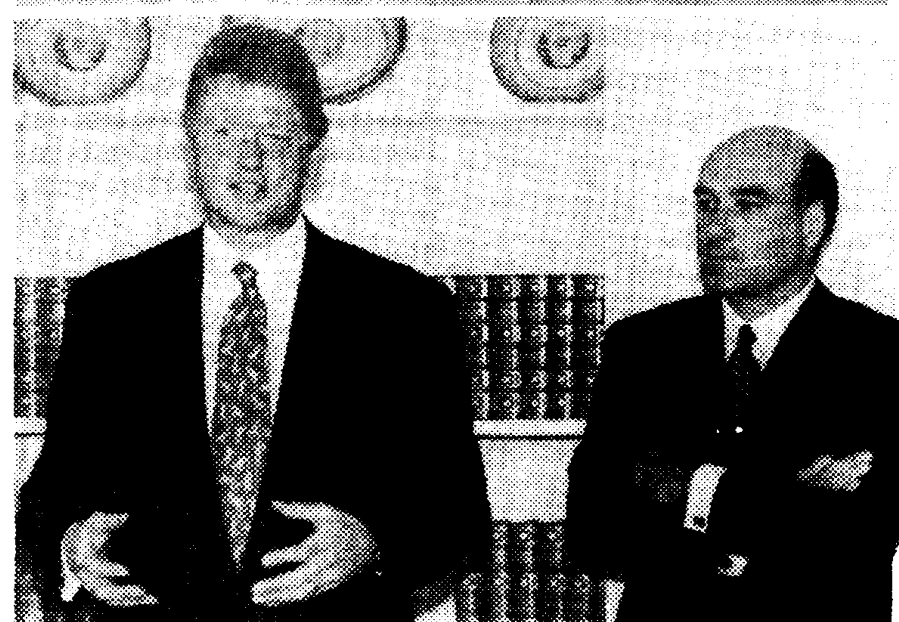
***

De OOSTENRIJKSE luchtvaartmaatschappij Austrian Airlines zal begin september een definitief besluit nemen over samenwerking met de Duitse Lufthansa. Als het aanbod van Lufthansa wordt aanvaard, gaat de beoogde samenwerking van Austrian met de KLM, Swissair en de Scandinavische maatschappij SAS niet door. Een woordvoerder van de ondernemingsraad van Austrian zei maandag dat de werknemers meer voelen voor Lufthansa omdat de Oostenrijkse maatschappij dan zelfstandig blijft.

***

ING Bank heeft vergunning gekregen om een kantoor te openen in KIEV in de Oekraïne. Het is de eerste Nederlandse bank die zich in Kiev mag vestigen. De opening van dit kantoor is onderdeel van de strategie van ING om haar positie in centraal- en oost-Europa te versterken. De bank heeft al kantoren in Boedapest, Bratislava, Moskou, Praag en Warschau.

Noordamerikaans vrijhandelsakkoord

■ *WASHINGTON - De Amerikaanse president Bill Clinton heeft de benoeming bekend gemaakt van William Daley (rechts) tot hoofd van de Witte Huis-werkgroep voor het Noordamerikaans vrijhandelsverdrag (NAFTA). Daley is de zoon van de voormalige burgemeester van Chicago Richard J. Daley. Het zal zijn belangrijkste taak worden dit verdrag te verkopen aan het congres, in welk verdrag deelnemen Canada en Mexico.*

(AFP-satellietfoto)

Dollar flink omhoog

AMSTERDAM - De koers van de dollar is vrijdagmorgen op de Europese valutamarkten flink hoger geopend. Het krachtige koersherstel was donderdagavond al begonnen op de valutamarkt in New York onder invloed van acties van de Amerikaanse autoriteiten om de dollar te versterken tegenover de Japanse yen. Daardoor won de munteenheid ook terrein ten opzichte van andere valuta's.

Donderdag was de dollar in Europa nog behoorlijk gedaald als gevolg van de publikatie van slechte handelscijfers in de Verenigde Staten. Later op de dag kwam er een ommekeer toen de Amerikaanse onderminister van Financiën Lawrence Summers verklaarde dat de hoge koers van de yen de groeimogelijkheden voor de Japanse economie ondermijnt en daardoor ook ongunstig is voor de wereldeconomie. Het effect van deze uitspraak werd versterkt door omvangrijke interventies van de Amerikaanse centrale banken op de valutamarkt in New York.

Door de steunaankopen schoot de dollarkoers in New York omhoog naar 106,50 yen. Eerder deze week was een na-oorlogs dieptepunt bereikt van 100,40 yen. Later viel de koers iets terug. Op de valutamarkt in Tokyo sloot de dollar vrijdag op 104,45 yen, altijd nog 2,47 yen hoger dan het slot van donderdag. Ook de Centrale Bank van Japan kocht dollars om de koers te steunen.

De Japanse autoriteiten toonden zich vrijdag zeer ingenomen met de acties van de VS, die een ommekeer markeren in het Amerikaanse beleid. Tot nu toe stuurden de Amerikaanse autoriteiten nauwelijks verhuld aan op een verdere stijging van de koers van de yen om het chronische tekort in de handel met Japan te verminderen. Valutahandelaren vermoeden dat de twee landen hebben afgesproken dat de VS een verdere koersstijging van de yen tegen zullen gaan in ruil voor extra maatregelen ter stimulering van de Japanse economie.

De dollar wist vrijdagmorgen ook ten opzichte van de belangrijkste Europese valuta's een behoorlijke koerswinst te boeken. Om 10.00 uur werd f 1.9020 genoteerd, anderhalve cent meer dan de slotkoers van f 1,8870 op donderdag. De koers van het pond sterling ging omlaag van f 2,8645 naar f 2,8600.

Binnen het Europese Monetaire Stelsel (EMS) wonnen de zwakke valuta's terrein tegenover de gulden en de Duitse mark. De koers van de Franse frank ging omhoog van f 32,180 per honderd naar f 32,310. De notering van de Deense kroon steeg van f 27,460 per 100 tot f 27,645. Ook de peseta boekte een aardige koersstijging, van f 1,3835 per honderd naar f 1,4030. De gulden versterkte zich tegenover de mark. Om 10.00 uur werd voor een mark f 1,12415 betaald tegen een slotkoers van f 1,12575 op donderdag.

De effectenbeurs in Tokyo sloot voor de vierde achtereenvolgende dag lager. Dat lag volgens handelaren aan de turbulenties op de wisselmarkten en de onzekerheid over het binnenlandse beleid. De nikkei-index van 225 aandelen daalde met 80,21 punt of 0,4 procent tot 20.607,26. De omzet kwam uit een bescheiden totaal van 230 miljoen aandelen.

Mattel en Fisher Price werken aan speelgoedgigant

NEW YORK - De Amerikaanse speelgoedmakers Mattel en Fisher-Price gaan een fusie aan door middel van een aandelenruil. Als Barbie met hijskranen gaat spelen ontstaat - na Hasbro - de grootste speelgoedonderneming in de Verenigde Staten. Gerekend naar de beurskoersen van donderdag is met de transactie ruim een miljard dollar (Bijna f 2 miljard) gemoeid.

Mattel geniet grote bekendheid door de Barbie-poppenfamilie, terwijl Fisher-Price technisch speelgoed voor jonge kinderen verkoopt. De twee zouden elkaar goed aanvullen met hun assortiment. De fusie zou nog te maken kunnen krijgen met de antikartelbepalingen, maar als de autoriteiten en de aandeelhouders akkoord gaan met de bundeling, ontstaat een bedrijf dat de concurrentie met Hasbro aan kan. Hasbro zette vorig jaar 2,54 miljard dollar om, terwijl Mattel goed was voor 1,85 miljard en Fisher-Price voor bijna 700 miljoen dollar.

De fusie moet haar beslag krijgen door de belastingvrije ruil van 1,275 aandeel Mattel tegen een aandeel Fisher-price. Of er werkgelegenheid verloren gaat, valt nog niet te zeggen. Commissarissen van de twee ondernemingen hebben hun fiat aan de fusie gegeven en naar verwachting zal het samengaan 1 december een feit zijn.

Ook winst Pioneer daalt

TOKYO - De Japanse producent van consumentenelektronica Pioneer heeft evenals concurrent Sony een scherpe winstdaling moeten incasseren in het eerste kwartaal van het op 1 april begonnen boekjaar. Het resultaat voor belasting kelderde met 59 procent van 9,87 miljard yen tot 4,04 miljard yen (f 75 miljoen), zo heeft het bedrijf vrijdag bekendgemaakt. Sony rapporteerde een dag eerder een daling van de nettowinst met 48,5 procent. De twee concerns schrijven de verslechtering van de resultaten toe aan de sterke koersstijging van de yen, de zwakke binnenlandse vraag en de scherpe prijsconcurrentie. De omzet van Pioneer nam met 13,8 procent af van 144,5 miljard yen tot 124,6 miljard yen (f 2,3 miljard). Bij Sony verminderde de omzet met 10,4 procent.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	19-08	FRANKFURT	PREV.	19-08	AMSTERDAM	PREV.	19-08
DOW JONES	3604	3612	DAX INDEX	1912	1938	EOE	355.54	355.53
AM.EXP.	33.62	33.25	ASKO	800.00	745.00	ABN-AMRO	65.30	66.00
ANHEUSER B	46.75	47.00	BASF	259.00	260.00	AEGON	91.40	90.90
ATT	59.62	58.25	BMW	566.00	574.00	AHOLD	96.00	96.70
BORDEN	15.63	16.00	COMMERZBANK	322.20	324.00	AMEV	73.00	72.60
CAMPBELL S	39.62	39.38	DAIMLER BENZ	744.00	736.50	AKZO	181.10	177.50
CHRYSLER	42.38	42.25	DEUTSCHE BANK	787.50	788.00	BOLS-WESSANEN	41.80	42.10
CITICORP	3..88	32.75	HOECHST	280.60	282.40	DSM	98.10	98.50
COASTAL CO	31.21	30.12	KAUFHOF	552.50	549.00	ELSEVIER	138.40	144.00
COCA COLA	42.88	43.62	MAN	329.50	337.00	FOKKER	22.20	21.50
DIGITAL	38.88	38.50	PREUSSAG	433.80	438.50	GIST BROC.	46.90	46.20
DUPONT	49.25	49.25	SIEMENS	690.50	691.50	HAGEMEYER	94.80	95.00
EAST.KODAK	60.62	60.12	VW	400.00	387.30	HEINEKEN	180.50	182.30
EXXON	64.12	64.62				HOOGOVENS	46.40	46.60
FORD	50.38	50.75				HUNT.DOUGLAS	68.70	70.50
GEN.ELECT.	97.00	96.25	LONDON			ING	70.40	70.30
GEN.MOTORS	44.62	45.25				KLM	36.70	35.40
HEINZ	37.50	37.50	FT-100 INDEX	3075	3066	KNP-BT	37.40	36.50
HOMESTAKE	19.38	19.00				NEDLLOYD	45.40	45.90
IBM	42.62	43.12	ARGYLL	3.43	3.48	NUTRICIA	125.50	128.50
KELLOGG	50.75	52.75	BARCLAYS BANK	4.70	4.91	PHILIPS	36.60	36.60
MC DONALDS	54.75	54.62	BASS	5.05	5.13	POLYGRAM	65.40	64.90
MERCK	32.50	33.12	BRITISH STEEL	1.14	1.12	ROBECO	118.00	117.70
MINNES.MNG	108.13	108.75	BRITISH TEL	4.29	4.29	ROLINCO	118.30	117.60
MOBIL CORP	75.00	75.25	BTR	4.06	4.03	RORENTO	93.30	93.10
PFIZER	63.25	63.25	CADBURY	4.92	5.00	RODAMCO	60.20	60.10
P.MORRIS	50.00	50.62	CABLE & WIRE	8.47	8.40	ROYAL DUTCH	187.00	186.80
QUAKER	69.50	69.00	GRAND MET	4.63	4.52	UNILEVER	199.20	198.50
SEARS	53.25	53.50	MARKS & SPENCER	3.75	3.71	VNF STORK	38.70	38.90
UP JOHN	27.61	27.75	REDLAND	5.69	5.53	VNU	139.00	140.00
WOOLWORTH	24.88	25.50	TATE & LYLE	4.07	4.06	WOLTERS-KLUWER	94.10	96.00
GOLD	374.45	373.00	TOKYO			TORONTO		
SILVER	4.70	4.65	NIKKEI DOW IND.	20773	20687	TSE 300	4069	4069
CRUDE OIL	18.10	17.69	BRIDGESTONE	1290	1290	ALCAN	20.50	20.38
			CANON	1380	1380	BELL	44.88	44.50
US$/Yen	101.65	103.70	DAI ICHI KANGYO	2340	2320	BANK OF NS	27.00	26.78
			DAIWA SEC.	1480	1430	CAN.PAC.	21.00	20.75
US$/DMARK	1.68	1.69	HITACHI	846	850	IMASCO	36.88	36.75
			HONDA MOT.	1380	1380	LAIDLAW	8.38	8.75
GBP/US$	151.23	150.30	JAPAN AIRLINES	783	763	MOORE	24.75	24.88
			NOMURA SEC.	2160	2170	NORANDA	22.75	22.88
US$/NLG	1.89	1.90	NIPPON STEEL	380	380	PLACER DOME	26.38	26.38
ECU/US$	113.22	113.10	MAZDA	516	500	POWER CORP.	17.00	17.12
CAN/US$	75.82	75.84	SONY	4340	4350	ROYAL BANK	28.00	28.00

Boeing en McDonnel troeven Airbus af in Saudi-Arabië

SEATTLE - De Amerikaanse vliegtuigfabrieken Boeing en McDonnel Douglas krijgen naar het zich laat aanzien van Saudi-Arabië bestellingen voor de levering van vliegtuigen ter waarde van 6,2 miljard dollar (f 11,8 miljard). Dat heeft de democratische senator Patty Murray bekendgemaakt. President Bill Clinton van de Verenigde Staten is volgens de volksvertegenwoordigster persoonlijk in onderhandeling getreden met koning Fahd van Saudi-Arabië.

Clinton heeft haar meegedeeld dat hij de order voor de Amerikaanse bedrijven had binnengehaald in een hevige concurrentieslag met het Europese vliegtuigbouwconsortium Airbus industrie.

Enkele weken geleden werd van Franse kant na tussenkomst van president François Mitterrand de verwachting uitgesproken dat Airbus van de Saudiërs ten minste 44 vaste orders en opties op nog zestien toestellen zou krijgen. Het zou voornamelijk gaan om de A320, de A319 en de A321, toestellen voor de middellange afstand. Airbus zou ook de grotere A340 en A330 in de aanbieding hebben gedaan. Die kisten zijn rechtstreekse concurrenten van bijvoorbeeld de MD-11 van McDonnel Douglas.

Senator Murray wilde geen verdeling van de orders noemen, maar vorige week maakte Boeing bekend dit voorjaar tien jumbo's in de uitvoering 747-400, twintig of meer 767's of 777's en een even groot aantal 737's aan de Saudische staatsluchtvaartmaatschappij te hebben aangeboden. Een woordvoerder van Boeing wilde niet ingaan op de uitlatingen van de senator en zei: "Wij doen geen mededeling totdat onze klant dat heeft gedaan".

De order van Saudi-Arabië zou voor de Amerikanen een geschenk uit de hemel zijn nu veel bestellingen zijn uitgesteld of geannuleerd. Boeing heeft al plannen om de produktie met een derde te verminderen en halverwege volgend jaar twintig procent van de werkgelegenheid geschrapt te hebben. Tegen die tijd zal het produktietempo ongeveer de helft van het hoogtepunt van 1992 bedragen.

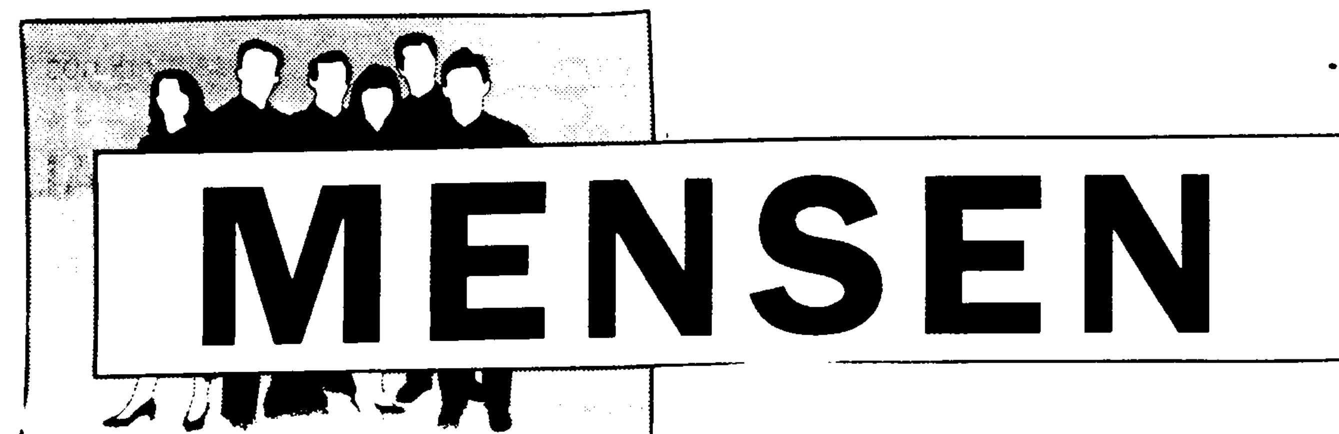
Een week geleden verleende de Amerikaanse Export-Import Bank goedkeuring aan een voorlopige verplichting voor financiering van ten hoogste 6,2 miljard dollar voor de mogelijke verkoop van Boeing-machines aan Saudi-Arabië. De financiering kan bestaan uit rechtstreekse leningen en garanties op leningen.

Saudi-Arabië vliegt op het ogenblik met twaalf A300's en bijna vijftig Boeings, voor het merendeel oudere 747's en 737's.

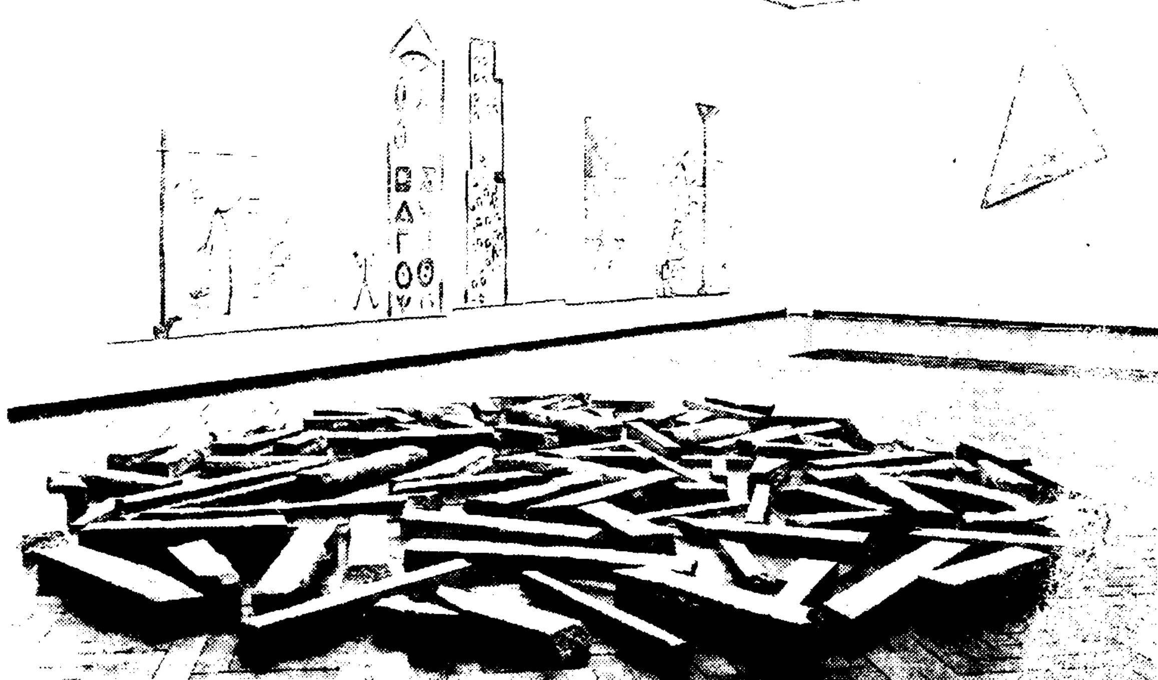
Cadbury Schweppes vergroot belang in Seven-up

LONDEN - Het Britse frisdrank- en chocoladeconcern Cadbury Schweppes gaat zijn belang in de Amerikaanse frisdrankengigant Dr Pepper/Seven-up fors vergroten tot 25,9 procent. Dat gebeurt door voor 231,3 miljoen dollar (f 440 miljoen) de deelneming van 20,2 procent over te nemen die in handen is van de Amerikaanse verzekeringsmaatschappij Prudential Insurance, zo hebben de ondernemingen vrijdag bekendgemaakt.

Cadbury nam in 1986 een klein belang in Dr Pepper. Dat bedrijf fuseerde twee jaar later met Seven-up. In de nieuwe onderneming kregen de Britten ook een deelneming. Dr Pepper/Seven-up produceert het overgrote deel van Cadbury's frisdrankenconcentraat voor de Amerikaanse markt en is ook verkoopagent voor bepaalde frisdrankenmerken van het Britse bedrijf.

Liggende kunst

■ *Nee, geen omgevallen vracht hout, maar kunst. Tentoongespreid in het Stedelijk Museum van Amsterdam. Een idee van de kunstenaar Rudi Fuchs die zijn tentoonstelling Het Materiaal noemde en daarmee tot eind van deze maand belangstelling wekt.*

Pauselijk schoeisel

De paus liep comfortabel rond in Denver. Zondag wandelde hij op **witte tennisschoenen** door Camp St. Milo tijdens religieuze ceremonies.

Jackie Sage, manager van een atletiekschoenenwinkel zegt dat een pauselijke delegatie schoeisel kwam kopen en twee merken afwees voordat de keus viel op een paar K-Swiss-schoenen. Made in de USA. Maat tien en een half. Met stijlvolle goudkleurige veters. Voor 49,88 dollar.

Volksverhuizing baart zorgen

Elke dag keren 400 tot 500 **Russische Duitsers** terug naar de Heimat Duitsland. Sinds de glasnost en perestroika van 1989 zijn er al 690.000 van hen in Duitsland neergestreken. Dat geeft de Duitse autoriteiten zorgen. Er mogen nu niet meer dan 250.000 per jaar het land binnen. Hun verhuiskosten worden niet meer vergoed, en ze krijgen niet meer vijftien maanden maar een half jaar beginnersuitkering.

In Rusland zitten nog 850.000 nazaten van Duitse immigranten, in Kirgizië 102.000, in Kazakstan 960.000 in Uzbekistan 40.000 en in de Oekraïne 38.000.

In 1941 werd door Stalin een groep van Wolga-Duitsers gewoon gedeporteerd naar centraal Azië.

Babylon, Ur en Nineveh ooit verlaten om andere klimaat

's Werelds oudste steden **Babylon, Ur, Nineveh en Akkad**, centra van de Akkadische beschaving in het noorden van Mesopotamië, zijn in een periode van 300 jaar vanaf 2200 voor Christus verlaten waarschijnlijk als gevolg van een verandering van het klimaat. Dat hebben archeologische onderzoekers van de Yale universiteit in de VS gemeld.

Voor het gebied, dat geldt als 'bakermat van de beschaving' brak vanaf 2200 een tijdvak van 300 jaar uitzonderlijke droogte en zware stofstormen aan met als gevolg dat een massale volksverhuizing naar het zuiden van Mesopotamië op gang kwam, waar landbouw niet afhankelijk is van regenval, maar van irrigatie.

De onderzoekers leiden dit af uit microscopische aanwijzingen voor geringe regenval en een laag stof en vulkaanas van een halve meter dik op een uitgegraven oude stad in Syrië bij het dorp Tell Leilan. Zij denken dat de uitkomst van hun onderzoek een nieuw verband oplevert met eerdere speculaties dat Egypte, Palestina en de vallei van de Indus gedurende eenzelfde tijdvak ook een droge periode kenden. "Welke de oorzaak van die klimaatsverandering was weten wij niet", aldus de leider van het onderzoek.

'Topless' door de stad bussen

Amsterdam heeft sinds kort een **topless bus**. Het vervoersbedrijf NZH Travel heeft een groepsvervoerbus omgebouwd tot een 'cabriolet' Uitgezonderd de chauffeur zit iedereen in de open lucht. Er kunnen in totaal 47 passagiers mee. De bus wordt als het weer het toelaat ingezet voor rondritten door Amsterdam. NZH Travel had al zo'n bus die naar het strand rijdt. Waarom komen wij in Willemstad nou niet op zo'n leuk idee. Een 'blote bus' zou het hier niet gek doen of is de zon echt te heet?

Heteluchtdrogers in toiletten kunnen bron van infectie zijn

In steeds meer openbare toiletten worden **heteluchtdrogers** geplaatst, in plaats van handdoekenautomaten. De luchtdrogers lijken op hygiënische gronden de voorkeur te verdienen. De natte handen komen dan immers nergens mee in contact. Er hoeft zelf geen knop ingedrukt te worden om het apparaat aan te zetten.

Uit een Britse bacteriële test bleek dat het aantal bacteriën na het drogen van de handen met hete lucht 504 procent was toegenomen. Bij de handdoekenautomaat was dat juist heel anders: 10 procent minder bacteriën. Bij het gebruik van papieren handdoekjes waren er zelfs 42 procent minder bacteriën.

Nu zegt dat niets: een klassieke proef toont aan dat iemand die na een toiletbezoek niet zijn handen wast, minder bacteriën op z'n handen heeft zitten dan iemand die wel zijn handen wast. Handen wassen maakt het aantal bacteriën alleen maar groter. Maar het zijn geen vreemde bacteriën maar de blijvende flora van onze huid en zijn in hoofdzaak niet-ziekteverwekkende bacteriën. Ze komen naar boven bij het handenwassen en maken het vreemde bacteriën extra moeilijk zich op de huid te vestigen. De vreemde bacteriën zijn door handenwassen wel gemakkelijk te verwijderen.

Onderzoekers ondekten in de spuitmonden van de heteluchtdrogers nogal wat bacteriën, met de hete lucht worden die verspreid en dat kan wel degelijk een gevaar voor besmetting opleveren. Iets dergelijks komt ook voor bij zeepautomaten die niet goed schoongemaakt worden. Een gewoon stukje zeep is ook veel hygiënischer omdat bacteriën zich daarop slecht handhaven.

Uit het onderzoek bleek ook dat een groot deel van de handendrogende toiletgangers niet genoeg geduld heeft om te wachten tot de handen echt droog zijn. 40 % van de gebruikers van heteluchtdrogers bleek zijn nog halfnatte handen maar verder af te drogen aan kleren, zakdoek of zelf het haar.

Overigens werd dit onderzoek betaald door een tissuefabriek. Misschien dat producenten van luchtdrogers de nadelen van handdoekautomaten weten aan te kaarten in een tegen-onderzoek. Zoals de laatste vieze meter aan de rol of de vaak lege houders voor papieren doekjes.

Wroef zei toen the best man

Dus je gaat trouwen en wordt bijgestaan door je 'best man' die meestal ook je **beste vriend** is. Wroef, zei Bandit. Dat betekent oké. En zo gebeurde het dat de colliepoedel zijn baas Mike Knecht bijstond tijdens de huwelijksplechtigheid. Knecht trouwde met Tracy Hill, beiden werken in een restaurant. Bandit had iets aan dat leek op een tuxedo.

Vaderlijke ster (1): Anthony Quinn

Anthony Quinn is op 78-jarige leeftijd voor de elfde keer vader geworden. De columniste Cindy Adams, die goed met de filmster is bevriend, berichtte donderdag in haar rubriek over de gelukkige gebeurtenis. De dochter - Patricia - die Quinn bij zijn niet met name genoemde secretaresse verwekte, werd drie weken geleden geboren.

Quinns echtgenote Iolande, met wie hij al 29 jaar is getrouwd, spreekt sinds het heugelijke voorval niet meer met haar man. Met haar heeft Quinn drie volwassen kinderen, met zijn eerste vrouw Katherine vier. Drie andere kinderen bevinden zich bij "andere vrouwen", zoals Amerikaanse televisiestations het omschreven. De gelukkige 78-jarige vader heeft hen allemaal erkend en onderhoudt kontakt.

Quinn schijnt zeer gelukkig te zijn met zijn nieuwe aanwinst. "Zij lijkt op mij", zou hij hebben gezegd, zo meldt Adams.

Geboekte winst

Een uitgeverij heeft zes miljoen dollar betaald voor de memoires van generaal **Collin Powel**, voorzitter van de verenigde chefs van staf. Dat is een miljoen dollar meer dan een andere uitgever betaalde voor de autobiografie van Golfoorlogvoerder **Norman Schwarzkopf**.

'Rebelse Ja[gger] in establishm[ent]

Rock Rebel **Mick Ja[gger]** (50) is nu lid van het 'est[a]blishment'. Hij is numm[er] 103 op de lijst van de su[per]rijken van Groot Brittann[ië]. Aan de muren van zijn h[uis] hangen Picassos en Renn[oirs], geen posters uit de w[ilde] jaren zestig. Aldus [de] Britse Daily Telegraph.

Kangoeroe als lekker hapje

De kangoeroe, een van Australië's meest beroemde symbool, wordt steeds populairder, zij het nu als **lekker hapje**. In de vorm van steak of goulash bijvoorbeeld. In juli ging kangoeroe in de verkoop als delicatesse bij supermarkten in Sydney. Het dier wordt eigenlijk nog steeds als 'funny' gezien vanwege de in de jaren zeventig populaire televisie-kangoeroe Skippy en dat heeft het eten van het vlees beperkt. Toch worden er per jaar 1,4 miljoen van de springers gedood, zij het om hun bontvel. Het vlees wordt grotendeels geëxporteerd als hondevoer. Minstens 50 miljoen dollar is de opbrengst.

Ook de emu, een neef van de struisvogel, verdwijnt nu steeds vaker in de stoofpot of wordt een gerookte ham. Het enige nadeel is dat deze vogel niet makkelijk te fokken is. Mannetjes emu's zijn namelijk zo monogaam dat het niet leuk meer is. Alleen kunstmatige bevruchting biedt soelaas voor de emuteelt.

Seniorenvak in voetbalstadion

Het voetbalstadion van het Tilburgse Willem II krijgt een speciaal **seniorenvak**, met medisch toezicht door personeel uit een ziekenhuis. Het vak is tegen betaling van een meerprijs uitsluitend toegankelijk voor supporters van 65 jaar en ouder. In totaal 273 speciale stoeltjes zijn voorzien van extra hoge rug- en armleuningen. De aanpassingen kwamen tot stand in overleg met plaatselijke ouderenbonden.

Miami op vijftig na leukste stad van VS

Miami is **de op vijftig na leukste stad** van Amerika om in te wonen. Dat heeft Money Magazine via haar jaarlijkse enquête uitgezocht. Miami wwas vorig jaar nog de op zeventig na leukste stad. Het prettig wonen werd getoetst aan de hand van 43 factoren, zoals schoon water, weinig criminaliteit, schone lucht, goede dokters en ziekenhuizen, behoorlijk stadsbestuur, mooi en goed[koop] wonen en de economis[che] situatie. Als eerste uit de b[us] kwam Rochester, Minnes[ota].

Een paar Miamist[eden] scoorden zo: 41 Gains[ville] (vorig jaar nog 9), 71 F[ort] Lauderdale (104), Orlando (111), 143 Dayt[ona] Beach (86). Op de lijst het magazine staan [300] steden.

Landhuis Jane Austen verkocht voor 180 miljoen dollar

Het landgoed Chawton House in Hampshire waar de 19e eeuwse Britse schrijfster Jane Austen (1775-1817) lange tijd heeft gewoond, is verkocht aan een Amerikaanse liefdadigheidsinstelling voor de prijs van **180 miljoen dollar**. Voor dat bedrag krijgt men ook de beschikking over 111 hectare grond. De organisatie wil het huis inrichten als een centrum voor bestudering van het werk van vrouwelijke schrijfsters. Als er een makelaar bemiddelde in deze verkoop, dan hoeft hij met het bedrag dat hij toucheert waarschijnlijk de rest van zijn leven niet meer te werken.

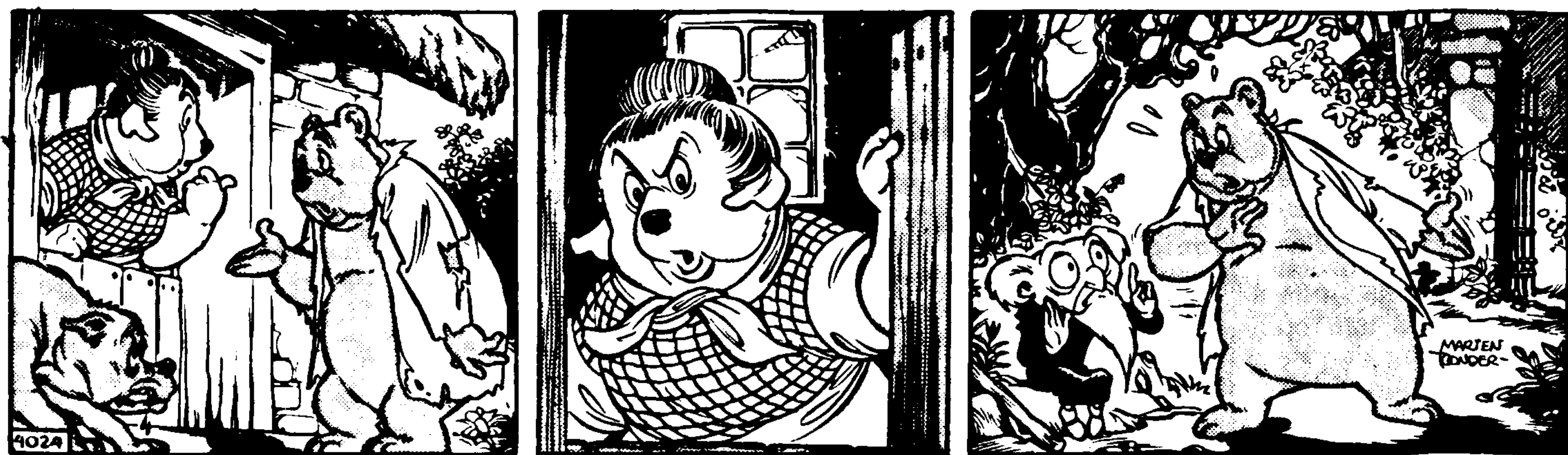
Vaderlijke ster[(2):] Clint Eastwo[od]

De Amerikaanse ac[teur] **Clint Eastwood** en [zijn] levensgezellin, de actr[ice] Frances Fisher, hebben [een] dochter gekregen. De b[aby] werd op 7 augustus gebo[ren]. De geboorte werd op ver[zoek] van de ouders geh[eim] gehouden. Dit heeft een wo[ord]voerster van het roo[ms-]katholieke hospitaal in R[e]ding, Californië, bekend[ge]maakt.

De baby maakt het g[oed] en heet Francesca Ruth. E[ast]wood (63) is een held [in] talrijke cowboy- en detect[ive]films en speelt in de huid[ige] film Line of duty. Hij [is] gescheiden van de actr[ice] Maggie Johnson met wie h[ij] twee kinderen heeft, Kyl[e] (24) en Allison (19).

Heer Bommel en de Hachelbouten

door Marten Toonder

4024 — "Geen landlopers op het erf!" riep de boerin schel. "Maak dat je weg komt!"

Een blos steeg heer Bommel naar de kaken en hij slikte moeilijk. Maar ach, zijn maag knorde — en het tochten van de wind door de gaten in zijn jas herinnerde hem er aan hoe hij er uit zag.

"Ootmoed en berusting", prevelde hij. "Dat zegt Hobbel Hachelbout".

"Nog brutale praatjes ook!" keef de landbouwster. "Wat let me, of..."

"Een ogenblikje", sprak heer Ollie, "ik kom alleen maar een korst brood vragen. Ik heb honger, als u begrijpt wat ik bedoel".

"Hm", zei de boerin. Haar gelaat verzachtte zich enigszins en het was duidelijk, dat haar betere gevoelens de overhand kregen.

"Nou vooruit", hernam ze. "Ik ben ook de kwaadste niet. Alle etensresten zijn in het varkensvoer gestort en als je wilt mag je daar wel iets uit vissen. Als je maar zorgt, dat de boer het niet ziet".

"Heer Bommel keerde zich echter om en verliet het erf zonder een dankwoord.

"Eten vissen uit het varkensvoer!" zei hij walgend tot Hobbel. "Dat gaat te ver voor een heer van mijn stand!"

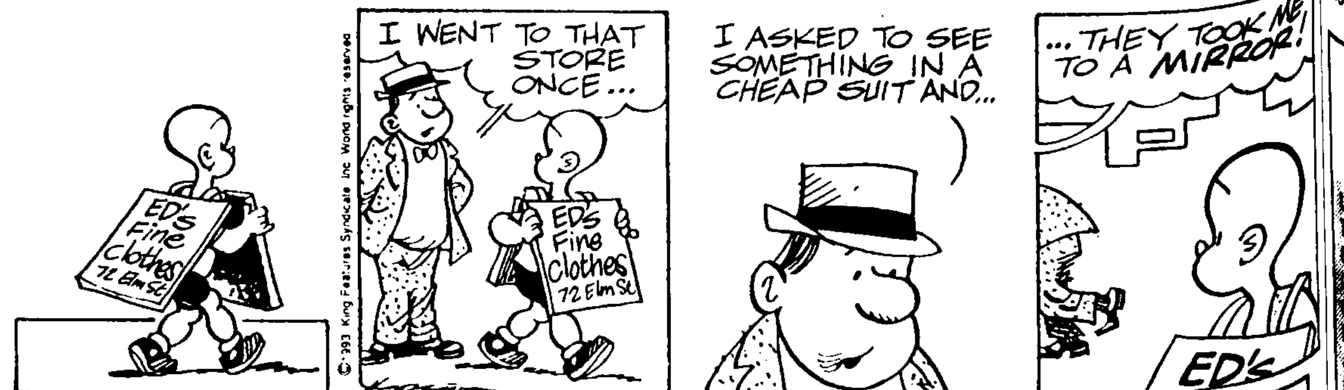
De heer Hachelbout schudde verwijtend het hoofd.

"Hoogmoedige taal", sprak hij. "Er zal een tijd komen, dat u dankbaar zult zijn voor zo'n aanbod; let op mijn voorspelling! De voortekens zijn somber".

"D-denkt u?" stamelde heer Ollie. Hij wierp een blik op de boerderij — en snoof de geuren op die uit het varkenshok tot hem kwamen.

Toen wendde hij zich af en hervatte de tocht in gedrukt stilzwijgen.

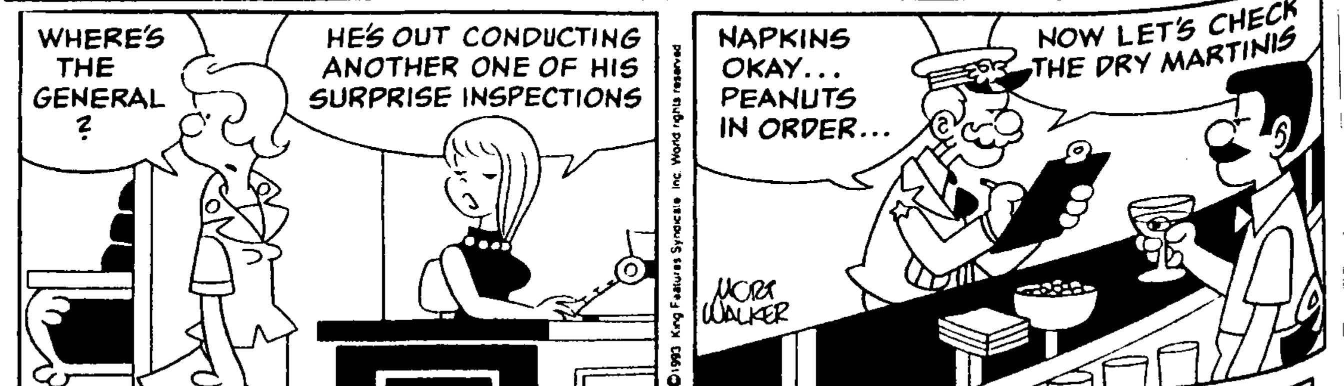
HENRY By Dick Hodgins

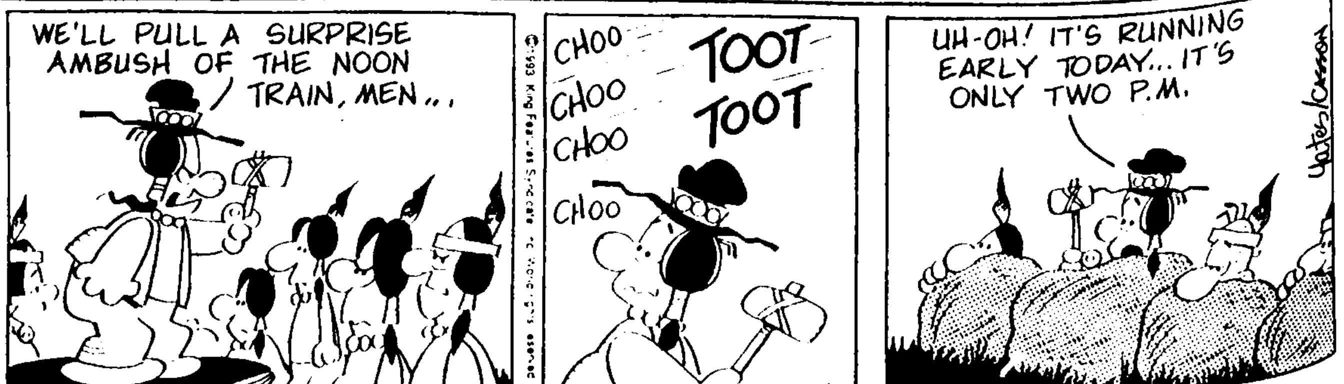
BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

…ENDA

…DISCHE …ENSTEN

…ARTSEN

…DIENST ARTSEN
…de artsen van Bandabou … kunnen in spoedgevallen …858 bellen en dan het …raait afluisteren. De … andere districten kunnen …en de artsenpraktijk van …isarts bellen en het … zal dan mededelen wie … arts is.

…NDERARTS
…uliere patienten) …doende arts belt U tel.: …0.

…ERENIGING …TANDARTSEN
…nstdoende arts gedu…einde en op feestdagen …2222 op te bellen.

…MEDICO STA ROSA
…eg 327. Tel.: 672300/ … zaterdag en zondag van …uur.

…R E.A. WINKLAAR
…uliere patiënten) … 130. Tel.: 371418 … op zaterdag en zondag …0.00/17.00-18.00 uur.

…VERPLEGING

…GELE KRUIS …KVERPLEGING
… 17. Tel.: 682344, 682947, … 682574. Fax: 681000. …dienst tel.: 603661 vanaf … uur. Spreekuur wijkgebouw … 371865): iedere dinsdag van … uur. …: 687707; Montagne Abao: … Kaya Fensu: tel.: 618577; … tel.: 657508; Schrijnwerkers… 8288; Barber: tel.: 641677; …71628; Brievengat: tel.: 373584 …uigelingen- en peuterbureaus) …htzuster gelieve tel.: 603661

… VAN HET WIT GELE …OR GEZINSVERZOR… …O PA FAMIA'
…7. Tel.: 680222; spreekuren …nsdag en vrijdag van 08.00- … dinsdag en donderdag van … uur.

… NEUTRALE …KVERPLEGING
…eweg 15. Tel.: 692231/ … geopend van 07.00-17.00 uur. … van de wacht gelieve tel.: …nummer 669-0268, te …

…bao, Groot Sta Martha 141. …; geopend van 14.00-17.00 … wachtzuster gelieve tel.: …nummer 669-0368 te bellen.

…AAMKLINIEK …O CANARIO
…eg Noord 43, tel.: 44510, …1683 en 691838; voor … prenatale zorg en zorg … na de bevalling. …reau zuigelingen: iedere donde… … van 13.30-16.00 uur. …ureau peuters: iedere dins… … van 12.30-14.45 uur.

…STICHTING …KVERPLEGING BANDABOU
…, tel.: 648077/648387; open … t/m vrijdag van 07.00-17.00 … uur bereikbaar: zuster Mar… … 642665 b.g.g. 601760. …bureau: iedere dinsdag van … 18.00-20.00 uur.

AMIGOE
Colofon
… AMIGOE N.V.
… (10 lijnen) 672000
… z/n of P.O.B. 577
…
… 874.825.10
… Bank N.V.
…

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU

Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
20 augustus 1993 vanaf 08.00 uur tot 23 augustus 1993 om 07.00 uur:
Dokter Der Meer, Spreekkamer: Centro Medico Sta. Rosa, tel.:676666; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:601950 b.g.g. 689266/ 689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Mercelina, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer en Ayubi)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
20 augustus 1993 vanaf 17.00 uur tot 23 augustus 1993 om 07.00 uur:
Dokter De Vos, Spreekkamer: Seru Fortuna, tel.:684122; spreekuren: 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:678245 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo-Henry, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac en Rosales-Concession)

DERDE DISTRICT BANDABAO
20 augustus 1993 vanaf 17.00 uur tot 23 augustus 1993 om 07.00 uur:
Dokter Lucasius, Spreekkamer: Soto, tel.:641790/641690; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:641356 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius, Spong en Tweed).

■ Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda:
Sta. Maria, Winston Churchillweg 155. Tel.: 680800.
Punda:
Popular, hoek Maduro-/Columbusstraat. Tel.: 611269/612376.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

HEEFT U HULP NODIG?

Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE

Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

LUCHTPOSTSLUITING

POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM

(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

DIERENARTS

voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO

Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

ZATERDAG

TOERISTENSCHIP
08.00-22.00 'Ocean Breeze' (AUA)
****

TBS (kanaal 89)

VRIJDAG

15.15 **Major League Baseball: Atlanta Braves at Chicago Cubs**
18.15 All in the Family
18.35 Andy Griffith
19.05 Beverly Hillbillies
19.35 Sanford and Son
20.05 Movie: Firewalker (1986)
22.05 Movie: A Force of One (1979)
24.05 Movie: Bad Boys (1982)
02.05 Movie: In the Custody of Strangers (1982)
04.05 Movie: The Longest Yard (1974)

USA (kanaal 83)

VRIJDAG

15.30 Scrabble
16.00 $25,000 Pyramid
16.30 $100,000 Pyramid
17.00 My Two Dads
17.30 Just the Ten of Us
18.00 G.I. Joe
18.30 Real Ghostbusters
19.00 MacGyver
20.00 Murder, She Wrote
21.00 Movie: The Thing (1982)
23.00 Movie: Danger Zone IV (1992)
01.00 Movie: Barbarian Queen (1985)
03.00 Movie: Revenge of the Teenage Vixens From Outer Space (1985)
05.00 Welcome Back, Kotter
05.30 Paid Program

WEGA DI NUMBER

3411
2182
2167

ABC (kanaal 77)

VRIJDAG

16.00 Oprah Winfrey
17.00 News
18.00 News
18.30 ABC World News Tonight
19.00 Jeopardy!
19.30 Wheel of Fortune
20.00 Family Matters
20.30 Hangin' With Mr. Cooper
21.00 Step by Step
21.30 Dinosaurs
22.00 20/20
23.00 News
23.35 Nightline
24.06 Movie: The Touch (1971)
01.45 In Concert
02.15 News
02.45 Movie: **Behind the Mask** (1946)
04.00 Branded
04.30 Guns of Will Sonnett
05.00 Topper
05.30 America's Black Forum

AE (kanaal 73)

VRIJDAG

16.00 Fugitive
17.00 Delvecchio
18.00 Rockford Files
19.00 In Search Of....
20.00 Time Machine
21.00 Investigative Reports
22.00 Biography
23.00 Evening at the Improv
24.00 Time Machine
01.00 Investigative Reports
02.00 Biography
03.00 Evening at the Improv
04.00 Movie: **Summertime** (1955)

CBS (kanaal 75)

VRIJDAG

16.00 Young and the Restless
17.00 News
17.30 News
18.00 News
18.30 CBS Evening News
19.00 Entertainment Tonight
19.30 Inside Edition
20.00 How'd They Do That?
21.00 Boys
21.30 The Building
22.00 Picket Fences
23.00 News
23.30 Andy Griffith
24.00 Married.... With Children
24.30 Entertainment Tonight
01.00 News
01.30 Movie: **National Lampoon's Vacation** (1983)
03.30 Headline News

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

VRIJDAG

17.00 Ora ma Mucha
18.00 Danger Bay
18.30 Informe Deportivo
18.45 Nieuw in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.00 Show di Job
20.00 Wega di Number
20.10 Novela: Ti Ti Ti
20.30 Musical Special
21.00 Tele-Notisia
21.30 Prome Minister
21.40 Health Week
22.00 Yournaal Sports en NOVA
23.00 Late Movie: 'Little Girl Loved'
24.00 Sluiting
(wijzigingen voorbehouden!)

NBC (kanaal 85)

VRIJDAG

15.30 The Judge
16.00 You Bet Your Life
16.30 Golden Girls
17.00 Cosby Show
17.30 News
18.00 News
19.00 NBC Nightly News
19.30 Family Feud
20.00 NFL Preseason Football: Miami Dolphins at Denver Broncos
23.00 News
23.35 Tonight Show
24.35 Late Night With David Letterman
01.35 Rush Limbaugh
02.05 Mama's Family
02.35 Friday Night Videos
03.35 Movie: Barfly (1987)
05.30 Music City Today

LIFE (kanaal 91)

VRIJDAG

16.00 Movie: Shattered Innocence (1988)
18.00 Supermarket Sweep
18.30 Shop 'Til You Drop
19.00 Unsolved Mysteries
20.00 L.A. Law
2 .00 Movie: Afterburn (1992)
23.00 Two Pair of Jokers
24.00 Unsolved Mysteries
01.00 Unsolved Mysteries
01.30 Paid Program

FUNDASHON BIRGEN DI ROSARIO

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van de heer

RONALD R. BRUNKEN

in leven werkzaam bij de Technische Dienst van onze Stichting.

Onze gevoelens van medeleven gaan uit naar de nabestaanden.

Bestuur, Direktie en personeel
Stichting "Birgen di Rosario"

"Je bent niet dood
die in ons hart blijft leven
het is de stilte eromheen
die het verdriet blijft geven"

Met grote droevenis geven wij kennis van het plotselinge overlijden van onze lieve zus, tante en schoonzus

ELSIE THERESITA DE JONGH-ROMIJN
weduwe van Edgar E. de Jongh

De teraardebestelling vindt plaats op zaterdag 21 augustus 1993 vertrekkende van de Heilig Hart Kerk te Janwé naar de R.K. Begraafplaats aan de Roodeweg. Gelegenheid tot condoleren vanaf 1.00 uur in de Kerk van Janwé waar om 4.00 uur een Heilige Mis zal

Elio en Lillian Romijn-Craane
Edith en Jacques Jonkhout-Romijn
Wed. Margie Romijn-Crichton
Henk en Clelia van Delden-Abraham
Glenda en Roy Sprock-van Delden en kinderen
Kenneth en Virginia Abraham-Weiss en kinderen

Families:
Van Delden, Hering, Meijer, Romijn, Nijdam, Tellez, Veen, Padilla, Palm, de Jongh, Rienhart, Baby, Poppy en Joyce Faneyte.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
	Vanmorgen 08.00 L.T.	Afgelopen 24 uur		
Aruba	licht bewolkt	32	26	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	33	27	0.0
St Eustatius	zwaar bewolkt	32	27	0.[illegible]
St Maarten	zwaar bewolkt	33	28	sp
Amsterdam	zwaar bewolkt	22	13	0.3
Atlanta	licht bewolkt	34	24	0.0
Caracas	geheel bewolkt	29	19	0.0
Kingston	licht bewolkt	33	26	0.0
New York	zwaar bewolkt	27	21	0.0
Miami	licht bewolkt	34	26	0.0
Paramaribo	licht bewolkt	33	--	0.0

Leger en Unita vertrappen mensenrechten:

Amnesty: Per dag in Angola duizend doden

LONDEN - Elke dag sterven er naar schatting duizend mensen in de burgeroorlog in Angola. De situatie is zo grimmig dat Amnesty International vrijdag in een rapport aandringt op krachtdadig optreden om een eind te maken aan het schenden van de mensenrechten. De organisatie roept de Verenigde Naties (VN) ertoe op een speciale commissaris voor de mensenrechten aan te stellen.

Zowel de regeringstroepen als de verzetsbeweging Unita (Unie voor de totale onafhankelijkheid van Angola) maken zich schuldig aan grove schending van de mensenrechten. De oorlogvoerenden hebben elkaar over en weer beschuldigd van "zuiveringsoperaties" en beide partijen hebben helaas gelijk, stelt Amnesty. Militairen en verzetsstrijders hebben bij herhaling burgers aangevallen en beide kampen laten gevangenen "verdwijnen".

In 1991 sloten de regering en Unita een breekbaar vredesakkoord, maar de burgeroorlog laaide in september 1992 weer in alle hevigheid op toen Unita weigerde de voor haar tegenvallende uitslag van de verkiezingen te aanvaarden. Met het respecteren van de mensenrechten is het op dit moment slechter gesteld dan voor het vredesakkoord, aldus Amnesty.

De organisatie beschikt over informatie dat honderden mensen standrechtelijk door de regeringstroepen zijn geexecuteerd. In eerste instantie hield de regering vol dat burgers spontaan de wapens opnamen tegen Unita, maar het is komen vast te staan dat de autoriteiten zelf de wapens uitdelen en meedoen aan de moordpartijen.

Ku honda pena nos ta partisipa fayesimentu di nos inolvidabel

Sra. Vda. MARY STERENTAL

Su rumanan	**Martin i Rossy Merkaum** **Ria Gold**
Su subrinonan	**Gabi Weissmann** **Wolfi Kleinberger** **Armi i Ruthi Kleinberger**
Su fiel trahadoman	**Tama Joseph** **Martina Alvares i yiu**

Akto di entiero lo tuma lugar diadomingo 22 di augustus 1993 pa 3 or di atardi na cementerio Israelita na Berg Altena.

Ta risibi bishita di kondolensia for di 1 or na Schottegatweg Oost # 18.
Despues di Entiero no ta risibi bishita di kondolensia na kas.
Por fabor no manda flor.

Gradicimento y Invitacion

Nos kier a expresa nos gratitud pa e muestranan di atencion cu nos a ricibi durante enfermedad, fayecimento y entiero di:

Isbella Catharina Bronswinkel-Bloem

Un gradicimento special ta bai pa enfermeranan y Dr. E. Falconi.
E donacion pa Centro Kibrahacha, flor y kransnan a comove nos. Masha Danki.

Acepta nos invitacion pa dos santo sacrificio di misa.
Diasabra 21 di Augustus pa 7'0r di anochi y Diadomingo 22 di Augustus pa 6'or di atardi na Misa Fatima na Dakota.

Aruba, Aug. 1993 — Jiunan y demas famia.

Funeraria Zepp Wever

Bedroefd doch dankbaar voor alles wat zij voor ons gedaan en betekend heeft, maken wij het overlijden bekend van:

LUISA ISABELITA BOEKHOUDER - SOLIANA

beter bekend als "Lita"
op de leeftijd van 76 jaaar

Namens:	
haar echtgenoot:	**Martilius (Boeki) Boekhouder**
haar kinderen	**Lies en Robby Sampat-Boekhouder**
	Wim Boekhouder en kinderen
	Henk en Iris Boekhouder-Hernix en kinderen
	Jopi en Patty Boekhouder-De Cuba en kinderen
	Cornelis Boekhouder
haar zus	**Rosa Soliana**
haar tantes	**Johanna Thielman en familie**
	Anna Winklaar en familie
haar ooms	**Laurens Felida**
	Cola Felida
	Cornes Felida
	Julio Martis en familie
	Augusto Martis en familie
haar nichten	**Carmen Soliana**
	Louisa Maduro-Soliana en familie
	Baby Celestina-Soliana en familie
haar zwager	**Nicolas Boekhouder en familie**
haar vriendin	**Catharina Paula en familie**
haar familie	**Pauline Nicastia-Winklaar en families**
	Abelina Anthony en familie
Overige familie leden	**Boekhouder, Soliana, Sampat, Hernix, De Cuba, Girigorie, Thode, Maduro, Celestina, Carlo, Geelee, Frasl, Felida, Martis, Davelaar, Koeiman, Winklaar, Thielman, Josefa, Cleofa, Balz, Odber, Jonga, [illegible], Cameron, Leocadia.**

Op zondag 22 augustus vanaf 10 uur t/m 11 uur is er gelegenheid om afscheid te nemen van "Lita" bij het mortuarium van Funeraria Zepp Wever Caya G.F. Betico Croes #218

De teraarde bestelling zal plaatsvinden op zondag 22 augustus te Bonaire, vertrekkende vanuit Caya Irena #2 om 4 uur 's middags naar de katholieke kerk van San Bernardo en dan naar de begraafplaats te Kralendijk

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenavond 12:00 uur:
Aanvankelijk licht tot half bewolkt. Gedurende vanmiddag en avond toenemende bewolking met kans op enkele plaatselijke buien en een kleine kans op onweer. Vannacht en morgenochtend half tot zwaar bewolkt met plaatselijke buien mogelijk vergezeld van onweer.
Zwakke tot matige af en toe vrij krachtige voornamelijk oostelijke wind (tussen drie en 24 knopen)

WEEROVERZICHT:
Een "tropical wave" boven het zuidoostelijk Caribisch gebied trekt in westelijke richting. Naar verwachting zal deze storing het weer op de Benedenwindse eilanden vanaf vandaag geleidelijk aan gaan beïnvloeden. Alhoewel het bijbehorende "buiengebied" voornamelijk ten noorden van onze eilanden zal langstrekken kunnen in de komende 24 uur enkele plaatselijke buien en of onweersbuien op de eilanden tot ontwikkeling komen.

WEEKEND Sizzle

RYSTTAFEL RESTAURANT

INDONESIA

Home of the original 25 course Indonesian rijsttafel

Mercuriusstraat 13-15
Telefoon 612606 of 612999

Openingstijden:
maandag t/m zaterdag 12-2 / 6-9.30

Zondag geen lunch.

Reserveren vriendelijk aanbevolen.

Ook voor take-out.

Warung Jawa Smulbootiek

Saliña Shopping Center
(voorheen Mesker gebouw)

Tel. 65.89.89

Openingstijden:
Dagelijks van 9 uur 's morgens tot 10 uur 's avonds. Maandag gesloten.

Typisch Javaanse Surinaamse gerechten zoals nasi, bami, saoto-soep, petjil, teloh, baka-bana en ook belegde broodjes

Warung Jawa® Smulbootiek

Rose Garden Chinese Cuisine

Oude Caracasbaaiweg 56
Tel. 614574/618678

WEEKLY SPECIAL

Gourmet Cornish Hen
Naf 24,=
Baked cornish hen partially deboned and filled with moist and tender wild rice, seasoned with herbs, spices and served with selected vegetables

*

Weight Watchers' Specialties
Different steamed dishes use no oil, salt, sugar, cornstarch or heavy soy sauce. We use a flavorful blend of scallion, ginger, leeks and chives as our healthful seasoning.

Plus 10% Service Charge.
Please ask for our wine list.

New Korean Restaurant

Nieuwe Pareraweg 16a (t.o. Comwest Carpet)

Wilt U weer eens iets heel anders?
Kom en ervaar de genoegens van de exotische **Koreaanse** keuken.

Openingstijden di t/m vrij:
11.30 - 15.00 uur en 18.00 - 23.00 uur
za. en zo. 11.30 - 23.00 uur

Tel. 657444

Fort Nassau Restaurant

Wist u dat u op Fort Nassau ook heerlijk in de open lucht kunt dineren?

Terwijl u de glamoureuze cruise-schepen onder u voorbij ziet gaan, tovert de chef van Fort Nassau het ene na het andere culinaire hoogstandje op uw bord.

Reserveer nu uw favoriete tafeltjes aan de Fortmuur bij Restaurant Fort Nassau. **Tel. 613086/450**

Fajitas

Strips of Char-grilled steak, chicken, or a combination of the two, served on a sizzling skillet of grilled onions and green peppers.
Accompanied by warm flour tortillas, guacamole, sour cream and pico de gallo (a spicy relish)

Only at Texas Alaparia Brievengat
Only 12.95
The Best in Town We Guarantee It!

TEXAS Alaparia

J.L.B. COUNTRY HOTEL & VACATION RESORT

Klein Santa Martha 20 Tel. 641164

Biedt u comfortabele studio's, appartementen, bungalows en luxueuze suites vanaf fl. 85,= per dag geheel gemeubileerd met bad, airco, kleuren TV, kitchenette, microwave, coffeemaker, toaster etc. Sportfaciliteiten zoals zwembassin, tennisbaan, basket, volley enz. Gelegen dichtbij de mooiste baaien van Curaçao, in het midden van steeds met groen bedekte heuvels en frisse zeelucht. Kom even langs en overtuig uzelf.

Sunday is a big day at Pinocchio's

From now on every Sunday morning
BREAKFAST
from 8 till 12 a.m.
Naf 12,50 p.p. all in
Children under 12 Naf 7,50

Pinocchio RESTAURANT

El Entablao

Indjuweg 47 (Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg)
Tel.: 614855

WEEKEND SPECIAL

* Camarones al gusto
* Calamares al gusto
* Pescado con queso
* Churrazco
* Bife a lo pobre
* Terras - pool klaar om ervan te genieten

Munchies

Smakelijk eten en niet duur..... dan moet u zijn bij

Munchies Fun Food

Van lichte hapjes tot volledige maaltijden

Geopend van 11.00 v.m. - 2 a.m. Schottegatweg (O) 144 B (naast The Pub) Tel. 657291

Restaurant Garuda

GARUDA INDONESIAN RESTAURANT

Iedere vrijdagavond
Indisch Lekker Buffet f 35,= p.p.

Openingstijden:
di. t/m vrij. lunch 12 - 2 uur diner 6.30 - 10 uur.
Zaterdag en zondag alleen open voor diner.
Maandag gesloten.

Tel. 626519

THE QUEEN Apollinaris OF TABLE WATERS

Weekend Special — Club Seru Coral

Weekend Special
20, 21 & 22 augustus 1993
Tomaten Crèmesoep met croûtons
*
Kipfilet "Cordon Bleu"
Parijse aardappeltjes
Groente-garni
*
Coupe Romanoff
*
Koffie of Thee

37,50
Exclusief 10% bediening
Reserveren wordt aanbevolen

A la carte dineren ook mogelijk

Live Music
Vrijdag- en zaterdag vanaf 19.00 uur tot 23.00 uur tijdens borrel of diner, met gelegenheid tot een dansje!

HOTEL RESTAURANT

Hotel Restaurant Club Seru Coral

Hoe vindt u ons? Sta. Rosaweg af tot precies Marchena Hardware (Beurs). Linksaf (richting Koraal Tabak) en na twee kilometer ziet u de ingang aan de linkerkant.

Koraal Partier 10, tel. 678499, fax 678256

Amaretto — American Trading N.V.

Amaretto

at American Trading N.V.
Tel.: 53885

The Wine Cellar

Concordiastraat - Punda
RESTAURANT
The Wine Cellar
Concordiastraat

Specialiteiten

Garnalen Cocktail met Cognac Dressing

Verse Zeetong met roomsaus

Gegrilde Ribsteak

Geflambeerde Crêpes

Voor reserveringen:
Tel.: 612178 - 674909

Baileys

BAILEYS

De échte en originele Irish Cream

Agent distributeur:
WIMCO

SHELLFISH HOUSE Villa Elizabeth

Zo vanuit de zee op uw bord!

Het meest unieke assortiment vers
SEAFOOD
op Curaçao o.a.:
Mosselen
Maine Lobster
Oesters
Clams
Crablegs
div. vissoorten

Open elke dag van 12 - 11 pm.
Speciaal Lunch Menu van 12 - 4 pm.
Dinsdag gesloten

Koraalspechtweg 11
t/o Princess Beach Hotel
Tel/fax. 657565
Reserveren aanbevolen

L.A. club

If you're gonna do it... do it right!

L.A. club "The way you want it!"

Lindbergweg, Saliña. Tel. 614353 Fax 617515

McDonald's

McDonald's
altijd gezellig voor Uw kinderfeestje
Bij Mc Donald's Sta. Maria extra gezellig met speeltuin. Wij zorgen voor alles.

Voor inlichtingen en afspraken

McDonald's

Tel.: 375080 / 375081

Larousse

LAROUSSE RESTAURANT

GOURMET CUISINE
Penstraat 5 Phone: 655418

Uw vakantie is helemaal een feest, als u in La Rousse bent geweest

Open: dinsdag - zondag vanaf 18.00 uur.
's maandags gesloten.
Security aanwezig.

Pim en Marjolein

Bofrei

Zo lekker en zo anders!
Zeker bij een borrel.

funyuns van Frito Lay

BOFREI tel. 692871

Fisherman's Wharf

Fresh and Affordable

FISHERMAN'S WHARF

Tel: 657558
Dr.Martin Luther King Blvd. 91/93